

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Diplomová práce

**Investiční strategie jako nástroj eliminace dopadů inflace
na domácnosti**

Marek Bína

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Marek Bína

Ekonomika a management

Název práce

Investiční strategie jako nástroj eliminace dopadů inflace na domácnosti

Název anglicky

Investment strategy as a tool to eliminate the effects of inflation on households

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce je identifikovat investiční možnosti, kterými se domácnosti mohou bránit proti negativním důsledkům inflace. Dílčím cílem je zhodnocení zvolených investic a inflace v České republice za časové období dvaceti let. Vedlejším cílem této práce je zjistit, jak vnímají občané České republiky inflaci a investice, kolik procent obyvatel zná pojem inflace a jakou formou, či zda vůbec se snaží ochránit své finanční prostředky.

Metodika

Diplomová práce se bude dělit na dvě části, a to část teoretickou a část praktickou.

Informace pro diplomovou práci budou čerpány z odborných zdrojů, které se věnují dané problematice.

V teoretické části budou vysvětleny hlavní pojmy s touto prací související jako například inflace, úrok, výnos atd.

V praktické části budou nejprve popsány vybrané investiční varianty, kterými se lze bránit proti dopadům inflace. Mezi tyto investice lze zařadit například akcie, nemovitosti, cenné kovy či v současné době populární kryptoměny. Součástí této části budou také rozhovory s odborníky, kteří se v této oblasti pohybují.

Dále bude provedena analýza zvolených investičních variant v porovnání s inflací v České republice za posledních 20 let.

Základem posledního bodu praktické části bude strukturovaný dotazník, který se bude věnovat primárně dvěma tématům, a to jsou investice a inflace. Dotazník bude cílený na běžné občany České republiky.

Získané informace budou následně zpracovány ve formě textu, přehledných tabulek a grafů.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Inflace, investice, domácnost, investiční strategie, banka, finanční trh, akcie, úroková sazba, výnos, zhodnocení.

Doporučené zdroje informací

BRČÁK, J. – SEKERKA, B. – STARÁ, D. *Makroekonomie – teorie a praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-492-3.

HOLMAN, R. *Makroekonomie : středně pokročilý kurz*. V Praze: C.H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-541-1.

JUREČKA, V. *Makroekonomie*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0251-8.

KALABIS, Z. *Základy bankovníctví : bankovníctví obchody, služby, operace a rizika*. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8.

KOHOUT, P. – HLUŠEK, M. *Peníze, výnosy a rizika : příručka investiční strategie*. Praha: Ekopress, 2002. ISBN 80-86119-48-3.

KOHOUT, P. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-5064-4.

POLÁCH, J. *Reálné a finanční investice*. V Praze: C.H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-436-0.

STROUKAL, D. *Ekonomické bubliny : kdo je nafukuje, proč praskají a jak v další krizi neztratit vše*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2194-6.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Lenka Kopecká, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 29. 8. 2022

doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 05. 12. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Investiční strategie jako nástroj eliminace dopadů inflace na domácnosti" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28.03.2023

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval paní Ing. Lence Kopecké, Ph.D. za její odborné vedení a mnoho cenných rad, které mi byly poskytnuty v průběhu psaní diplomové práce. Rád bych také poděkoval za velmi vstřícnou a rychlou komunikaci a celkový přístup po celou dobu psaní této práce.

Investiční strategie jako nástroj eliminace dopadů inflace na domácnosti

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje způsobům, jakými mohou domácnosti chránit své finanční prostředky proti dopadům inflace za pomoci investic. Práce se dělí na dvě části, a to část teoretickou a část praktickou.

V teoretické části je čtenář seznámen se základními pojmy, které se oblasti investic týkají. Mezi tyto pojmy patří investice obecně, co tento pojem vlastně znamená a jaké jsou druhy investování. Akcie, nemovitosti, cenné kovy, kryptoměny a další investiční možnosti jako jsou základní produkty tuzemských bank, jsou vysvětleny podrobněji z důvodu jejich důležitosti v praktické části. Dále je v teoretické části vysvětlena inflace, jaké jsou její druhy a jak se inflace měří. Důležitou součástí teoretické části je také vysvětlení magického trojúhelníku a popsání faktorů, které na investice působí.

Praktická část v první kapitole analyzuje vybrané investiční instrumenty za zvolené období 20 let v porovnání s inflací v České republice. V druhé části autor práce analyzuje občany ČR z hlediska vnímání inflace a jejich vztahu k investicím. Poslední část obsahuje strukturované rozhovory s lidmi, kteří se již řadu let investicím věnují, a jejich cílem je popsat kritéria, podle kterých by se měl investor rozhodovat. Dále největší investorské chyby, ale také současné možnosti, kam investovat a chránit se tak proti dopadům inflace. V poslední části diplomové práce dochází k celkovému vyhodnocení získaných výsledků.

Klíčová slova: Inflace, investice, domácnost, investiční strategie, banka, finanční trh, akcie, úroková sazba, výnos, zhodnocení.

Investment strategy as a tool to eliminate the effects of inflation on households

Abstract

The diploma thesis deals with the ways in which households can protect their financial resources against the effects of inflation with the help of investments. The work is divided into two parts, the theoretical part and the practical part.

In the theoretical part, the reader is introduced to the basic concepts related to the area of investments and inflation. These terms include investment in general, what this term means and what are the types of investment. Shares, real estate, precious metals, cryptocurrencies and other investment options such as the basic products of domestic banks are explained in more detail due to their importance in the practical part. Furthermore, inflation is explained in the theoretical part, what are its types and how inflation is measured. An important part of the theoretical part is also an explanation of the magic triangle and a description of the factors that affect investments.

The practical part in the first chapter analyzes selected investment instruments for a selected period of 20 years in comparison with inflation in the Czech Republic. In the second part of the work, the author of the work analyzes the citizens of the Czech Republic in terms of their perception of inflation and their relationship to investments. The last part contains structured interviews with people who have been involved in the field of investments for many years, and their aim is to describe the criteria by which an investor should make decisions, the biggest investor mistakes, but also the current options for where to invest and protect yourself from inflation.

In the last part of the diploma thesis, there is an overall evaluation of the obtained results.

Keywords: Inflation, investment, household, investment strategy, bank, financial market, shares, interest rate, return, appreciation.

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika.....	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	14
3.1 Investice	14
3.2 Druhy investic	14
3.2.1 Akcie	15
3.2.2 Podílové fondy	17
3.2.3 Nemovitosti	17
3.2.4 Cenné kovy	18
3.2.5 Dluhopisy	19
3.2.6 Kryptoměny	20
3.2.7 Bankovní produkty	20
3.3 Subjekty trhu investic.....	22
3.4 Domácnost	23
3.5 Inflace.....	24
3.5.1 Druhy inflace	24
3.5.2 Příčiny inflace	25
3.5.3 Důsledky inflace	25
3.5.4 Měření inflace.....	26
3.6 Magický trojúhelník.....	27
3.6.1 Výnos.....	28
3.6.2 Riziko.....	29
3.6.3 Likvidita.....	30
3.7 Faktory ovlivňující investice.....	30
3.7.1 Ekonomická situace	30
3.7.2 Úrokové sazby	31
3.7.3 Politické faktory a globální události	32
3.7.4 Shrnutí faktorů působících na investice.....	33
3.8 Investiční portfolio	33
4 Vlastní práce.....	35
4.1 Porovnání vybraných investic s inflací v ČR za období 20 let	35
4.1.1 Porovnání cenných kovů s inflací v ČR za období 20 let.....	36
4.1.2 Porovnání nemovitostí s inflací v ČR za období 20 let	38
4.1.3 Porovnání akcií s inflací v ČR za období 20 let	40

4.1.4	Porovnání kryptoměn s inflací v ČR od roku 2016 do roku 2022	42
4.1.5	Porovnání spořicíh účtů s inflací v ČR od roku 2010 do roku 2022	43
4.2	Vnímání občanů ČR investic a inflace	45
4.3	Strukturované rozhovory s odborníky na investice	61
4.3.1	Strukturovaný rozhovor s Jindřichem Holčákem.....	61
4.3.2	Strukturovaný rozhovor s Janem Příhodou	62
4.3.3	Strukturovaný rozhovor s Ondřejem Venhodou	64
4.3.4	Strukturovaný rozhovor s Matějem Zdobinským	65
5	Výsledky a diskuse	68
5.1	Výsledky analýzy vybraných investic	68
5.2	Výsledky strukturovaných dotazníků	70
5.3	Výsledky strukturovaných rozhovorů	71
5.4	Výsledná doporučení	73
6	Závěr.....	75
7	Seznam použitých zdrojů.....	79
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	83
8.1	Seznam obrázků	83
8.2	Seznam tabulek.....	83
8.3	Seznam grafů.....	83
8.4	Seznam použitých zkratk.....	84
Přílohy	85

1 Úvod

Téma této diplomové práce, která nese název investiční strategie jako nástroj eliminace dopadů inflace na domácnosti, je zvoleno z důvodu jeho aktuálnosti a důležitosti pro defacto všechny třídy společnosti. Správná investiční strategie totiž v průběhu let může lidem velmi pomoci, a to například právě v boji s inflací, která v České republice v září roku 2022 dosahovala dokonce hodnoty 18 %.

Dalším důvodem, proč se autor práce rozhodl právě pro toto téma, je také to, že pracuje v bance, kde se specializuje na investice a týdně se setkává s desítkami klientů, s kterými probírá kam s penězi, které leží na běžných bankovních účtech, a velmi rychle se znehodnocují. Toto téma je z pohledu financí domácností velmi důležité, protože pokud odložené peníze budou ležet na běžných účtech nebo v hotovosti doma schované, tak si za ně daná domácnost v budoucnosti toho koupí daleko méně než v současnosti.

Tato práce je zaměřena na vybrané možnosti, které mohou boj s inflací vyhrát nebo alespoň její dopady zmírnit. Mezi tyto možnosti lze řadit akcie, podílové fondy, nemovitosti, ad. Součástí jsou také produkty tuzemských bank, mezi které můžeme zařadit spořicí účty či termínované vklady, které mají výhodu v garanci určitého procenta úročení. Nevýhodou je výnosnost, která je v porovnání s inflací je poměrně nízká.

Práce je určena pro všechny lidi, kteří mají zájem o zhodnocení finančních prostředků převyšující inflaci v delším časovém horizontu nebo minimálně o snížení jejich dopadů. Autor práce nejprve v teoretické části vysvětluje základní věci, které je nutné znát pro rozhodnutí, jak s finančními prostředky naložit, a proto by práce měla být přínosem i pro čtenáře, který se dosud s investicemi nesešel nebo podobné otázky neřešil. Praktická část obsahující dotazníkové šetření, strukturované rozhovory a analýzu vývoje určitých investičních možností může být zajímavým přínosem i pro lidi, kteří se této tématice již dlouhodobě věnují.

Jak již bylo zmíněno, práce je rozdělena na dvě části, a to část teoretickou a část praktickou. Teoretická část definuje základní pojmy, které jsou s tématem této práce spjaty, a je nutno s nimi čtenáře nejprve seznámit. Praktická část nejprve provádí analýzu vybraných investic v průběhu 20 let, dále analyzuje pohled občanů České republiky na investice a inflaci na základě dotazníkového šetření. Navazující kapitolou jsou strukturované rozhovory s lidmi z praxe. Poslední kapitolou je vyhodnocení vhodných investičních nástrojů na základě získaných dat.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je identifikovat investiční možnosti, kterými se domácnosti mohou bránit proti negativním důsledkům inflace. Dílčím cílem je zhodnocení zvolených investic a inflace v České republice za časové období dvaceti let. Vedlejším cílem této práce je zjistit, jak vnímají občané České republiky inflaci a investice, kolik procent obyvatel zná pojem inflace a jakou formou, či zda vůbec se snaží ochránit své finanční prostředky.

2.2 Metodika

Diplomová práce se dělí na dvě části, a to část teoretickou a část praktickou. V teoretické části autor práce vysvětluje základní pojmy na základě informací čerpaných z odborných zdrojů, které jsou s tématem práce úzce spjaty, a je nutné s nimi čtenáře nejprve seznámit. V této části se čtenář podrobně seznamuje s pojmy, jako jsou investice a jejich druhy, mezi které lze řadit například akcie, nemovitosti, cenné kovy, kryptoměny, ale také bankovní produkty tuzemských bank jako je termínovaný vklad. Dále teoretická část vysvětluje inflaci, její druhy, příčiny, důsledky a také to, jakým způsobem se inflace měří. Nedílnou součástí jsou také subjekty trhu investic a magický trojúhelník, který sleduje u investic základní kritéria, kterými jsou výnos, riziko a likvidita. Další částí jsou faktory, které investice ovlivňují, mezi tyto faktory lze zařadit například ekonomickou situaci či globální události. Poslední kapitola teoretické části definuje investiční portfolio.

Praktická část je rozdělena na tři části, kterými jsou historická analýza vybraných investic v porovnání s inflací, analýza občanů ČR a jejich vztah k investicím na základě dotazníkového šetření a strukturované rozhovory s odborníky z praxe, kteří jsou dotazováni na aktuální otázky ohledně inflace a investic.

První kapitola praktické části zabývající se historickou analýzou vybraných investic analyzuje postupně cenné kovy, nemovitosti, akciové indexy, kryptoměny a spořicí účty v porovnání s inflací za vybrané období 20 let u prvních tří variant. U kryptoměn a spořicíh účtů za období kratší, z důvodu nedostatku dat a také toho, že kryptoměny zatím historii 20 let nemají, jelikož se jedná o velmi nové investiční možnosti.

U každé z těchto kapitol je použit modelový příklad, kdy by investor na začátku zvoleného období investici nakoupil za 100 tis. Kč a na konci zvoleného období tuto investici prodal za její aktuální tržní cenu. První část výpočtu je založena na procentním nárůstu hodnoty

dané investice. Pokud by tedy daná investice vzrostla například o 100 %, tak by nominální hodnota v roce 2022, neboli na konci zvoleného období, byla 200 tis. Kč. Cílem je ovšem ochrana proti inflaci, a proto tuto nominální hodnotu autor práce dále očišťuje o vliv inflace na základě znehodnocení hotovosti podle jednoduchého vzorce z interních zdrojů kurzy.cz. Pokud by hodnota inflace byla například 10 % mezi roky 2021 a 2022, tak by u částky 100 tis. Kč došlo k znehodnocení na částku 90 909 Kč pomocí jednoduchého vzorečku $(100\,000/1,1)$. To znamená, že zboží, které by si fyzická osoba koupila v roce 2021 za 90 909 Kč by stálo v roce 2022 zmíněných 100 tis. Kč. Hodnoty inflace byly dosazeny na základě dat ČSU a za pomoci vzorce z portálu kurzy.cz autor vypočítal, že mezi lety 2002 a 2022 došlo k znehodnocení hotovosti z 100 tis. Kč na 56 825 Kč, tedy o 43,17 %. Autor práce tedy výslednou nominální hodnotu investice následně snižuje o dané procento, v tomto případě o 43,17 %, což vede k hodnotě reálné. Od reálné hodnoty je následně odečten počáteční vklad a dochází k reálnému výnosu či ztrátě. Pokud je reálný výnos kladné číslo, tak došlo k poražení inflace za pomoci daného investičního instrumentu.

Druhá kapitola praktické části analyzuje, jak vnímají občané ČR inflaci a investice na základě dotazníkového šetření. Otázky zjišťují, jaký mají respondenti vztah k investicím a inflaci, dále jakým způsobem se proti dopadům inflace brání, či zda vůbec. Dotazník také zjišťuje investiční profil respondentů a celkově jejich finanční situaci. Dotazníkové šetření probíhalo v únoru roku 2023 a zúčastnilo se ho celkem 137 respondentů. Šetření probíhalo online, a to převážně pomocí sociálních sítí a emailové komunikace.

Poslední kapitola je složena ze strukturovaných rozhovorů s lidmi z praxe, kteří se v oboru investic již řadu let pohybují. Konkrétně se jedná o investičního makléře, investičního bankéře, investičního ředitele a finančního zprostředkovatele. Obsahem strukturovaných rozhovorů jsou otázky, které respondenty dotazují na základní témata, jež jsou pro tuto práci zásadní. První otázka zjišťuje příčiny současné výše inflace v ČR a ve světě. Další otázky zjišťují, jakých chyb se investoři nejčastěji dopouští, podle jakých kritérií by se měli při investování rozhodovat a také jaké jsou dle jejich názoru nejvhodnější instrumenty v současné době v boji proti inflaci. Poslední otázka dotazuje respondenty na ekonomický vývoj v aktuálním roce.

Získané informace jsou zpracovány ve formě přehledných grafů, tabulek a ve formě textu. Celkové vyhodnocení získaných výsledků tvoří poslední část této práce.

3 Teoretická východiska

3.1 Investice

Dle Hartmana (2018) lze na investice nahlížet mnoha způsoby, a to například jako na investice finanční, které mohou být ve formě akcií nebo jiných investičních instrumentů. Za investici nicméně lze považovat také například vzdělání, což je investicí do osobního rozvoje, která je řadou lidí považována za investici nejlepší. Zjednodušeně se tedy jedná o to, že vložíme současnou hodnotu do vybraného instrumentu například akcií s vidinou toho, že v budoucnu dostaneme zpět to, co jsme vložili, ale zároveň ještě něco navíc. Cílem investování je tedy zisk, který je utvářený mezi rozdílem částky vložené a částky budoucí neboli částky kupní a prodejní. Součástí investování je ovšem také riziko ztráty. Investování lze tedy považovat za cestu k rostoucímu bohatství či ochraně proti inflaci, ale přináší s sebou také řadu rizik, na které se autor práce ještě podrobněji zaměří v následujících kapitolách.

Ministerstvo financí ČR (2013) uvádí, že jedním z kritérií, jak lze na investice nahlížet, je to, zda investujeme jednorázově či pravidelně. Pravidelné investování může být vhodnější u rizikovějších alternativ, jelikož toto riziko lze snížit tím, že dané aktivum bude nakupováno postupně a dojde tak k určitému průměrování ceny. To vede k tomu, že v dobách růstu dochází ke zhodnocení toho, co bylo doposud nashromážděno, ale kupní cena je vyšší. Naopak při poklesu celková hodnota klesá, ale polehčující okolností je fakt, že je cena nižší. Jednorázové investování či vklady jsou naopak vhodnější u konzervativních nástrojů, jako příklad lze uvést spořicí účet. Cena zde nekolísá a úrok je garantovaný.

3.2 Druhy investic

Druhů investic je celá řada, nicméně v této práci se autor zaměří primárně na investice níže uvedené, které budou stěžejní pro praktickou část. Investice je možné rozlišovat dle různých kritérií. Efeka (2022) tvrdí, že každá investice má řadu svých specifíků, která určují například jejich dostupnost pro určitou skupinu lidí, ale také vhodnost. Dostupností je myšlena například investice do nemovitostí bez využití fondů. V dnešní době pro většinu obyvatel ČR je to defacto nereálné vzhledem k cenám nemovitostí a vyšší úrokových sazeb, které výrazně zvyšují případné měsíční splátky při využití hypotečního úvěru. Vhodnost se odvíjí od profilu a záměru investora a je jednou ze základních otázek při výběru určitého

investičního instrumentu. Pro zjednodušení lze uvést například studenta vysoké školy, který současně pracuje, nemá doposud žádné úspory, ale měsíčně po odečtení veškerých nákladů ušetří 5 000 Kč. Jeho investiční horizont je 10 a více let, požadovaný výnos alespoň 7 % ročně a tolerance k riziku vysoká. Druhou variantou může být člověk v důchodu, který po odečtení měsíčních nákladů skončí téměř na nule, nicméně má vysoké úspory. Investiční horizont je do 3 let, požadovaná výnosnost okolo 5 % ročně a tolerance k riziku nízká. Autor práce mívá tam, že neexistuje univerzální produkt. Každý investor je specifický stejně jako investiční produkty, a proto je nutné zvažovat vhodnost, tedy u vybraných skupin lidí pracovat s produkty, které odpovídají jejich profilu a investičnímu cíli.

Dle portálu ADOL Monitor (2023) lze hlavní rozdíly a základní otázky spatřovat v tzv. magickém trojúhelníku, který v této práci bude ještě podrobněji vysvětlený, nicméně v tuto chvíli nutno uvést, že se jedná o výnosnost, likviditu a riziko. Od těchto kritérií se pak odvíjejí vybrané investiční instrumenty. Například navazující akcie jsou popisovány velmi vysokým potenciálním výnosem, ale zároveň vysokým rizikem. Naopak produkty tuzemských bank, jako je spořicí účet, jsou téměř bez rizika, ale výnosnost bývá nižší. Likvidita u těchto produktů je velmi dobrá v porovnání například s nemovitostmi, které ale mohou být zajímavější z hlediska výnosnosti v poměru k rizikovosti.

3.2.1 Akcie

Akcie jsou dle Hartmana (2018) v současné době vzhledem k vysoké inflaci poměrně skloňovaným tématem, a to zejména pro jejich potenciální vysoký výnos. Jedná se o cenné papíry, které emituje akciová společnost za účelem zisku dalších financí pro rozvoj podnikání. S vlastnictvím těchto cenných papírů jsou spojena určitá práva, mezi které lze zařadit možnost podílet se na zisku, určité pravomoci při řízení společnosti nebo možnosti podílet se na zůstatku společnosti při jejím zániku. Každá akcie musí splňovat také určité zákonné povinnosti jako je například číselné označení, datum vydání, ad. Podoba akcie může být buď zaknihovaná nebo listinná. Listinná akcie je reálný cenný papír, zatímco zaknihovaná akcie jsou pouze registrovány ve formě zápisu. Akcie lze dělit dále různými způsoby, například dle tržní kapitalizace. Zde se můžeme setkat s pojmem „blue chips“, který označuje akcie firem, jenž mají velkou tržní kapitalizaci a známé jméno. Dobrým příkladem takové akcie je například firma Apple Inc. Opačným případem mohou být „penny stock“, které naopak označují akcie velmi malých společností. Výhodou akcií

je možnost vysokého výnosu a likvidita. Pokud by došlo k porovnání akcií například s nemovitostmi, tak se jedná opravdu o velký rozdíl, jelikož při prodeji akcií lze mít peníze na účtu v časovém horizontu hodin či dní, kdežto u prodeje nemovitosti se lze bavit o měsících. Jednou z nevýhod je kolísavost, a to především u akcií menších společností, dále pak nemalá řada rizik jako například pokles ceny akcie nebo dokonce bankrot akciové společnosti.

Akciový index

Ištvan (2018) popisuje akciové indexy jako nástroje sledující vývoj vybraného trhu či vybraných akcií, na základě, kterých jsou vypočítávány. Nejčastěji se setkáváme s výpočty na základě tzv. vážené tržní kapitalizace, kde společnosti s vyšší kapitalizací mají vyšší vliv na výslednou hodnotu indexu a naopak. Pokud by tedy cena akcií firmy A, která má desetkrát větší tržní kapitalizaci než firma B, vzrostla stejně, tak růst akcií firmy A bude mít desetkrát vyšší dopad na výslednou hodnotu indexu. Tímto výpočtem je řízena většina světových indexů včetně českého indexu PX, jenž je složen z firem jako je ČEZ či Komerční banka. Další možností výpočtu je dle vážené ceny akcií, zde výpočet probíhá obdobně s rozdílem, že váhu v indexu určuje cena obchodované akcie na rozdíl od tržní kapitalizace, jako tomu bylo u první varianty. Takto vypočtený je například japonský index Nikkei 225, v kterém bychom našli firmy jako Panasonic či Toyota.

V praktické části se setkáme s celkově pěti indexy včetně dvou již zmíněných. Straník (2023) zmiňuje také další, a to S&P 500 a Dow Jones Industrial Average, které jsou vypočteny na základě akcií amerických firem. DJIA je složen z 30 velkých amerických firem a jedná se o nejstarší akciový index. S&P 500 je složen z 500 největších amerických firem, mezi které lze zařadit firmy jako je Apple, Tesla či Microsoft.

Mlýnek (2023) uvádí, že dalším z indexů je Euro Stoxx 50, který je tvořen padesáti největšími společnostmi v eurozóně jako je například Adidas či L'Oréal. Indexy obecně popisují celkovou výkonnost určitých akciových trhů, podle kterých se investor může rozhodovat o investicích do konkrétních akcií či přímo do indexů na základě určitých nástrojů jako je ETF apod.

ETF neboli burzovně obchodované fondy patří dle Mlýnka (2023) mezi velmi oblíbené investiční instrumenty, které umožňují lépe diverzifikovat například akciové portfolio, a snižovat tím riziko. Cena těchto fondů se odvozuje od podkladového aktiva, kterým může

být například index S&P 500. Pokud by tedy investor koupil nějaké ETF, které kopíruje index S&P 500 a tento index by vzrostl o 10 %, tak jeho výnos by byl také 10 %.

3.2.2 Podílové fondy

Dle Investice (2020) se jedná o formu kolektivního investování, a již z názvu vyplývá, že investor vlastní určitý podíl. Investování do podílových fondů funguje na principu, že investor nakoupí podílové listy a vybrané prostředky pak investiční společnost spravuje. Podílové fondy se dělí dle mnoha způsobů, a to například na fondy otevřené a uzavřené, kde hlavním rozdílem je to, že do otevřených fondů lze vstoupit kdykoliv a také zároveň kdykoliv vystoupit. Další dělení může být dle obsahu fondu. Fondy mohou obsahovat například pouze akcie vybraných společností, dluhopisy, nemovitosti či komodity. Rozdíl lze spatřovat také v tom, ve které měně je fond spravován. Podílových fondů je opravdu široká škála, která začíná u velmi konzervativních až po velmi dynamické. Výhodou je to, že člověk do fondu může investovat jednorázově či pravidelně od velmi nízkých částek a může dosáhnout zajímavého zhodnocení. Nevýhodou může být jednak riziko toho, že člověk může o většinu prostředků přijít, jelikož tyto vklady nejsou pojištěny. Další nevýhodou jsou také poplatky investiční společnosti, které mohou být za obhospodařování či nákup a prodej podílových listů.

3.2.3 Nemovitosti

V této práci se seznámíme s nemovitostmi s jakožto jednou z možností, jak investovat finanční prostředky. Portál Hyponamíru (2020) řadí mezi nemovitosti byt, rodinný dům, pozemek atd. Jednoduše se jedná o věci, které jsou pevně spojené se zemí. Dalšími příklady pro upřesnění může být zemědělská půda, chmelnice a jiné.

Finex (2022) tedy tvrdí, že nemovitosti můžou být další variantou při volbě investice. Investice do nemovitostí mají nicméně řadu specifík, které mohou zájemcům překazit plány. To může být zejména potřeba většího množství finančních prostředků, pokud by se jednalo o přímý nákup nemovitosti. Nicméně není to jediná varianta, jak do nemovitostí lze investovat. Například byty v ČR jsou velmi drahé a opravdu málokdo si v současné době může dovolit jejich nákup. Alternativou může být investice do nemovitostních podílových fondů, kde počáteční vklad je výrazně nižší, a je zde i možnost více diverzifikovat, tedy případně vložit prostředky do více nemovitostních fondů. Nutno dodat, že například byty splňují jednu ze základních lidských potřeb a v této práci není myšlena investice

jako nákup bytu pro vlastní bydlení. Investice může být dvěma způsoby, a to buď nákup nemovitosti a následný pronájem či nákup nemovitosti a následný prodej. Nemovitosti jsou z dlouhodobého hlediska brány jako velmi dobrá možnost, jak se bránit proti inflaci. Výhodou je například to, že kromě dobré cenové stability v porovnání s jinými investičními instrumenty, můžeme dojít k tzv. dvojímu zhodnocení, a to jednak za příjem z nájemného, ale také za případný prodej nemovitosti, pokud její cena vyrostě. Nevýhodou zde může být likvidita, protože případný prodej může být otázka měsíců, než se peníze objeví na účtu.

3.2.4 Cenné kovy

Zlato, stříbro a platina dle Eppi.cz (2011) spojuje to, že se jedná o nejvíce skloňované cenné kovy z hlediska investování. Tyto cenné kovy jsou jednou z dalších alternativ, jak bojovat proti inflaci. Jedná se poměrně oblíbený způsob diverzifikace investičního portfolia, a to primárně pro fyzické osoby, které mají menší chuť riskovat, a vyhledávají spíše konzervativní varianty. Tyto cenné kovy fungují stejně jako například akcie z hlediska vývoje cen. Jejich hodnotu určuje trh, pokud roste poptávka, tak roste i cena a naopak. Jejich hodnota většinou roste v období určité nestability, kdy lidé vyhledávají nějaké bezpečné instrumenty, kam peníze vložit.

Auportal (2023) uvádí, že investice do cenných kovů se mohou výrazně lišit formou, kterou daný investor zvolí. Na rozdíl od ostatních investičních instrumentů je zde celá řada variant. Mezi nejoblíbenější patří investice přímo do fyzických slitků či cihliček, ovšem zde musí investor počítat s tím, že je potřeba určitého množství základního kapitálu, jelikož například 100 gramové zlaté svitky se cenově pohybují něco málo přes 130 tis. Kč. Další variantou zejména u zlata a stříbra je pak investice do šperků, sběratelských mincí a v neposlední řadě velmi moderní ETF. Výhodou ETF může být vyšší likvidita, nižší náklady při koupi, držení a prodeji a také nižší základní kapitál, který nemusí být nijak omezen. Nevýhodou může být to, že cenné kovy nemáme fyzicky a v případě bankrotu investiční společnosti může investor o peníze přijít.

Dalším z rozdílů mezi těmito cennými kovy je dle Poncarové (2020) také to, jak jsou ve světě využity, a co ovlivňuje jejich cenu. Zlato je v tomto ohledu poměrně specifické, jelikož pouze okolo 10 % skončí v průmyslu. Nemělo by tedy být tak závislé na celkovém chodu ekonomiky, naopak je zlato obecně bráno jako bezpečná varianta v dobách ekonomické a politické nejistoty. Stříbro a platina jsou hojně využívány v průmyslu, jejich

ceny jsou tedy do jisté míry ovlivněny celkovým fungováním ekonomiky a jejich kolísavost může být výraznější než u zlata.

Na tyto tři zmíněné kovy se autor ještě podrobněji zaměří v praktické části, kde bude rozebrán jejich vývoj za dobu 20 let.

3.2.5 Dluhopisy

Polách (2012) uvádí, že dluhopisy se řadí mezi jednu z dalších variant, jak zhodnotit své finanční prostředky či diverzifikovat investiční portfolio. Emitentem může být buď fyzická osoba, právnická osoba či stát. Dluhopisy podléhají regulaci, a to zejména ve chvíli, kdy se jedná o dluhopisy, které jsou veřejně obchodovatelné. K vydávání dluhopisu je potřeba dostat povolení, které od roku 2004 uděluje příslušný útvar ČNB.

Dle Polácha (2012) je druhů dluhopisů celá řada, která určuje jejich vhodnost pro investory v různých ekonomických obdobích. Téma této práce je porovnání investic s inflací, což vede k jednomu ze základních rozdělení dluhopisů, na dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou a na dluhopisy s pohyblivou úrokovou sazbou. Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou jsou považovány za nejbezpečnější, ale také zároveň za ty nejméně vhodné v inflačním prostředí, ve kterém se právě teď většina světových ekonomik nachází. Dalšími variantami forem dluhopisů je velmi mnoho, a to například hybridní, které mají fixní i pohyblivou sazbu, či dluhopisy, které jsou zajištěné nějakou komoditou jako je například zlato a jejich cena je od nich odvíjena.

Polách (2012) tvrdí, že u dluhopisů je velmi důležité vědět, kdo daný dluhopis vydal neboli kdo je jeho emitentem. Jedním ze základních rizik spojených s dluhopisy je riziko kreditní neboli riziko, že daný dluhopis nebude splacen a investor přijde o své prostředky, které do dluhopisu vložil. Kvalita emitenta může být ohodnocena například ratingem, kdy rating AAA označuje nejbezpečnější dluhopisy, a naopak rating D ty nejméně bezpečné.

Spěvák (2022) tvrdí, že nejpopulárnějším dluhopisem, který byl velmi skloňovaným tématem, je státní protiinflační dluhopis. Tento dluhopis emitoval stát a jeho výnosnost je přímo navázána na hodnotu inflace. Jelikož meziroční inflace na konci roku 2022 dosáhla 15,1 %, tak výnos tohoto dluhopisu byl právě již zmíněných 15,1 %, což je opravdu velmi dobrá výkonnost i vzhledem k nižší rizikovosti. Pro případné zájemce ale bohužel nutno dodat, že tyto dluhopisy již není možné pořídit, jelikož byla tato možnost zastavena z důvodu vysoké nákladnosti pro stát i přes faktory jako byl úsporný tarif, který hodnotu inflace snížil

a tím i výnos na těchto dluhopisech. Na přelomu roku 2021 a 2022 si tento dluhopis zakoupili tisíce lidí za více než 40 miliard korun.

3.2.6 Kryptoměny

Hartman (2018) tvrdí, že kryptoměny jsou dnes velmi populárním tématem z mnoha důvodů, mezi které lze zařadit například řadu příběhů o pohádkovém zbohatnutí. Kryptoměny jsou nazývány digitální měnou, jelikož nejsou fyzicky tisknuty, to ovšem není hlavním rozdílem, který je odlišuje od běžných peněz, které známe. Hlavní rozdíl lze spatřovat v tom, že se jedná o decentralizovanou síť, která je založená na veřejné databázi pod názvem blockchain. Kryptoměny tedy nabízí alternativu k centralizovanému systému, kde mohou být tím centrem například banky, které dohlíží na dané transakce, aby nedocházelo k podvodům. Vydat svoji vlastní kryptoměnu může téměř kdokoliv, a proto stále vznikají nové. Toto je jedním z důvodů, proč je dnes již několik tisíc druhů kryptoměn.

Bitcoin

Dle Hartmana (2018) je bitcoin první a zároveň v současné době nejznámější kryptoměnou, která vznikla v roce 2009. Jak již bylo popsáno výše, funguje na bázi tzv. decentralizované sítě s názvem blockchain. Bitcoin není závislý na bankách ani státech a transakce jsou zde zcela anonymní. Množství bitcoinu je předem dané, jedná se o 21 milionů bitcoinů, které budou „vytěženy“ do roku 2040.

V současné době je tržní kapitalizace bitcoinu okolo 450 miliard USD a podílí se více jak 40 % na celkové tržní kapitalizaci kryptoměn (Ycharts, 2023).

Etherum a Litecoin

Hartman (2018) uvádí, že se jedná se o kryptoměny, které fungují velmi podobně jako Bitcoin. Tyto kryptoměny také spojuje jejich dominantní postavení, co se týče tržní kapitalizace a množství denních obchodů. Litecoin vznikl v roce 2011 a Ethereum v roce 2013, tedy jen pár let po první kryptoměně Bitcoin.

3.2.7 Bankovní produkty

Tuzemské banky nabízí klientům širokou škálu produktů, které lze využít při boji s inflací. Ačkoliv nutno podotknout, že kromě již zmíněných podílových fondů nedokáže žádný z vybraných produktů inflaci porazit, dokáže pouze zmírnit její dopady. Mezi tyto produkty patří spořicí účet, stavební spoření a termínovaný vklad. Výhodou těchto produktů je ovšem minimální riziko, jelikož jsou vklady pojištěné a procenta úročení garantované.

Spořicí účet

Portál Finex (2022) uvádí, že spořicí účet může být v dnešní době jednou z možností, jak se alespoň částečně chránit proti dopadům inflace. Tyto účty nabízí tuzemské banky buď k účtu běžnému nebo i samostatně. Princip spořicího účtu je u většiny bank podobný, a tedy funguje tak, že na něm máte uloženou určitou částku a ta se měsíčně úročí. Výhodou je to, že je zde takřka nulové riziko a také jsou peníze možné kdykoli převést na účet běžný a disponovat s nimi. Jedná se tedy o určitou kombinaci běžného účtu a termínovaného vkladu. Na rozdíl od termínovaného vkladu mají ale nižší zhodnocení z důvodu, že jsou výrazně likvidnější. V současné době se úroky na SPÚ v ČR pohybují okolo 5 %. Každá banka má u SPÚ jiné podmínky pro získání daného procenta a také pásmo, do kterého jsou prostředky takto úročeny. Podrobněji se na toto téma ještě autor práce zaměří v praktické části.

Stavební spoření

Tato forma zhodnocení má dle Ministerstva financí (2022) v České republice velkou oblibu, což dokazuje i množství uzavřených smluv ve fázi spoření, kterých je v roce 2022 něco málo přes 3 miliony. Dalo by se tedy říct, že skoro třetina ČR tento produkt využívá.

Stavební spoření lze sjednat na dva různé účely, které se však navzájem nevylučují. První varianta je právě za účelem spoření, které se bude autor v této práci ještě podrobněji zabývat. Druhá varianta je za účelem úvěru, který si lze při naspoření určité částky sjednat. Bureš (2018) říká, že důvodem, proč je stavební spoření oblíbeným produktem je to, že u něj lze dosáhnout státní podpory dosahující 2000 Kč ročně. Výhodou stavebního spoření je minimální riziko, určitý úrok a státní podpora, která dohromady může přinést zajímavé zhodnocení. Nevýhodou můžou být poplatky či vázací doba. Aby měl člověk právo na státní podporu, tak je potřeba dodržet dobu šesti let. Nutno ještě podotknout, že státní podpora je 10 % z ročně naspořené částky, maximálně 2000 Kč. Tedy je vhodné pro nižší vklady, jelikož při vyšším vkladu se bude snižovat výnosnost vlivem právě státní podpory.

Termínovaný vklad

Dle Komerční banky (2022) termínovaný účet neboli termínovaný vklad může být jedním z řešení pro lidi, kteří mají negativní vztah k investicím a riziku, a mají vyšší finanční prostředky. V nabídce tuzemských bank lze vidět, že TV bývají defacto bez omezení, co se týče vložené částky, kdežto SPÚ bývají často omezené například do částky okolo 500 tis. Kč. TV může být buď jednorázový nebo revolvingový. Jednorázový se uzavře například na rok s předem domluveným úrokem a po roce je částka vyplacená na účet včetně úroku. Revolvingový TV se automaticky obnovuje. V současné době tuzemské banky na TV nabízí garantovaný roční úrok okolo 6 %. Výhodou zde je opět minimální riziko a jistý výnos. Nevýhodou je likvidita, jelikož pokud klient uzavře TV na rok, tak se k penězům bez určitých sankcí nedostane.

3.3 Subjekty trhu investic

Tato práce se zabývá investicemi obecně, a proto je velmi složité rozdělit jaké subjekty zde vlastně vystupují, jelikož každý trh má své aktéry. Pokud se budeme bavit například o trhu nemovitostním, tak zde jako prodejci mohou vystupovat fyzické osoby, jako zprostředkovatelé realitní makléři a na straně kupujících bývají většinou také fyzické osoby, ale samozřejmě to není pravidlem. Například u akcií může na straně prodejce být firma, která emituje neboli vydává akcie, zprostředkovatelem může být investiční společnost a makléř, který ji zastupuje, a na straně kupujících opět fyzická osoba.

Finanční vzdělávání (2022) uvádí, že každá část finančního trhu je také jinak regulována, nicméně v této práci se autor zaměřuje primárně na tři části. Peněžní trhy, kapitálové trhy a komoditní trhy. Další částí je také trh devizový, který se ovšem tématu této práce dotýká pouze okrajově.

Poskytovatelé

Ministerstvo financí (2017) se zmiňuje o tom, že z hlediska finančního a kapitálového trhu sem lze zařadit finanční instituce, které poskytují či vytvářejí dané produkty, které si pak koncový zákazník, v tom případě investor, může pořídit. Patří sem například investiční společnosti a investiční fondy, obchodníci s cennými papíry, ale také například banky, u kterých si fyzické osoby ukládají peněžní prostředky například na spořicí účet.

Zprostředkovatelé

Dle Ministerstva financí (2017) se finanční poradci či zprostředkovatelé od poskytovatelů liší primárně v tom, že daný produkt nevytvářejí, ale pouze tento prodej zprostředkovávají. Zprostředkovatele lze dělit například podle toho, v jakém sektoru působí. Mohou se pak lišit v tom, zda zprostředkovávají například prodej cenných kovů, nemovitostí, pojištění či se jedná o investiční zprostředkovatele. Dalším rozdělením může být například dle toho, jakým způsobem jsou odměňováni.

Portál Finex (2014) zmiňuje, že zprostředkovat obchody lze přímo například přes zástupce banky či investiční společnosti, nicméně v dnešní době jsou čím dál více populární brokeri, kteří fungují v online prostředí, a lze si přes ně nakoupit akcie, fondy, kryptoměny, ad. Záleží pouze na tom, co daný broker nabízí. V ČR jsou nejpoužívanější například Etoro a XTB.

Podle portálu Investujme (2022) dle toho, o jaký trh se jedná, se také liší další subjekty, které jsou součástí těchto trhů z hlediska regulace. Jako příklad lze uvést peněžní a kapitálový trh nad kterým v České republice vykonává dohled Česká národní banka.

Opakem dle portálu KLB LEGAL (2023) může být například trh s kryptoměnami, které doposud nepodléhají nějaké ucelené regulaci. Je to ovšem velmi probírané téma a dá se očekávat, že dříve či později nějaká výraznější regulace přijde. Kryptoměny nicméně podléhají v určitých oblastech již daným zákonům, které se mohou týkat například praní špinavých peněz.

3.4 Domácnost

Brčák a kol. (2014) uvádí, že domácnost lze definovat jako jeden ze základních makroekonomických subjektů vedle firem, vlády a zahraničí. Domácnosti vlastní tzv. výrobní faktory, čím může být zejména práce, za kterou následně domácnosti dostávají od firem důchody, které mohou být ve formě mzdy, renty, ad. Kromě důchodů, které domácnosti dostávají na základě výrobních faktorů, mohou dostávat také transferové platby od vlády. Mezi tyto platby lze zařadit například různé podpory či příspěvky. Tyto platby a důchody následně domácnosti využívají na platbu daní, spotřební výdaje a k tvorbě úspor.

Pro tuto práci se jedná zjednodušeně o běžné fyzické osoby, které vystupují v ekonomii pod pojmem domácnosti.

3.5 Inlace

Inlace s investicemi velmi úzce souvisí, a to hned v mnoha aspektech, mezi které lze řadit například to, že snižuje reálný výnos investice. ČNB (2023) uvádí, že pokud by investor investoval například 100 Kč do akcie, která by měla roční výnosnost 10 %, a hodnota inflace by byla taktéž 10 %, tak výnosnost po odečtení inflace by byla 0 %, tedy by dostal zpět pouze to, co do investice vložil a nic navíc.

Evropská centrální banka (2022) uvádí, že v tržní ekonomice z důvodů jako jsou konkurenční tlaky ad., se ceny pohybují různě u různých druhů zboží či služeb. O inflaci se bavíme ve chvíli, kdy dochází k růstu všeobecné cenové hladiny. Podstatou je, že pokud vlastníme určitou částku, tak vlivem inflace si za ni v průběhu let koupíme méně zboží. Opakem inflace je deflace, ke které však v současných ekonomických podmínkách dochází jenom zřídka.

3.5.1 Druhy inflace

Podle Brčáka a kol. (2014) lze inflaci dělit více způsoby jako například dle její příčiny, a to na poptávkou inflaci a inflaci nabídkovou. Na toto dělení se ještě podrobněji autor práce zaměří v následující kapitole. Pro tuto práci je důležitá především hodnota inflace, a proto bude inflace rozdělena z hlediska kvantitativního. Z tohoto hlediska lze inflaci dělit na tři základní druhy, a to inflaci mírnou, pádivou a hyperinflaci. Za mírnou inflaci je považována inflace s hodnotou do 10 %. Zde je tedy bohužel nutno konstatovat, že o inflaci, která je v ČR se jako o mírné hovořit nedá, jelikož tuto hodnotu převyšuje. Dalším druhem je inflace pádivá, o které se hovoří ve chvíli, kdy roční míra inflace dosahuje dvou či trojciferných hodnot. Posledním druhem je hyperinflace, která dosahuje od trojciferných hodnot až po čísla, která by se s problémy vešla na řádek této práce. Peníze v tu chvíli ztratí hodnotu a dopady jak na domácnosti, tak celkovou ekonomiku, jsou velmi drtivé. Státy, jež byly hyperinflací zasaženy, jsou například Rusko v roce 1992 či Německo po první světové válce. Inflaci lze ještě dělit na zjevnou či potlačenou. K inflaci potlačené může dojít státním zásahem do cenových stropů, což lze v současné době sledovat v ČR například u energií.

3.5.2 Příčiny inflace

Brčák a kol. (2014) tvrdí, že inflace byla již v předešlé kapitole rozdělena i dle její příčiny, a to na inflaci taženou ze strany poptávky a inflaci taženou ze strany nabídky. Poptávková inflace vzniká, pokud je agregátní poptávka vyšší jak agregátní nabídka dané ekonomiky, která nestihá produkovat potřebné množství a dochází ke zvyšování cen. Druhou příčinou inflace může být nabídka, tato inflace se občas nazývá pojmem nákladová inflace, neboť hlavní příčinou je růst nákladů firem.

Brčák a kol. (2014) uvádí, že k poptávkové inflaci může dojít různými způsoby, a to například ze strany vlády příliš vysokou fiskální politikou či snižováním daní. Dalším způsobem, jak lze dojít k poptávkové inflaci, je na základě nevhodné monetární politiky, kde vlivem nízkých úrokových sazeb, může výrazně podpořit investice, které zapříčiní vyšší poptávku jak nabídku. U inflace nabídkové je možné v současné době zaměřit se například na určité politické události, konkrétně na válku na Ukrajině, která výrazně zvýšila náklady firem, což vede k růstu nákladů a následnému zdražování. V praxi se většinou setkáme s kombinací inflace poptávkové a nabídkové. Jako příklad lze uvést nemovitosti v ČR v roce 2021, kdy byly velmi nízké úrokové sazby a zároveň docházelo k výraznému růstu cen stavebních prací.

3.5.3 Důsledky inflace

Dle Brčáka a kol. (2014) jsou důsledky inflace převážně negativní, a to zejména ve chvíli, kdy se inflace dostane na vyšší hodnoty, než je její nízká úroveň, která je přirozená. S inflací je spojena řada nežádoucích faktorů jako je reálný pokles mezd, pokles hodnoty úspor nebo například určité nepříznivé sociální dopady. Z makroekonomického hlediska inflace snižuje důvěryhodnost dané ekonomiky, která se může jevit pro investory jako nevhodné ekonomické prostředí pro investici. Inflace je naopak výhodná pro dlužníky, dochází zde k určitému přelévání bohatství od věřitelů ke dlužníkům. Je to z důvodu, že peníze, které budou v budoucnu věřiteli vráceny, budou mít nižší hodnotu, než měly ve chvíli, kdy došlo k jejich půjčení dlužníkovi. Jednodušeji řečeno si za ně věřitel v budoucnu pořídí méně zboží či služeb, než by si pořídil nyní.

Dle Hájkové (2022) je k důsledkům inflace nutno ještě dodat, že nebudou pro každou skupinu obyvatel stejné. Inflace nejvíce zasahuje skupinu lidí, která má fixní příjem a také nějaké úspory. Může to být skupina starších lidí, například důchodců, kteří budou

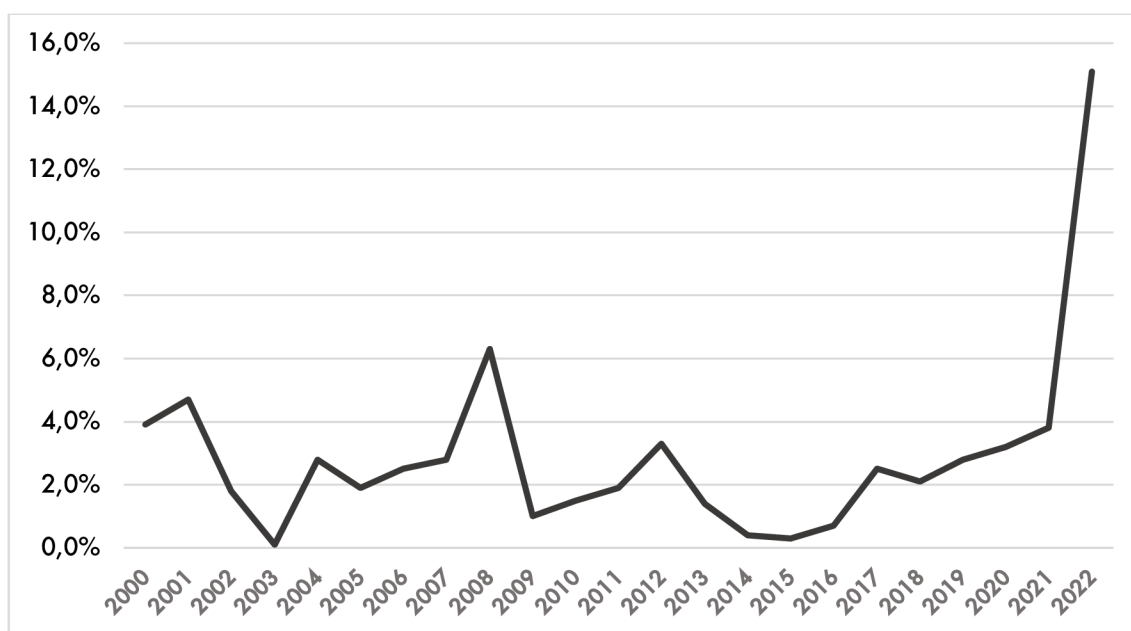
jednak přicházejí o úspory a také se jim bude snižovat reálný příjem, pokud neporostou důchody alespoň stejně rychle jako inflace. Naopak méně zasáhne inflace skupinu lidí, která má hypoteční úvěr, a je v pracovním věku. Inflace zapříčiní to, že sníží reálnou hodnotu jejich dluhu a také se dá očekávat, že firmy budou adekvátněji reagovat na růst inflace.

3.5.4 Měření inflace

Dle Českého statistického úřadu (2022) měření inflace v ČR má na starost Český statistický úřad, který inflaci měří na základě tzv. indexu spotřebitelských cen. Pro výpočet je nutné uvažovat dvě období, které se mezi sebou poměřují pomocí spotřebního koše. Míra inflace může být vypočtena a interpretována k různým datům, a to například meziměsíčně, ke stejnému měsíci minulého roku nebo meziročně, kdy se počítá s průměrnou inflací například za rok 2021 a 2022. Základem pro výpočet je již výše uvedený spotřební koš, který se skládá ze zboží a služeb, které jsou občany v ČR spotřebovávány. Je zde přibližně 450 položek, které jsou porovnávány a každá má určitou váhu dle jejího poměru k celkové spotřebě domácností.

Český statistický úřad (2023) uvádí, že nejvyšší váhu má v současné době položka obsahující bydlení, vodu, energie a paliva. Tato položka tvoří 26,7 % z celkového spotřebního koše. Dalšími významnými položkami jsou potraviny a nealkoholické nápoje, alkoholické nápoje, odívání a obuv atd. Vzhledem k množství položek zde lze také nalézt položky jako je oběd ve vysokoškolské menze, kuličkové pero či noviny Mladá fronta dnes. Tyto položky samozřejmě netvoří tak významnou část na spotřebním koši, ale pokud dojde ke změně jejich ceny, tak se to na finální výši inflace projeví. Pro lepší pochopení nutno dodat, že noviny celkově tvoří 0,2 % z celkového spotřebního koše. Tyto váhy určují, jak moc se změna cen dotkne celkové hodnoty inflace. Pokud dojde ke zvýšení cen bydlení a energií, tak to bude mít mnohem vyšší dopad na celkovou míru inflace, než pokud dojde ke zvýšení cen novin.

Graf č. 1: Vývoj inflace v ČR od roku 2000 do roku 2022 v %

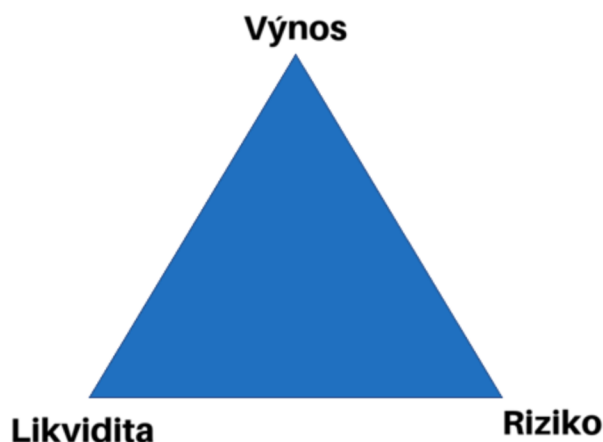
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSU, 2022

Na grafu číslo 1 lze vidět, jak se inflace na vyvíjela na území ČR od roku 2000. Z grafu lze vidět, že téma inflace je velmi aktuální a jedná se o jeden ze zásadních problémů jak české ekonomiky, tak ekonomiky světové. Průměrná inflace v roce 2022 dosáhla hodnoty 15,1 % a byla tedy nejvyšší od roku 1993.

3.6 Magický trojúhelník

Dle portálu ADOL Monitor (2023) je magický trojúhelník jednou ze základních pomůcek, které by měl investor věnovat pozornost předtím, než provede investici do nějakého z možných investičních instrumentů. Je to z důvodu jeho tří vrcholů, které popisují základní kritéria, kterými by se daný investor měl zabývat. Výnos a riziko spolu velmi úzce souvisí. Ve většině případů platí, že s rostoucím potenciálním výnosem roste riziko a naopak. Posledním vrcholem je likvidita, která je také velmi důležitou součástí a investor by měl určitě zvážit, kdy například bude potřebovat investice přeměnit na hotovost.

Obrázek č. 1: Magický trojúhelník

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z adol.cz

3.6.1 Výnos

Portál Investujme (2023) uvádí, že výnos je důvodem, který motivuje investory své volné prostředky či vypůjčené nějakým z možných způsobů investovat. U akcií lze dělit výnos na kapitálový a dividendový. Kapitálovým výnosem se rozumí rozdíl mezi kupní a prodejní cenou akcie. Pokud by tedy investor nakoupil akcii za 100 Kč a prodal ji někdy v budoucnu za 110 Kč, jeho výnos by byl 10 Kč. Jedná se samozřejmě o zjednodušený příklad. V praxi zde vstupují další náklady, kterými mohou být například poplatky investiční společnosti či daně. Dividendový výnos funguje tak, že společnost platí určitý podíl ze zisku společnosti dle jejich dividendové politiky. Společnosti dividendy mohou vyplácet, ale také nemusí, protože mohou zisky například reinvestovat do podniku, což se ve většině případů pozitivně projeví na cenách akcií a nahrávají tedy kapitálovému výnosu. Výnosy mohou být garantované, tento druh nabízí v dnešní době velmi populární spořicí účty a termínované vklady, kterým pomáhají vysoké úrokové sazby. Nicméně u investic se většinou setkáváme s výnosy potencionálními, což znamená, že zde musíme zahrnout i další proměnnou, kterou je právě již výše zmíněné riziko.

Různé produkty mají různé historické a potencionální výnosnosti. Na tuto problematiku se autor práce ještě v podrobněji zaměří v praktické části, kde se na jednotlivé investiční varianty podívá na konkrétních číslech.

3.6.2 Riziko

ADOL Monitor (2023) tvrdí, že riziko by měl každý investor brát v potaz a být s ním komplexně seznámen předtím, než začne investovat. Tolerance k riziku neboli míra rizika, kterou je investor ochoten podstoupit pro dosažení výnosu, je jedním ze základních aspektů, podle kterých by se měl investor rozhodovat. S každou investicí jsou spjata určitá rizika a jak již zaznělo, tak většinou s očekávaným výnosem roste i riziko. Za konzervativní investice jsou považovány produkty, které mají nižší míru rizika. Může se jednat o některé bankovní produkty jako je stavební spoření, spořicí účet, termínovaný vklad, ale i například nějaké dluhopisové fondy, které obsahují státní dluhopisy. Tyto produkty spojuje to, že je zde velmi malá míra rizika v porovnání například s akciemi. U těchto produktů je výnos většinou garantovaný a riziko je, že zkrachuje banka či ČR, což je velmi nepravděpodobné. K bankám ještě nutno dodat, že jsou vklady do 100 000 EUR pojištěny.

Podle portálu Investujme (2023) jsou základními typy rizik tržní riziko, kreditní riziko, měnové riziko, úrokové riziko, inflační riziko a riziko likvidity.

Tabulka č. 1: Přehled základních investičních rizik

Přehled základních investičních rizik					
Tržní	Kreditní	Likvidity	Měnové	Inflační	Úrokové

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Investujme, 2023

Portál Investujme (2023) uvádí, že každé z těchto rizik se do vybraných investičních možností promítá více či méně. Tržní riziko je velmi široký pojem a je zde řada faktorů, jako jsou ekonomické krize a výkyvy, které ovlivňují nabídku a poptávku po daných instrumentech a snižují či zvyšují tak například cenu akcií. Dalším z významných rizik je riziko kreditní, s kterým se můžeme setkat například u dluhopisů. Jedná se o riziko, že emitent nedostojí svým závazkům. Měnové riziko je spojeno s investicemi v jiných měnách. Příkladem může být, pokud fyzická osoba investuje například do fondu, který je vedený v eurech. V posledním roce můžeme sledovat pokles hodnoty eura vůči koruně, což celkový výnos může výrazně snížit. Inflačním rizikem se autor práce bude dále více zabývat v praktické části. Je možné se zde setkat s nominálním a reálným výnosem. K reálnému výnosu lze dojít tak, že je nutné očistit tento výnos o vliv inflace. Pokud bude procentní výnos nižší než procentní hodnota inflace, tak dojde k dosažení nominálního zisku, ale reálné ztrátě, jelikož za zhodnocené prostředky bude možné koupit méně zboží. Posledním ze zmíněných je riziko likvidity, které popisuje situaci, kdy daný investiční instrument nepůjde prodat za normální tržní cenu, ale pouze za cenu nižší. S nižší likviditou se lze setkat

například u nemovitostí, kde celkový proces včetně nalezení kupce může trvat i několik měsíců.

3.6.3 Likvidita

Dle Škardy (2022) likvidita uzavírá magický trojúhelník posledním vrcholem. Investiční specialisté se většinou ptají v první řadě svých klientů právě na tyto tři pomyslné vrcholy a likvidita zde může vystupovat pod pojmem, kterým je například investiční horizont. Jelikož některé produkty mohou být vázané na delší časový úsek a přeměna na hotovost může být zdlouhavá nebo vykoupena ztrátou výnosu či určitými sankčními poplatky.

Portál Moneta (2022) uvádí, že jako příklad lze uvést stavební spoření, kde je vázací doba 6 let. Hlavní výhodou tohoto spoření je státní podpora, která může dosahovat ročně až 2000 Kč, ovšem maximálně 10 % z ročních vkladů. Každopádně pokud by se klient rozhodl po 5 letech stavební spoření ukončit, tak přijde o státní podporu ve výši 10 000 Kč, jelikož by nesplnil vázací dobu.

Likvidita tedy zjednodušeně znamená, za jakou dobu lze danou investici přeměnit na hotovost.

3.7 Faktory ovlivňující investice

3.7.1 Ekonomická situace

Dle Brčáka a kol. (2014) to, v jakém cyklu se zrovna ekonomika nachází je velmi důležitou součástí investičního trhu a má na něj přímý dopad, ať už negativní či pozitivní. Fáze ekonomického cyklu lze rozdělit na čtyři. Jedná se o fázi expanze, fázi vrcholu, fázi recese a fáze dna. Pokud se ekonomika nachází ve fázi expanze, tak za hlavní znaky lze považovat například to, že firmám rostou zisky, zvyšuje se produkce a roste HDP, stát inkasuje vyšší částky na daních, ad. Po této fázi nastává bod vrcholu, kdy ekonomika dosáhne nejvyššího bodu a následuje propad. Třetí fází je recese, ta nastává po vrcholu a je definována tak, že HDP po alespoň dvě čtvrtletí v řadě klesá. Hlavní znaky této fáze je například pokles zisků firem a růst jejich zásob, tedy potíže s prodeji. Omezování investic, snižování nákladů například ve formě propouštění zaměstnanců, ad. Poslední fází je fáze dna, která je opakem vrcholu a jedná se o nejnižší stav ekonomiky. Po této fázi se ekonomika

začne opět vracet do fáze expanze ovšem pouze pro ty subjekty, které ve zhoršené ekonomické podmínky ustály. Dojde tedy k určité korekci na trhu.

Tupý (2022) uvádí, že každá z těchto fází má jiný vliv podle toho, o kterou investici se jedná. Tuto problematiku lze vysvětlit například na akciích, jelikož akciové firmy pokrývají defacto celý trh. Z hlediska akcií lze rozlišovat akcie na cyklické, necyklické a proticyklické. Cyklické akcie by ve většině případů měli růst za předpokladu, že se ekonomika nachází ve fázi expanze. Jedná se o akcie aerolinek, hotelů, aut, luxusního zboží, ad. Pokud ekonomika prosperuje, tak jedním ze znaků je velmi dobrá zaměstnanost a koupěschopnost fyzických osob, které si takové produkty mohou dovolit. Necyklické akcie by neměly být výrazně ovlivněny ani v jednom z ekonomických cyklů. Zde jako příklad lze uvést například telekomunikace či firmy, které se zabývají výrobou statků, které jsou potřeba ke každodennímu životu, např. zubní pasta. Anticyklické akcie by naopak měly jít opačným směrem, tedy pokud se dostane ekonomika do recese, měly by tyto akcie růst. Primárně se jedná o firmy, které nabízejí levnější substituty k produktům, které denně spotřebováváme jako například potraviny.

Shrnutím této kapitoly je tedy to, že každá investice se chová jinak v průběhu ekonomických cyklů, a pokud se očekává růst ekonomiky, bude vhodnější kupovat akcie či jiné investiční instrumenty, které to zasáhne pozitivně. Naopak pokud bude očekávaný propad ekonomiky, bude vhodnější mít investiční produkty, které jsou proticyklické.

3.7.2 Úrokové sazby

ČNB (2023) uvádí, že úrokové sazby úzce souvisí s měnovou politikou centrálních bank, které tímto nástrojem ovlivňují růst cenové hladiny neboli inflaci. V České republice tuto činnost vykonává ČNB pomocí tří úrokových sazeb, a to repo sazby, lombardní sazby a diskontní sazby. Zjednodušeně, pokud ČNB zvýší základní úrokovou sazbu, tak dojde k nárůstu tržních úrokových sazeb. To povede k růstu úrokových sazeb u úvěrů a vkladů a poklesnou investice a spotřeba. Celkově by tedy mělo dojít k poklesu zaměstnanosti.

Pokorný (2022) se domnívá, že z hlediska investic je stejně jako u ekonomických cyklů dopad změn úrokových sazeb rozdílný pro různé druhy investic. Velmi nepříznivý vývoj, pokud dojde k růstu úrokových sazeb je možné sledovat například u fixně úročených dluhopisů. Jelikož na trh přijdou nové dluhopisy, které investorům přinesou vyšší výnos a dluhopisy vydávané během nižších úrokových sazeb na hodnotě poklesnou. Negativní dopad

lze také sledovat například u nemovitostí v ČR, kde bylo výrazné množství financováno prostřednictvím hypoték, které se vlivem růstu stávají méně dostupné což se následně promítne do cen nemovitostí skrz nižší poptávku. Nutno ještě zmínit další dvě významné instituce, které určují výši úrokových sazeb mimo ČR, jelikož téma této práce není omezeno pouze tímto územím. Jedná se o Federální rezervní systém neboli FED, který určuje výši sazeb v USA a Evropskou centrální banku neboli ECB, která určuje výši úrokových sazeb pro státy eurozóny.

Pokorný (2022) uvádí, že subjekty, které mohou naopak těžit z vyšších úrokových sazeb, jsou například banky, což bylo možné sledovat v ČR, kde se ke konci roku 2022 začaly objevovat články ohledně rekordních zisků bank.

3.7.3 Politické faktory a globální události

Dle Pech (2022) celkové dění ve světě se důrazně propisuje také do světa investic a cen vybraných investičních instrumentů. V této kapitole lze uvést jako zásadní vlivy např. pandemii COVID a současnou válku na Ukrajině. V únoru roku 2020, když vypukla již zmíněná pandemie, začali investoři ve velkém prodávat například akcie, což vedlo k výrazným poklesům. Naopak komodita jako je zlato začala velmi razantně růst. Trhy jsou tedy velmi citlivé na zásadní světové události, ačkoliv na každou formu investice dopadají jinak. Válka na Ukrajině byla a je další zásadní událostí, která razantně ovlivnila trh investic. Stejně jako v každém případě jsou zde subjekty, kterým tento konflikt může pomoci z hlediska zisku a výnosnosti investic. Jedná se například o investice do firem, které se soustředí na zajištění obrany států, tedy zbrojařské firmy. Nicméně dopady bývají především negativní, ať už se jedná například o růst cen energií, které napomohly snížení cen kryptoměn, jelikož k jejich těžbě je jejich potřeba značné množství.

Mečířová (2020) tvrdí, že dalšími vlivy mohou být také zásahy státu buď z hlediska zákonů či daní. Jako příklad lze uvést zvýšení spotřební daně u tabákových výrobků a lihovin ke kterému došlo na začátku roku 2020. Tyto státní zásahy se negativně promítnou do cen akcií firem, které produkují či se zaměřují na prodej takových produktů.

Autor Kain (2018) se domnívá, že při pohledu do nedaleké historie je ještě nutno zmínit finanční krizi z roku 2008, která byla tvrdým nárazem pro většinu světových ekonomik a vlivy této krize se bude autor ještě podrobněji zabývat v praktické části. Za primární příčinu je označován v té době dostatečně nekontrolovaný hypoteční trh v USA. Za začátek této

krize je považován den 15. září 2008, kdy zkrachovala v té době čtvrtá největší banka, která na americkém trhu působila 158 let, Lehman Brothers.

Dle Jandy (2023) lze shodou okolností sledovat značné problémy v bankovním sektoru i v současnosti, kdy během týdne v první polovině března 2023 v USA zkrachovaly tři banky, a to Silicon Valley Bank, Signature Bank a Silvergate Bank. Tyto zprávy vedly k velkým propadům akcií bank po celém světě vzhledem k obavám, že je problém v celém bankovním sektoru, a ne pouze u vybraných bank.

Kovanda (2023) zmiňuje, že tyto události vedly v následujícím týdnu ke krachu evropské banky Credit Suisse, kterou se rozhodla odkoupit konkurenční švýcarská banka UBS. Další negativní vývoj z hlediska investic a stability bankovního sektoru bylo možné sledovat u akcií Deutsche bank, které během dne poklesly o více jak 12 %.

3.7.4 Shrnutí faktorů působících na investice

Čtenář byl podrobněji seznámen s hlavními vlivy, které na investice působí, lze sem zařadit ekonomickou situaci, inflaci, úrokové sazby, politické faktory a globální události. Dalo by se říct, že obecně jsou toto hlavní faktory, které určují, jakým směrem se daná investice vydá. Například cyklické akcie při růstu ekonomiky budou převážně růst. Dluhopisy s fixním kupónem při zvyšování úrokových sazeb klesat. Zlato v dobách politické nestability růst na hodnotě atd. Na to, jak se vyvíjely určité investice historicky, se autor práce zaměří v první kapitole praktické části. Zároveň je ale nutno dodat, že každá investice může být velmi specifická a faktorů, které budou ovlivňovat, zda bude výnosná či ztrátová je mnoho. Nicméně pokud se investor rozhodne investovat například do akcií vybrané společnosti, tak by měl zvážit řadu dalších faktorů, které zde vystupují a mohou finální výnos či ztrátu výrazně ovlivnit. Ekonomická situace, inflace, úrokové sazby, globální události, politické faktory ad. Všechny tyto faktory se v této investici více či méně promítnou, ale je zde také řada dalších faktorů. Management, technologie, nový konkurenti, finanční situace atd. Všechny tyto faktory se podílí na výsledku dané investice, kterým může být zisk, ale také samozřejmě ztráta.

3.8 Investiční portfolio

Portál Patria (2019) uvádí, že za investiční portfolio lze označit souhrn veškerých prostředků, které máme nějakým způsobem zainvestované. Může se skládat z již popsaných

druhů investic jako jsou akcie, nemovitosti, dluhopisy nebo například spořicí účet či stavební spoření. Vhodnost portfolia se liší v závislosti na tom, o jakého investora se jedná, jakou má toleranci k riziku, investiční horizont a požadovaný výnos. Investiční portfolio by se dalo rozdělit na tři druhy, a to konzervativní, progresivní a dynamické. Konzervativní portfolio pracuje s nejnižší mírou rizika. Konzervativní portfolio bude obsahovat z více jak 90 % produkty, které mají minimální rizikovost jako mohou být státní dluhopisy či terminované vklady u bank. Progresivní portfolio již pracuje s vyšší mírou rizika, a proto může být například polovina prostředků alokována do akcií a druhá polovina do státních dluhopisů či jiných produktů s minimálním rizikem. Třetím druhem portfolia je dynamické, kde se investor snaží dosáhnout nadprůměrných zisků například díky investicím převážně do akcií. V takto postaveném portfoliu je ovšem potřeba počítat s tím, že rizikovost je značně vyšší než v portfoliu číslo jedna.

Kudláček (2022) zmiňuje, že důležitou součástí portfolia je také diverzifikace, a to zejména u portfolií, které jsou více rizikové. Cílem diverzifikace není pouze výnos, ale také omezení rizika. Aby bylo portfolio dobře diverzifikované, tak je nutné, aby obsahovalo instrumenty, které se ideálně co nejvíce pohybují opačným směrem. Pointa je taková, aby portfolio nebylo postaveno například způsobem, že 90 % tvoří akcie leteckých a cestovních společností. Tyto společnosti v pandemii COVID šly hodnotou velmi rychle dolu, ale naopak společnosti zabývající se online komunikací či streamováním zamířily velmi rychle nahoru. Podstata diverzifikace je tedy zamezit co nejvíce nesystematickému riziku, a nebyť zaměřený pouze na jedno odvětví, kde v případě problémů by bylo možné se dostat velmi rychle do výrazných ztrát.

Jak již výše zaznělo, vybraného portfolia se liší primárně podle očekávaného zisku, tolerance k riziku a časovému horizontu. Tyto tři otázky by si měl investor vždy rozmyslet před tím, než dané portfolio začne skládat. Dle Kohouta (2002) a kol. investiční horizont může být v řádu desítek let, ale také může být pouze půl roku z důvodu potřeby prostředků například na rekonstrukci. V závislosti na investičním horizontu se mění vhodnost možných investic. Delší horizont snižuje riziko a je tedy možné zvažovat i dynamičtější varianty. Tolerance k riziku je také zásadní pro sestavení portfolia, jelikož některé fyzické osoby mají toleranci téměř nulovou, a proto je nutné sestavit portfolio čistě konzervativní. Očekávaný či požadovaný výnos může portfolio nasměrovat různými směry, pokud by investor například požadoval minimálně 10% roční výnos, bude potřeba se přiklonit k progresivní či dynamické variantě, jelikož konzervativní portfolio takový výnos nedokáže zajistit.

4 Vlastní práce

Investice mezi domácnostmi v České republice dosahují čím dál tím větší popularity z více důvodů. Jako hlavní důvod lze uvést například hodnotu inflace, která je velmi vzdálená od inflačního cíle ČNB, který je 2 %. Dalšími důvody jsou agresivní marketing nově vznikajících nadnárodních brokerských společností a mediální pozornost, která do jisté míry byla ovlivněna právě zmíněnou hodnotou inflace.

Inflace je problém, s kterým se nyní potýká většina světových ekonomik, ale také většina domácností. Jednou z možností, jak ochránit své finanční prostředky proti dopadům inflace, jsou právě investice, na které se autor práce podrobně zaměří v následujících kapitolách.

První částí je analýza historického vývoje, jak inflace působí na hodnotu hotovosti, ale také jak se vyvíjely jiné alternativy jako jsou cenné kovy, nemovitosti či akciové indexy a zda by před vlivy inflace ochránily. Další částí je analýza občanů České republiky z hlediska jejich vztahu k investicím pomocí dotazníkového šetření. Na tuto kapitolu autor práce navazuje rozhovory s lidmi z praxe, kteří se problematice investic již řadu let věnují. Poslední částí bude shrnutí výsledků a následné doporučení možností, jak se proti inflaci bránit.

4.1 Porovnání vybraných investic s inflací v ČR za období 20 let

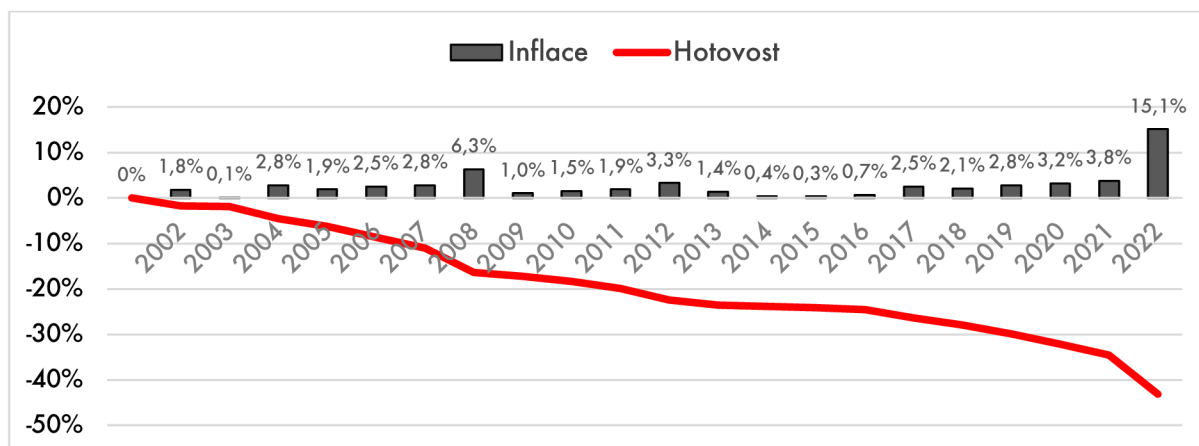
Inflace je velký nepřítel úspor, a to hlavně těch, které jsou drženy v hotovosti a nejsou nijak zhodnocovány. V teoretické části se mohl čtenář seznámit s důsledky inflace obecně, v této části už lze vidět konkrétní vyčíslené dopady a možnosti, jak se jim z dlouhodobého hlediska vyhnout či je alespoň redukovat.

V grafu číslo 2 níže lze vidět, jak se vyvíjela meziročně inflace od roku 2002 a zároveň její přímý dopad na hodnotu hotovosti, který je znázorněn červenou křivkou. Dopad je velmi výrazný, a to především v roce 2022, kdy inflace meziročně dosáhla velmi znepokojivé hodnoty 15,1 %. Pokud by domácnost držela od začátku roku 2002 do konce roku 2022 v hotovosti 100 000 Kč, tak by reálná hodnota na konci roku 2022 byla 56 825 Kč. Tento vývoj by dostal domácnost k hodnotě, která je téměř dvakrát menší a je tedy důležité peníze z dlouhodobého hlediska v hotovosti nedržet, pokud je cílem se těmto dopadům vyhnout.

Aktuálnějším pohledem může být situace, kdy by fyzická osoba držela na začátku roku 2022 v hotovosti 100 000 Kč, reálná hodnota na konci tohoto roku by byla 86 957 Kč, pokud by nevyužila žádnou z možností ochrany.

Hodnoty jsou vypočteny na základě vzorce poskytnutého od portálu Kurzy.cz uvedeného v metodice.

Graf č. 2: Vliv inflace na držení peněz v hotovosti

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, 2023

V následujících podkapitolách budou představeny jednotlivé varianty, které ve sledovaném období inflaci převážně porazily, a zároveň patří mezi velmi skloňovaná a základní témata investičního trhu. Jedná se o cenné kovy, nemovitosti, akcie a kryptoměny.

V poslední části lze vidět porovnání výnosnosti průměrného úroku na spořicímu účtu s inflací od roku 2010 do roku 2022. Zde se nejedná o horizont 20 let, jelikož žádná banka nechtěla interní údaje poskytnout a tyto informace nejsou veřejně dostupné.

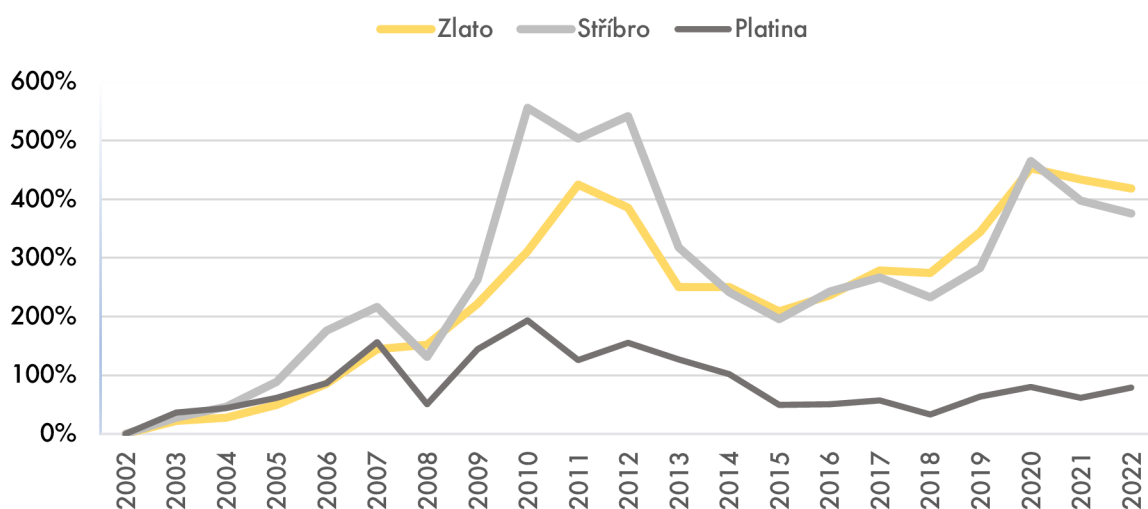
Součástí těchto kapitol jsou vždy grafy, aby čtenář mohl vidět, jak se dané investiční varianty vyvíjely v čase a zároveň také tabulky, kde lze vidět, jaká by byla reálná hodnota, nikoliv pouze ta nominální.

4.1.1 Porovnání cenných kovů s inflací v ČR za období 20 let

Cenné kovy jako je zlato či stříbro se obecně popisují tak, že je o ně velký zájem například v dobách politické či ekonomické nestability. Toto tvrzení lze potvrdit grafem číslo 3 níže, kde vývoj zlata, stříbra a platiny šel strmě nahoru od roku 2008, kdy začala celosvětová finanční krize. Cena zlata od roku 2008 do roku 2011 rostla meziročně o více než 27 %, cena stříbra ve zmíněných letech rostla v průměru o 43 % ročně a cena platiny v průměru o 20 %. Nicméně tento růst netrval věčně a v následujících letech došlo k určité korekci zejména u stříbra a zlata, cena platiny dokonce poklesla pod hodnoty z roku 2008. Další výrazný růst lze vidět v roce 2020. Opět spojený s velkou nervozitou na trzích spojenou s pandemií COVID. Cena zlata vzrostla meziročně o 24,4 % a stříbro dokonce o 47,5 %.

U platiny lze vidět, že vývoj není tak podobný jako tomu je u zlata a stříbra, což může být odůvodněno tím, že na rozdíl od zlata a stříbra nemusí být pro řadu investorů považována za ochranu v případě nestabilní situace, což tento graf i potvrzuje.

Graf č. 3: Vývoj cen sledovaných cenných kovů od roku 2002 do roku 2022 v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Macrotrends, 2023

Z grafu číslo 3 lze také vyčíst, že zlato a stříbro má velmi podobný trend s rozdílem toho, že stříbro reaguje na události na trhu citlivěji, avšak z dlouhodobého hlediska je jejich vývoj téměř identický, což ukazuje i tabulka číslo 2. Ta popisuje, jakého výnosu by investor dosáhl, pokud by v roce 2002 investoval do jednoho z vybraných cenných kovů 100 000 Kč.

Tabulka č. 2: Výnosnost sledovaných cenných kovů v letech 2002 až 2022 v Kč

Cenné kovy	Nominální hodnota 2002	Nominální hodnota 2022	Reálná hodnota 2022	Reálný výnos
Zlato	100 000 Kč	518 162 Kč	294 447 Kč	194 447 Kč
Stříbro	100 000 Kč	476 017 Kč	270 498 Kč	170 498 Kč
Platina	100 000 Kč	178 763 Kč	101 582 Kč	1 582 Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Macrotrends, 2023

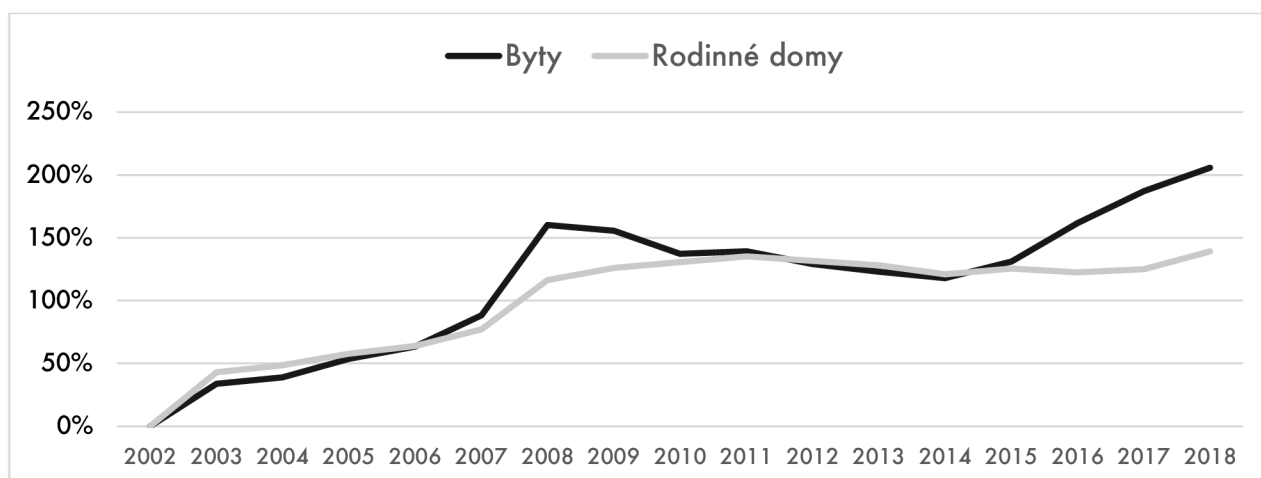
Lze vidět, že nejlépe by vyšlo zlato a stříbro, platina by jen těšně porazila inflaci. V tabulce číslo 2 lze vidět kromě vkladu 100 000 Kč v roce 2002 další tři hodnoty, a to nominální hodnotu, reálnou hodnotu a reálný výnos v roce 2022. Nominální hodnota je vypočtena na základě procentního zhodnocení, které je například u zlata přibližně 418 %. Pokud by tedy investor koupil zlato v nějaké z možných forem na konci roku 2002 a chtěl ho na konci roku 2022 prodat, cena by se měla pohybovat okolo 518 tis. Kč.

V případě prodeje by tedy investor mohl mít na účtu zmíněných 518 tis. Kč a jít nakupovat. Otázkou ovšem zůstává, co by bylo možné si za tuto částku pořídit, jelikož je ještě nutno započíst vliv inflace, který z nominální hodnoty vytváří reálnou hodnotu. Ta by ve zmíněném případě byla ve výši 294 447 Kč a reálný výnos už by byl pouhým rozdílem mezi částkou vloženou a celkovou částkou, tedy 194 447 Kč. Reálná hodnota byla vypočtena na základě procentního znehodnocení hotovosti ve sledovaném období, které bylo o 43,17 %. S hodnotami, které čtenář mohl vidět v tabulce číslo 2, bude autor pracovat pro lepší porovnání i u dalších investičních variant, jako jsou navazující nemovitosti v ČR.

4.1.2 Porovnání nemovitostí s inflací v ČR za období 20 let

Nemovitosti jsou dlouhodobě oblíbenou investiční variantou z mnoha důvodů, mezi které patří i ochrana proti inflaci. Nevýhodou investic do fyzických nemovitostí je likvidita, která je výrazně nižší například v porovnání s akcemi. Další velkou nevýhodou je dostupnost, která je vzhledem k průměrným cenám v roce 2022 a vyšší úrokových sazeb pro většinu fyzických osob téměř nulová. Výhodou je jejich zhodnocení v čase, které lze vidět jak v grafu číslo 4, tak i v tabulce číslo 3 níže. Další výhodou je také jejich nízká rizikovitost. Nemovitosti jsou považovány za jeden z konzervativních investičních nástrojů. V grafu číslo 4 lze vidět, jak se vyvíjely ceny bytů a rodinných domů od roku 2002 do roku 2018. Lze vyčíst, že ceny RD reagují na situaci na trhu s nemovitostmi pomaleji, nicméně z dlouhodobého hlediska mají velmi podobný trend. ČSÚ má u RD data pouze do roku 2018, proto se autor práce dále zabývá vývojem cen pouze u bytů.

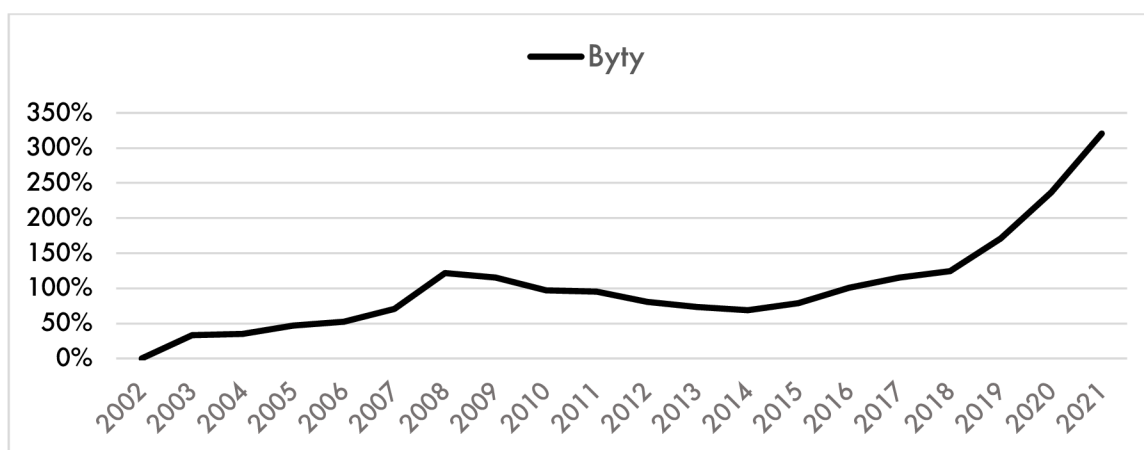
Graf č. 4: Vývoj cen nemovitostí v letech 2002 až 2018 v České republice v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, 2023

Na grafu č. 5 lze vidět vývoj průměrných cen bytů v ČR až do roku 2021, kde došlo k dalšímu výraznému cenovému nárůstu. Zároveň je zde možné vidět, že nemovitosti jsou poměrně stabilní i přes nepříznivé faktory jako byla finanční krize v roce 2008. Od roku 2008 do roku 2014 došlo u bytů k cenovému poklesu - 16 %, který byl ovšem vykompenzován následným růstem od roku 2015. Od roku 2015 do roku 2021 došlo u bytů k cenovému nárůstu o 176 %.

Graf č. 5: Vývoj cen bytů v letech 2002 až 2021 v České republice v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, 2023

V tabulce č. 3 níže lze vidět znázorněnou výnosnost za období 20 let u částky 100 000 Kč. Jedná se o modelový případ, při kterém investor koupí v roce 2002 byt za průměrnou cenu v ČR a v roce 2021 ho prodá za průměrnou cenu bytů v ČR. Nominální hodnota by byla více než čtyřikrát vyšší. Tato práce se nicméně zabývá primárně reálnou hodnotou, u které je ještě nutné započítat vliv inflace. Reálná hodnota je výrazně nižší, nicméně stále dostačující na to, aby inflaci ve vybraném období porazila. Reálná hodnota v roce 2021 v tomto modelu by byla 280 037 Kč, což je velký nepoměr k reálné hodnotě, kterou by investor dostal, kdyby částku 100 000 Kč držel v hotovosti. Reálná hodnota hotovosti v roce 2021 by byla 65 406 Kč. Rozdíl v reálné hodnotě je tedy více než 200 000 Kč.

Tabulka č. 3: Reálný výnos bytů v ČR v Kč

Nemovitosti	Nominální hodnota 2002	Nominální hodnota 2021	Reálná hodnota 2021	Reálný výnos
Byty	100 000 Kč	420 583 Kč	280 037 Kč	180 037 Kč

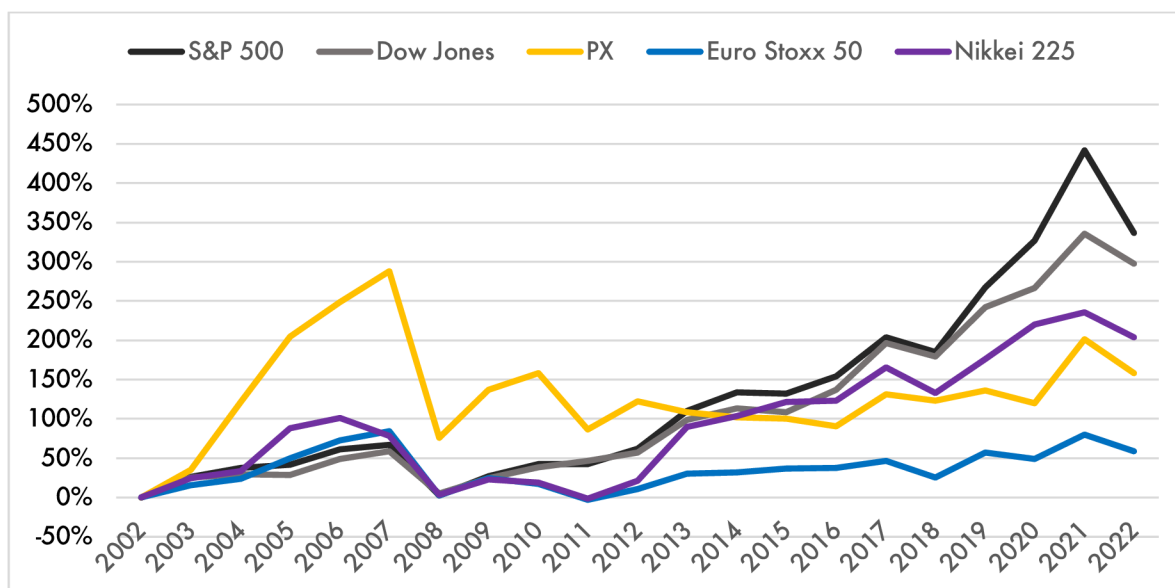
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, 2023

K této kapitole je ještě nutné dodat, že pro zjednodušení se jedná pouze o případ, kdy investor koupí byt v roce 2002 a prodá ho v roce 2021, výnos je tedy rozdíl mezi prodejní a kupní cenou. V praxi je zde řada dalších nákladů, mezi které je možné zařadit splátku hypotečního úvěru, opravy, ad. Na druhé straně je významnou položkou příjem z nájemného, který by v tomto případě výnos mohl mnohonásobně zvýšit v závislosti na tom, z kolika procent by daný byt byl financován z vlastních zdrojů. Samozřejmě také záleží na tom, jaké by měl daný investor schopnosti a zkušenosti.

4.1.3 Porovnání akcií s inflací v ČR za období 20 let

Akcie by se daly označit za nejvíce populární investiční instrument v posledních letech pro investory se střední či vyšší tolerancí k riziku. Pro analýzu vybraného období autor práce vybral celkově pět akciových indexů, které je možné vidět níže v grafu číslo 6. Je to z důvodu, aby data byla co nejvíce vypovídající, jelikož akciové indexy jsou složeny z desítek či stovek firem a dávají tedy lepší pohled na vývoj akcií obecně v porovnání oproti jednotlivým akciím. Akcií je obrovské množství a rozdíly v jejich výnosnosti v průběhu let mohou být v řádu desítek, stovek, ale i tisíců procent. Jako příklad lze uvést akcie dvou firem zaměřených na elektroniku, které fungovaly v roce 2002 a fungují i nyní. Jedná se o firmy Apple a Nokia. Určitě by se na světě našel investor, který zvažoval v roce 2002 zda koupit akcie jedné z těchto firem. Vzhledem k faktu, kolik lidí okolo nás má dnes produkty od společnosti Apple, tak asi lze usoudit, že investor, který se rozhodl pro akcie této firmy, na tom bude poměrně lépe, což je naprosto správný úsudek. Nominální hodnota akcií společnosti Nokia zakoupených v roce 2002 za 100 000 Kč byla na konci roku 2022 přibližně 29 935 Kč. Pokud by se ovšem investor rozhodl pro společnost Apple, tak by nominální hodnota na konci roku 2022 byla přibližně 50 mil. Kč. U jednotlivých akcií můžou být tedy výnosy odlišné, což tento příklad dokazuje. Pohádkové zisky ovšem nejsou to jediné, co je s akciemi spojené, je to také poměrně vysoké riziko ztráty, které se zvyšuje či snižuje podle druhu akcií.

Graf č. 6: Vývoj vybraných akciových indexů od roku 2002 do roku 2022 v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Macrotrends, 2023

Úspěch firmy Apple je tedy i důvodem k růstu indexů S&P 500 a Dow Jones, jelikož je obou součástí. Jak již bylo popsáno v teoretické části, akcie obecně rostou, pokud roste ekonomika a klesají v dobách nestability či očekávanému propadu ekonomiky. Tento trend lze sledovat i v současné době, kdy většina světových indexů během roku 2022 výrazně poklesla. Například S&P 500 o téměř 20 %, PX o 14,3 % a jak lze vidět na grafu č. 6, tak ostatní akciové indexy zamířily stejným směrem. Volatilita neboli to, jak daná investice kolísá a reaguje na události na trhu, je u akcií velmi vysoká, což je důvodem, proč je nutné do akcií investovat za předpokladu delšího časového horizontu. V tabulce číslo 4 lze vidět, že akciové indexy dokáží ochránit před inflací, nicméně je zde nutné počítat s delším časovým horizontem právě z důvodu vysoké volatility, která by při prodeji u krátkého investičního horizontu mohla způsobit výrazné ztráty.

Tabulka č. 4: Zhodnocení vybraných akciových indexů v Kč

Akciové indexy	Nominální hodnota 2002	Nominální hodnota 2022	Reálná hodnota 2022	Reálný výnos
S&P 500	100 000 Kč	436 396 Kč	247 983 Kč	147 983 Kč
Dow Jones	100 000 Kč	397 371 Kč	225 807 Kč	125 807 Kč
Euro Stoxx 50	100 000 Kč	158 968 Kč	90 334 Kč	-9 666 Kč
Nikkei 225	100 000 Kč	304 197 Kč	172 861 Kč	72 861 Kč
PX	100 000 Kč	258 325 Kč	146 794 Kč	46 794 Kč

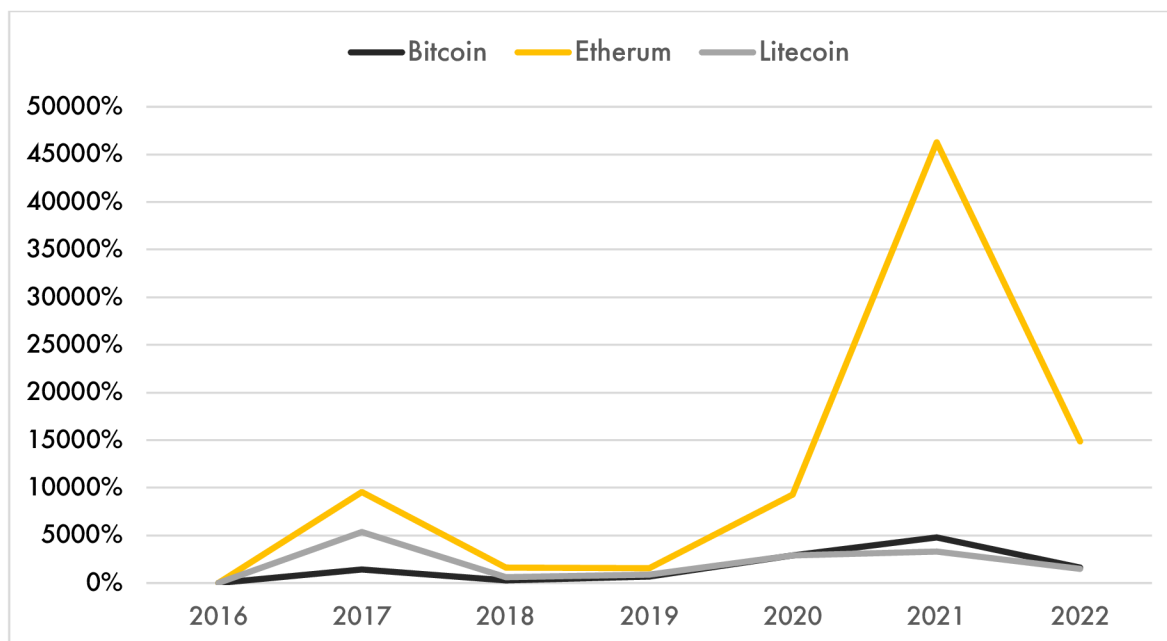
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Macrotrends, 2023

Jak se dařilo jednotlivým indexům za vybrané období lze vidět v tabulce č. 4. Jediný index, který by inflaci neporazil, by byl index Euro Stoxx 50, který je složen z 50 největších firem eurozóny dle tržní kapitalizace. Ovšem alespoň by její dopady výrazně zmínil. Nejlépe si dlouhodobě vedou akcie amerických firem, čehož je tabulka číslo 4 důkazem.

4.1.4 Porovnání kryptoměn s inflací v ČR od roku 2016 do roku 2022

Pro porovnání kryptoměn s inflací byly vybrány tři nejvýznamnější, a to Bitcoin, Ethereum a Litecoin. Zvolená doba nedosahuje 20 let, jelikož i nejstarší kryptoměna Bitcoin existuje teprve od roku 2009. Jak lze z grafu číslo 7 vyčíst, tak cenový vývoj vybraných kryptoměn byl velmi dynamický a podobný. Vzhledem k době existence jen těžko usuzovat, co všechno se odráží ve finální ceně daných kryptoměn. Nicméně se jedná o velmi spekulativní investici, která s sebou nese obrovská rizika, což dokazuje i rok 2022, kde vybrané tři kryptoměny poklesly o více jak 50 %. Je tedy možné usoudit, že v nejisté době se investoři budou takto rizikových nástrojů zbavovat, což povede k poklesu jejich hodnoty. Na pokles hodnoty kryptoměn měl vliv i růst cen energií v roce 2022, jelikož na jejich produkci je jejich potřeba značné množství.

Graf č. 7: Vývoj vybraných kryptoměn od roku 2016 do roku 2022 v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Statistica, 2023

V tabulce číslo 5 je možné opět vidět modelové příklady, kdy by investoři jednotlivé kryptoměny koupili na konci roku 2016 a prodali na konci roku 2022. Výnosy jsou opravdu pohádkové a inflaci by bez problému porazily. V této kapitole tedy nutno dodat jednu ze základních investičních zásad, která zní, že výnos v minulosti neznamena v žádném případě jistotu výnosu i v budoucnosti. To znamená, že jak kryptoměny v posledních letech rostly, tak můžou nyní i klesat. Tento scénář bylo možné sledovat právě v roce 2022.

Tabulka č. 5: Zhodnocení vybraných kryptoměn v Kč

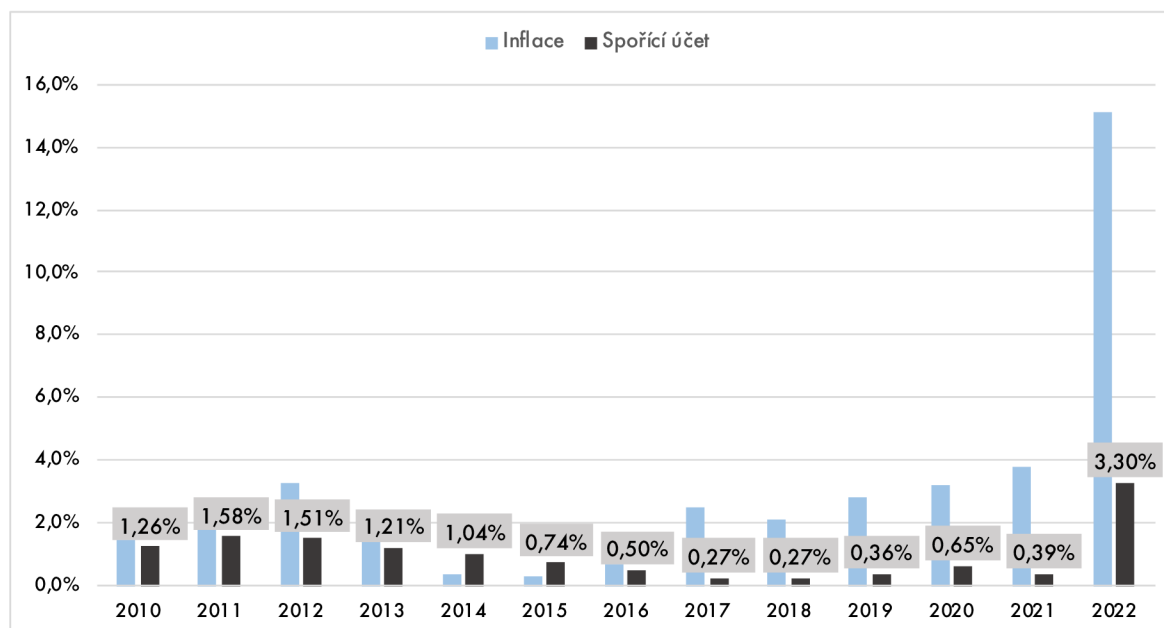
Kryptoměny	Nominální hodnota 2016	Nominální hodnota 2022	Reálná hodnota 2022	Reálný výnos
Bitcoin	100 000 Kč	1 617 829 Kč	1 211 178 Kč	1 111 178 Kč
Etherum	100 000 Kč	14 970 162 Kč	11 207 324 Kč	11 107 324 Kč
Litecoin	100 000 Kč	1 558 257 Kč	1 166 580 Kč	1 066 580 Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Statistica, 2023

4.1.5 Porovnání spořicíh účtů s inflací v ČR od roku 2010 do roku 2022

Spořicí účty jsou dnes velmi populární způsob, jak se alespoň částečně bránit proti dopadům inflace. Většina tuzemských bank zde nabízí roční úrok 5 % a více. V grafu číslo 8 lze vidět vývoj úroků na SPÚ od roku 2010 v porovnání s inflací. Jedná se o průměr 5 tuzemských bank, kterými jsou České spořitelna, Komerční banka, mBank, UniCredit Bank a Raiffeisenbank. Spořicí účty se dají považovat za téměř bezrizikové a perfektně likvidní, jelikož peníze lze kdykoliv převést na běžný účet. Spořicí účty také zpravidla bývají omezeny nějakým pásmem, do kterého se tímto procentem úročí, může se jednat například o částku do 500 tis. Kč. Další podmínkou může být také určitý obrát na účtu či počet plateb, což by ovšem nemělo být příliš velkou překážkou.

Graf č. 8: Vývoj spořicíh účtů od roku 2010 do roku 2022 v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ a Finmag, 2023

Nevýhodou je výnosnost, která v dlouhodobém horizontu není schopna pokrýt vliv inflace, jak lze vidět v grafu číslo 8, kdy inflace je pouze ve 2 z 13 let nižší než úrok na spořicíh účtu. Navíc se jednalo o období, kdy inflace dosahovala rekordně nízkých hodnot, které byly pod 0,5 %. Inflaci znázorňuje modrý sloupec a průměrný úrok na SPÚ tmavě šedivý. V tabulce číslo 6 lze vidět, jak by průměrný spořicí účet obstál za vybrané období.

Tabulka č. 6: Zhodnocení na průměrném SPÚ v Kč

Bankovní produkty	Nominální hodnota 2010	Nominální hodnota 2022	Reálná hodnota 2022	Reálný výnos
Spořicí účet	100 000 Kč	113 854 Kč	78 128 Kč	-21 872 Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ a Finmag, 2023

Z tabulky č. 6 lze vyčíst, že nominální hodnota v roce 2022 by byla 113 854 Kč při vkladu 100 000 Kč v roce 2010. Nicméně pokud tuto hodnotu očistíme ještě o vliv inflace, tak se dostaneme do červených čísel. Reálná hodnota v roce 2022 by byla 78 128 Kč. Lze tedy konstatovat, že SPÚ může být zajímavým nástrojem, jak dopady inflace částečně eliminovat, ale v delším časovém horizontu inflaci není možné porazit.

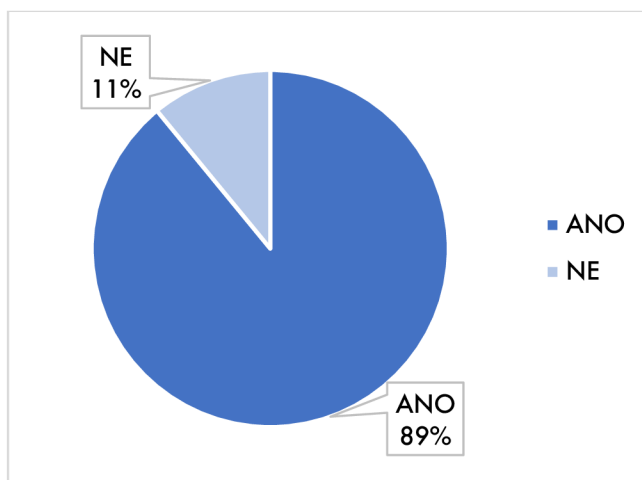
4.2 Vnímání občanů ČR investic a inflace

Součástí této práce je také analýza vnímání investic a inflace občany České republiky. Dotazníkové šetření probíhalo v únoru roku 2023 a zúčastnilo se ho celkem 137 respondentů. Účelem je zjistit, jakými způsoby se občané ČR brání proti dopadům inflace nebo jak se je snaží eliminovat. Dále také jejich investiční profil, tedy jaký mají například investiční horizont, vtaž k riziku a požadovaný výnos. Součástí je také otázka, která ověřuje, jak občané ČR pojmu inflace rozumí. Další část otázek se týká finanční situace respondentů. Na základě získaných dat z dotazníkového šetření, historického vývoje a rozhovorů se specialisty z investičního světa bude autor práce dále rozebírat, jakých chyb se mohou například investoři dopouštět a jakými způsoby se proti inflaci bránit, aby byl výsledek, pokud možno co nejoptimálnější.

Otázka č. 1: Zbývají Vám měsíčně nějaké volné finanční prostředky, když od Vašich příjmů odečtete veškeré nezbytné náklady?

První otázka dotazníkového šetření se zabývá tím, zda mají respondenti měsíčně nějaké volné finanční prostředky po odečtení veškerých nákladů. Jak lze v grafu číslo 9 vidět, tak 89 % respondentů nějaké volné finanční prostředky má. To otvírá jednu z velmi oblíbených investičních variant současné doby, kterou je pravidelné investování. 11 % respondentů zvolilo variantu ne, což ovšem ještě nutně neznamená, že nemají nějaké úspory, které je samozřejmě nutné taky bránit proti dopadům inflace, jak bylo možné vidět v první části, kde byl popsán dopad inflace v čase na hotovost.

Graf č. 9: Volné finanční prostředky

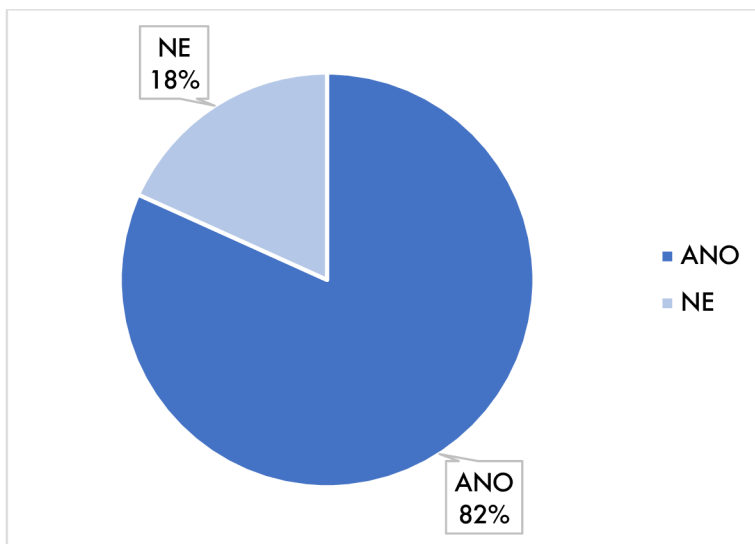

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 2: Zhodnocujete nějakým způsobem Vaše finanční prostředky?

Druhá otázka ověřuje, kolik procent respondentů nějakým způsobem své finanční prostředky zhodnocuje. Z výsledků vyplývá, že 82 % ano a 18 % ne. Další otázky ohledně investic budou tedy už zodpovězené pouze respondenty, kterých se tyto otázky týkají a nějakým způsobem své prostředky zhodnocují.

Graf č. 10: Zhodnocení finančních prostředků

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 3: Jakými způsoby své finanční prostředky zhodnocujete?

V tabulce číslo 7 lze vidět rozklad nástrojů, které respondenti využívají za účelem zhodnocení finančních prostředků. Lze vyčíst, že nejvíce respondentů využívá spořicí účet, což je dáno tím, že na spořicí účtech je dnes pěti a více procentní roční zhodnocení s minimálním rizikem a perfektní likviditou. Druhé místo drží akcie a třetí místo v České republice velmi populární stavební spoření.

Tabulka č. 7: Způsoby zhodnocení finančních prostředků

Podíl v %	
Spořicí účet	72%
Stavební spoření	45%
Termínovaný vklad	19%
Podílové fondy	34%
Akcie	47%
Kryptoměny	18%
Nemovitosti	12%
Dluhopisy	14%
Jiné	3%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 4: V jakém instrumentu, který využíváte za cílem zhodnocení prostředků, držíte nejvyšší částku?

Nejvyšší část svých prostředků drží 39 % respondentů na spořicím účtu. Podílové fondy v této otázce zaostávají o 4 % body za akciemi, ve kterých má nejvyšší množství prostředků 18 % respondentů. Akcie jsou jeden z prostředků, které z dlouhodobého hlediska mají potenciál překonat inflaci, nicméně nutno dodat, že se jedná o velmi rizikový instrument v porovnání například se spořicím účtem či termínovaným vkladem.

Tabulka č. 8: Nejvyšší částka v investičním instrumentu

Podíl v %	
Spořicí účet	39%
Stavební spoření	7%
Termínovaný vklad	8%
Podílové fondy	14%
Akcie	18%
Kryptoměny	3%
Nemovitosti	8%
Dluhopisy	3%
Jiné	0%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 5: Přes jakého brokera zhodnocujete Vaše finanční prostředky?

Otázka, která zkoumá, přes jakého brokera respondenti zhodnocují své finanční prostředky, ukazuje na skutečnost, že tuzemské banky jsou v tomto ohledu velmi oblíbené. 75 % respondentů zvolilo právě tuto možnost. Banky mají velkou výhodu v tom, že kromě možnosti zprostředkovat nákup akcií či podílových fondů si zde klient může zřídit i další produkty, jako je například stavební spoření. Z brokerských společností respondenti nejvíce využívají služeb Etoro. 15 % respondentů zvolilo možnosti jiné, kde je nejčtenější odpověď Trading 212 a Portu.

Tabulka č. 9: Výběr brokera

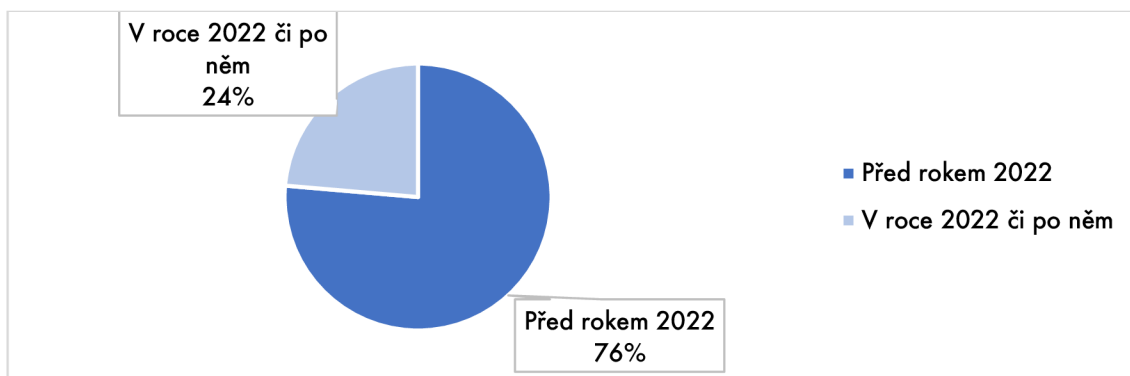
Podíl v %	
Tuzemské banky	75%
Etoro	12%
XTB	9%
Degiro	7%
PATRIA	7%
Zahraniční broker	11%
Jiné	15%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 6: Kdy jste začal se zhodnocováním Vašich finančních prostředků?

Tato otázka rozdělila respondenty na dvě skupiny, a to na skupinu, která začala zhodnocovat finanční prostředky před rokem 2022 a na skupinu, která začala v roce 2022 či po něm. U skupiny, která začala v roce 2022 je dále zkoumáno, zda se zhodnocováním prostředků začala právě z důvodu vysoké inflace. Na grafu číslo 11 lze vidět, že 76 % respondentů začalo již před rokem 2022, což je do jisté míry ovlivněné také věkem respondentů. U této skupiny je dále zkoumáno, jak dlouho již své finanční prostředky zhodnocují.

Graf č. 11: Začátek s investováním

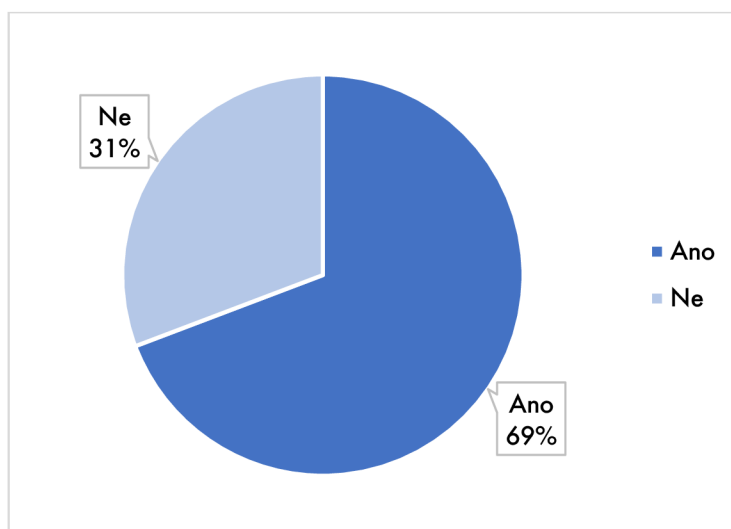

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 7: Rozhodl/a jste se zhodnocovat Vaše finanční prostředky z důvodu výše inflace, která v roce 2022 dosáhla meziročně hodnoty 15,1 %?

69 % respondentů, kteří začali se zhodnocováním finančních prostředků v roce 2022 či po něm, se rozhodlo své finanční prostředky investovat právě z důvodu inflace. Zbývající část respondentů by pravděpodobně začala zhodnocovat své finanční prostředky i za předpokladu, že by inflace v České republice splňovala cíl České národní banky.

Graf č. 12: Vliv inflace na rozhodnutí investovat

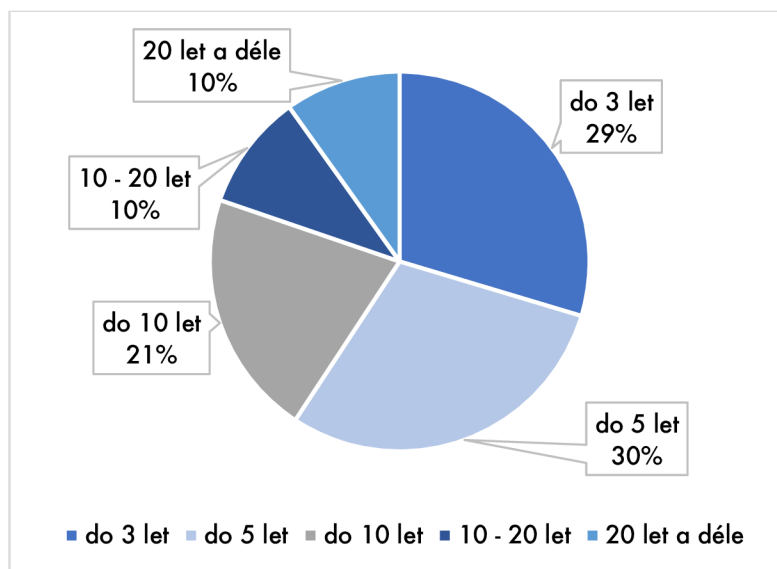

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 8: Jak dlouho již zhodnocujete Vaše finanční prostředky?

Tato otázka byla zodpovězena pouze respondenty, kteří začali se zhodnocováním již před rokem 2022. Na grafu č. 12 lze vidět, že největší množství respondentů své prostředky zhodnocuje po dobu do 5 a do 3 let. Tato skutečnost je dána také tím, jaký je věk respondentů, který je převážně do 40 let. Dá se předpokládat, že pokud by došlo ke změně věku u respondentů, tak by se také změnila doba, po kterou již své finanční prostředky zhodnocují.

Graf č. 13: Doba zhodnocování finančních prostředků

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 9: Pokud by inflace následující 2 roky dosahovala meziroční hodnoty 10 %, za kolik byste si koupil/a zboží, které dnes lze pořídit za 10 000 Kč?

Otázka číslo 9 ověřuje, zda respondenti rozumí pojmu inflace i z hlediska vyčíslení jejího přímého dopadu na ceny zboží. Jak lze vidět, tak celkem 17 % respondentů zvolilo odpověď, která není správně. Z výsledků tedy vyplývá, že i přes to, jak je inflace dnes velmi diskutovaným tématem, tak téměř přibližně jedna šestina respondentů nedokáže tento jev na jednoduchém příkladu vyčíslit.

Tabulka č. 10: Výpočet inflace

Podíl v %	
11 600 Kč	14%
12 100 Kč	83%
14 500 Kč	3%
15 200 Kč	0%

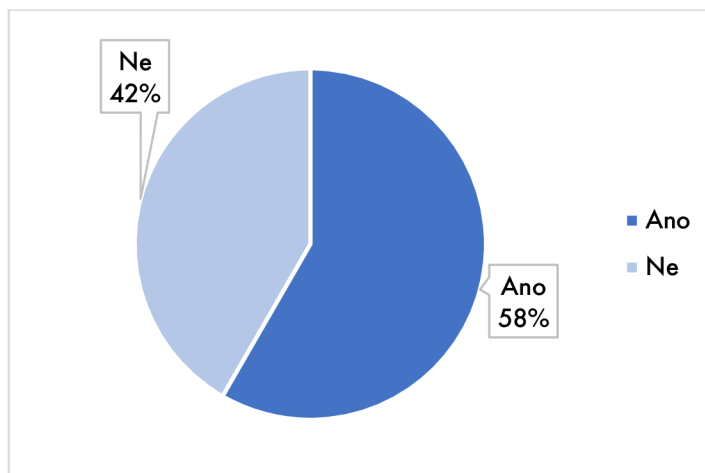
Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 10: Změnila inflace, která dosáhla v roce 2022 meziroční hodnoty 15,1 %, Váš názor na držení peněz v hotovosti?

Jak lze na grafu číslo 14 vidět, tak 58 % respondentů změnilo názor na držení peněz v hotovosti vzhledem k hodnotám, kterých inflace v roce 2022 dosahovala. Inflace se v posledních letech držela na hodnotách do 3 %, což posilovalo důvěru v hotovost. Je

pochopitelné, že když inflace dosahuje hodnot výrazně mimo vytyčený cíl ČNB, tak lidé začínou v hotovost ztrácet důvěru a hledají jiné alternativy, kde mít své prostředky uloženy.

Graf č. 14: Vliv inflace na držení peněz v hotovosti

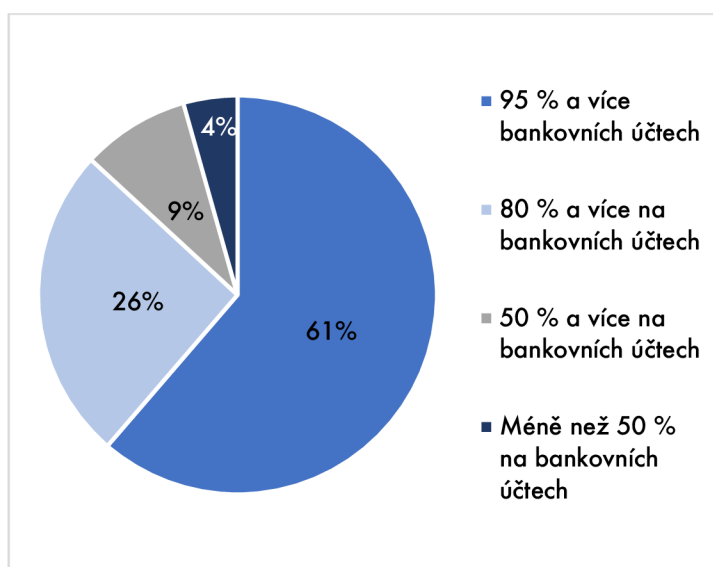

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 11: Kolik procent finančních prostředků držíte na bankovních účtech v poměru k hotovosti?

Otázka ověřuje důvěru v banky, která byla do jisté míry narušena například krachem Sberbank v únoru roku 2022. Nicméně z odpovědí lze usoudit, že důvěra v banky je vysoká, jelikož 61 % respondentů zde drží 95 % a více finančních prostředků, 26 % respondentů 80 % a více a pouze 4 % respondentů drží na bankovních účtech pod 50 % svých finančních prostředků. Dá se tedy odvodit, že důvěra v současné době je vysoká.

Graf č. 15: Množství držených peněz na bankovních účtech

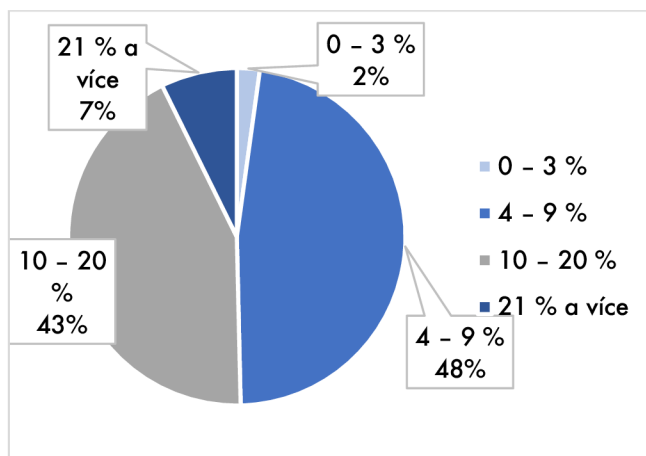

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 12: Co je pro Vás zajímavé roční zhodnocení, kterého byste chtěl dosáhnout?

Důležitou otázkou, kterou by si měl každý investor položit před tím, než začne nějakým způsobem zhodnocovat své finanční prostředky je to, jaké požaduje roční zhodnocení. Jak lze vidět v grafu č. 16, tak pro 43 % respondentů je zajímavé roční zhodnocení 10–20 %. Aby investor dosáhl takového zhodnocení, musí přejít k produktům, které jsou dynamičtější, ale také rizikovější. Takové produkty mohou být například akcie, nemovitosti nebo cenné kovy. Nejvíce respondentů zvolilo možnost 4–9 %. Takové zhodnocení dneska nabízí i ty nejkonzervativnější produkty jako je termínovaný vklad či SPÚ. Nutno dodat, že pokud by tento dotazník probíhal o pár let zpět v době, kdy na spořicíh účtech bylo maximální zhodnocení okolo 1 %, odpovědi by se pravděpodobně výrazně lišily.

Graf č. 16: Roční zhodnocení

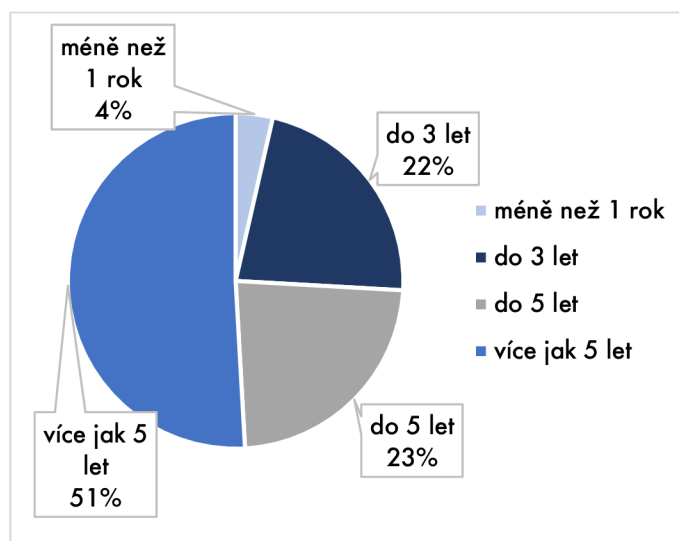

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 13: Jaký je Váš průměrný investiční horizont?

Investiční horizont je jedna z dalších zásadních otázek většiny investičních poradců, jelikož na základě odpovědi na tuto otázku lze klientům nabídnout různé produkty. Čím delší investiční horizont, tím je možno více pracovat s rizikovějšími produkty, jako mohou být akcie. Kolísavost cen je zde velmi vysoká, a proto se doporučuje, že by minimální investiční horizont měl být například 5 a více let. 5 a více let zvolila více jak polovina respondentů, do 5 let 23 % respondentů a do 3 let 22 % respondentů. U investičního horizontu do 3 let je potřeba uvažovat o konzervativnějších produktech jako může být například podílový fond složený převážně ze státních dluhopisů.

Graf č. 17: Investiční horizont

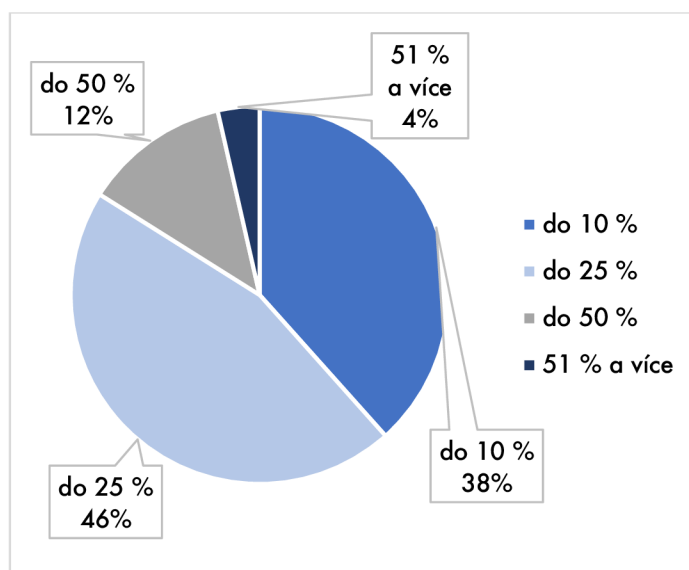

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 14: Kolik procent z Vašeho měsíčního příjmu jste schopný vložit do investic?

Tato otázka je důležitá hlavně z hlediska dnes velmi populárních pravidelných investic. Z odpovědí respondentů lze vidět, že nejvyšší zastoupení má zde skupina, která je schopna vložit 25 % a méně svých měsíčních příjmů do investic. Na druhém místě je skupina, která je schopna z měsíčních příjmů vložit 10 % a méně do investic. Tyto dvě skupiny dohromady tvoří 84 % všech odpovědí. Dá se tedy usoudit, že respondenti mají měsíčně určité volné finanční prostředky, které by bylo možné nějakým způsobem odkládat například do ETF.

Graf č. 18: Množství volných prostředků

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 15: Jaká je Vaše tolerance k riziku ztráty?

Tolerance k riziku je velmi těžko měřitelná, ačkoliv pro investování velmi důležitá. Každá investice s sebou totiž nese větší či menší riziko, které bývá většinou téměř přímo úměrné potenciálnímu zisku. Respondenti zde mohli vybírat toleranci k riziku od 1 do 10, s tím, že 10 je nejvyšší riziko a 1 nejmenší. Jako příklad volby 1 měli respondenti spořicí účet a příklad volby 10 spekulativní akcie, u které je potenciální výnos přes 100 %, ale také výrazné riziko ztráty. Největší množství odpovědí lze vidět okolo středu, kam by se teoreticky dal zařadit například smíšený podílový fond, tedy fond, který se skládá z dynamické, ale také z konzervativní složky. Takový fond by mohl být složen tak, že by z 50 % obsahoval akcie a z 50 % například státní dluhopisy.

Tabulka č. 11: Tolerance k riziku

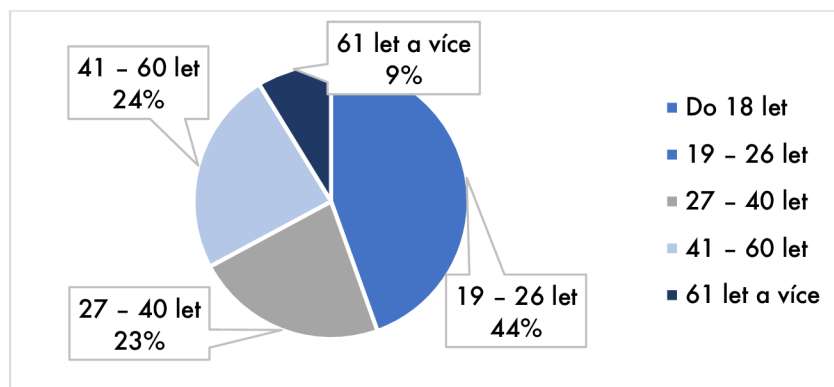
Podíl v %									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2%	8%	13%	13%	16%	15%	21%	12%	2%	0%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 16: Jaký je Váš věk?

Nejvíce respondentů je ve věku 19 až 26 let. To může být do jisté míry ovlivněno tím, že dotazníkové šetření probíhalo i za pomoci skupin v aplikaci Facebook, které jsou zaměřené na investování a věkové složení členů může být právě v tomto rozmezí. Dalším důležitým aspektem je také to, že dotazníkové šetření probíhalo i mezi končícími studenty na ČZU, kteří se právě v této věkové skupině nachází. Druhé dvě skupiny jsou od 27 do 40 let a od 41 let do 60 let. Autor práce dále distribuoval tento dotazník i ve své práci, kde jsou tyto dvě skupiny nejčetnější. Nejméně obsáhlou skupinou je 61 let a více, která tvoří 9 %.

Graf č. 19: Věk

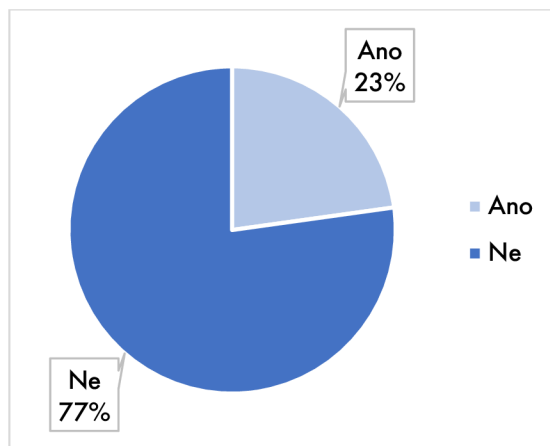

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 17: Máte nějaké finanční závazky?

Finanční závazky má méně než jedna čtvrtina respondentů, u které bude autor ještě další otázkou zkoumat, kolik procent tyto závazky tvoří z celkových měsíčních příjmů. Lidé, kteří většinu volných prostředků musí využít na umořování například hypoték nebo jiných dluhů, nebudou asi příliš vyhledávat investiční možnosti.

Graf č. 20: Finanční závazky

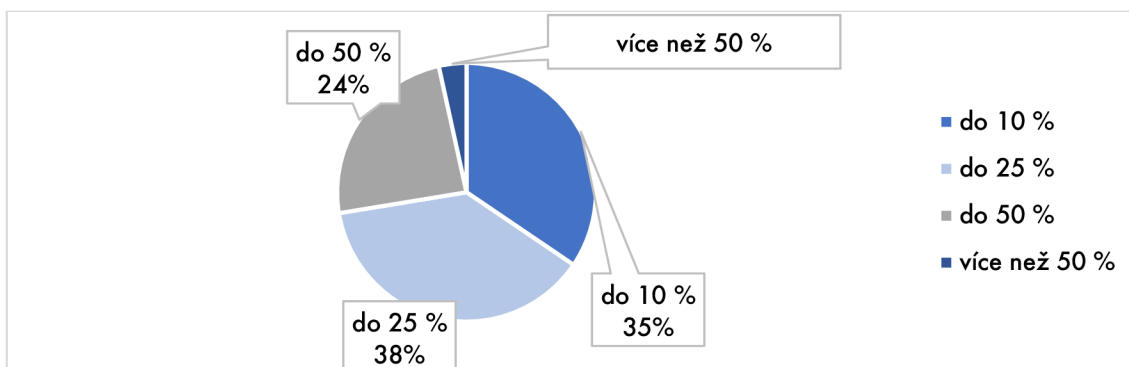

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 18: Kolik procent z Vašich měsíčních příjmů tvoří Vaše závazky?

Nejčetnější skupiny, co se týče podílu závazků na celkových měsíčních příjmech jsou do 25 %, kde tato skupina tvoří 38 % respondentů, a do 10 %, kde tato skupina tvoří 35 % respondentů. Skupina, která uvedla odpověď do 50 % finančních závazků na měsíčních příjmech tvoří 24 % respondentů. Finanční závazky neboli úvěry mohou být využity mnoha způsoby v běžném životě, jako je půjčka na auto či například hypoteční úvěr na bydlení. Dalším způsobem je také možnost, kdy investor může využít půjčku právě na investice a zvýšit si tak potenciální zisk, jelikož bude zhodnocovat vyšší částku. Nutno nicméně dodat, že tato forma je vhodná pouze pro zkušené investory, jelikož je velmi riziková.

Graf č. 21: Výše finančních závazků

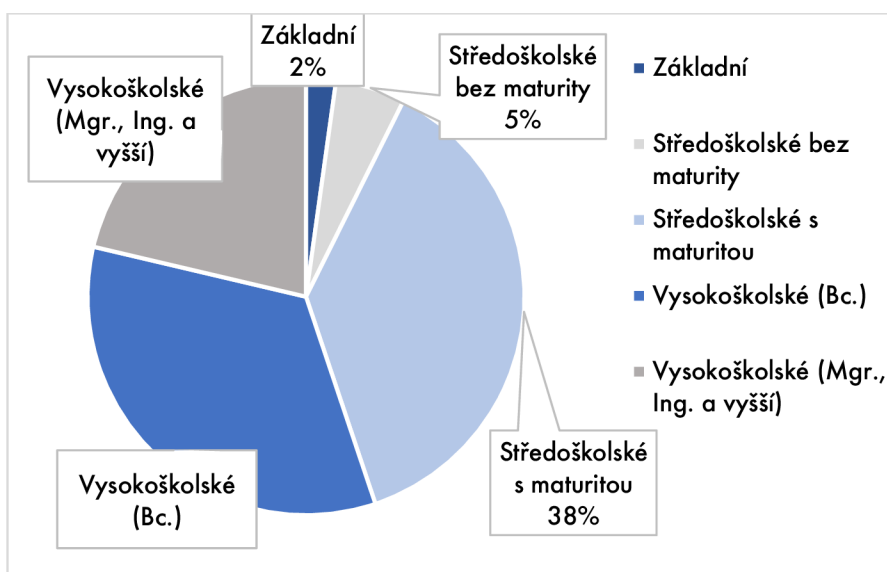

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 19: Jaké je Vaše dosažené vzdělání?

Jak lze vidět v grafu číslo 22, tak nejčetnější skupina respondentů je se středoškolským vzděláním s maturitou. Druhá nejčetnější je skupina, která tvoří 34 % odpovědí a má bakalářské vzdělání. Jak již jednou zaznělo u věku respondentů, tato skupina bude pravděpodobně převážně složena ze studentů v pátém ročníku na ČZU. 21 % respondentů má vysokoškolské vzdělání vyšší jak bakalářské. To může být odůvodněno jednak tím, že dotazník autor distribuoval ve své práci, kde většina kolegů takové vzdělání má či distribuci ve 2 středoškolských učitelských sborech, kde se dá taktéž předpokládat, že respondenti mají převážně vysokoškolské vzdělání. Nejméně zastoupené skupiny jsou se základním vzděláním a se středoškolským vzděláním bez maturity. Tyto dvě skupiny tvoří dohromady 7 % odpovědí.

Graf č. 22: Dosažené vzdělání

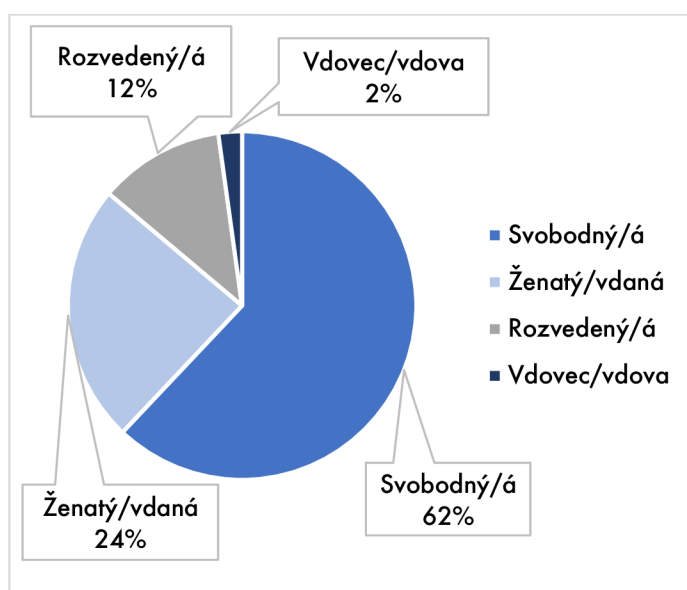

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 20: Jaký je Váš rodinný stav?

Co se týče rodinného stavu, tak nejčetnější skupina, která je tvořena z 62 % respondentů, je skupina svobodných. Dá se předpokládat, že toto složení je velmi ovlivněné právě věkem respondentů, kdy 44 % respondentů je ve věku 19 až 26 let a je tedy pravděpodobné, že jejich rodinný stav bude převážně svobodný. Druhá nejčetnější skupina je tvořena ženatými/vdanými a tvoří jej 24 %. Třetí skupina jsou rozvedení, kteří tvoří 12 % respondentů. Nejméně obsaženou skupinou jsou vdovec či vdova, kteří tvoří pouze 2 % respondentů, což je spojeno s tím, že pouze 9 % respondentů je ve věku 61 let a více.

Graf č. 23: Rodinný stav

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 21: Kde se aktuálně nachází Vaše bydliště?

Nadpoloviční většina respondentů je z Prahy a tvoří přesně 55 % odpovědí. Tato skutečnost úzce souvisí s tím, že dotazníkové šetření probíhalo převážně u respondentů, kteří buď pracují nebo studují v Praze a dá se tedy očekávat, že bydlí ve většině případů v Praze či ve Středočeském kraji. Středočeský kraj zvolilo celkem 24 % respondentů a jedná se o druhou nejčetnější skupinu. Žádný z respondentů nemá bydliště mimo ČR.

Tabulka č. 12: Bydliště

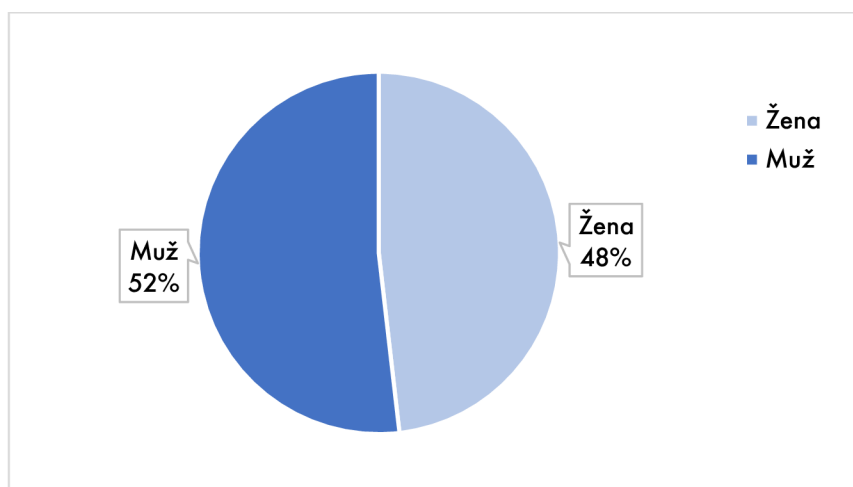
Podíl v %	
Praha	55%
Středočeský kraj	24%
Jihočeský kraj	2%
Plzeňský kraj	4%
Karlovarský kraj	4%
Ústecký kraj	1%
Liberecký kraj	1%
Královéhradecký kraj	1%
Pardubický kraj	4%
Kraj Vysočina	0%
Jihomoravský kraj	1%
Olomoucký kraj	1%
Moravskoslezský kraj	1%
Zlínský kraj	1%
Mimo ČR	0%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 22: Jaké je Vaše pohlaví?

Pohlaví mužů a žen je velmi vyrovnané. Muži v tomto ohledu vedou o pouhé 2 % body. Jedním z vysvětlení může být již zmíněný věk respondentů, jelikož v České republice u věku do 60 let převažují muži. Nicméně v pozdějším věku převažuje skupina žen. Pokud by tedy dotazník probíhal u starších osob, dalo by se předpokládat, že by převažovaly ženy.

Graf č. 24: Pohlaví

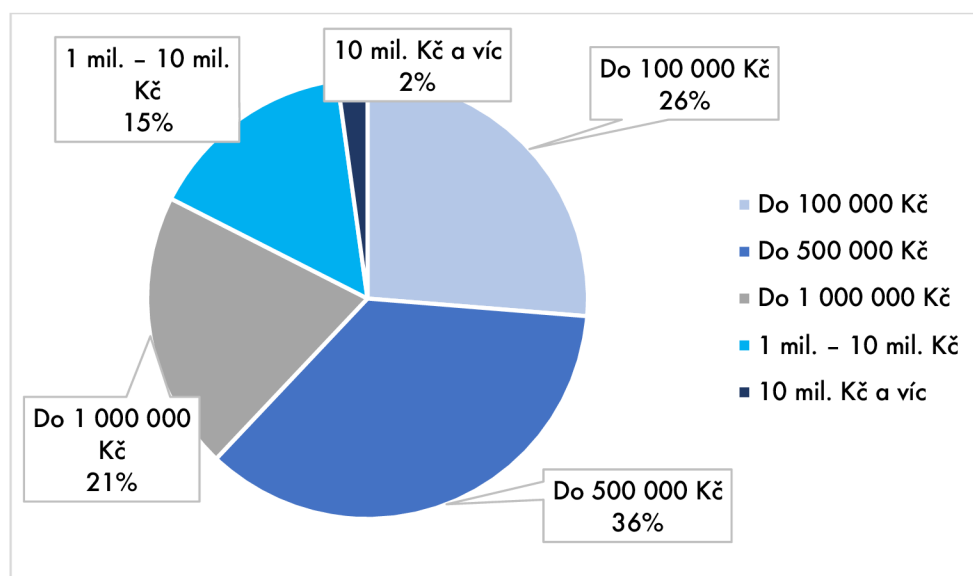
Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 23: Jaká je zhruba výše Vašich úspor včetně investic?

Výše úspor je jednou ze základních otázek, která otvírá možnosti pro zhodnocení různými investičními instrumenty. 62 % respondentů má výši úspor do 500 000 tis. Kč a mohou tedy využít víceméně všechny investiční možnosti jako jsou akcie, nemovitosti či cenné kovy.

U nemovitostí nicméně nutno dodat, že pokud by se mělo jednat o investici přímo do konkrétních nemovitostí jako je byt či dům, tak by základní kapitál byl potřeba vyšší. V Praze by na takovou investiční nemovitost dosáhl pouze zlomek respondentů, bez hypotečního úvěru pravděpodobně pouze 2 %, kteří zvolili variantu 10 mil. Kč a více. Nicméně stejně jako u cenných kovů, tak i do nemovitostí se dá investovat i v nižších částkách díky různým podílovým fondům, které mohou být zaměřeny například na nemovitosti či cenné kovy.

Graf č. 25: Výše úspor včetně investic

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 24: Jaký je Váš čistý měsíční příjem?

Předposlední otázka dotazníkového šetření zkoumá respondenty z hlediska čistých měsíčních příjmů. Rozložení je zde poměrně vyrovnané. Nejčetnější tři skupiny jsou tvořeny z respondentů, kteří mají čistý měsíční příjem od 40 do 60 tis. Kč (26 %), od 25 do 40 tis. Kč (24 %) a od 12 tis. Kč do 25 tis. Kč (23 %). Skupina, která má příjem do 12 tis. Kč měsíčně je tvořena 12 % respondenty a jedná se pravděpodobně převážně o studenty, kteří během studia pracují někde na částečný úvazek či brigádně. Nejméně zastoupené skupiny

jsou s čistým příjmem nad 60 tis. Kč (10 %) a nad 100 tis. Kč, která je složena z pouze 4 % respondentů.

Tabulka č. 13: Čistý měsíční příjem

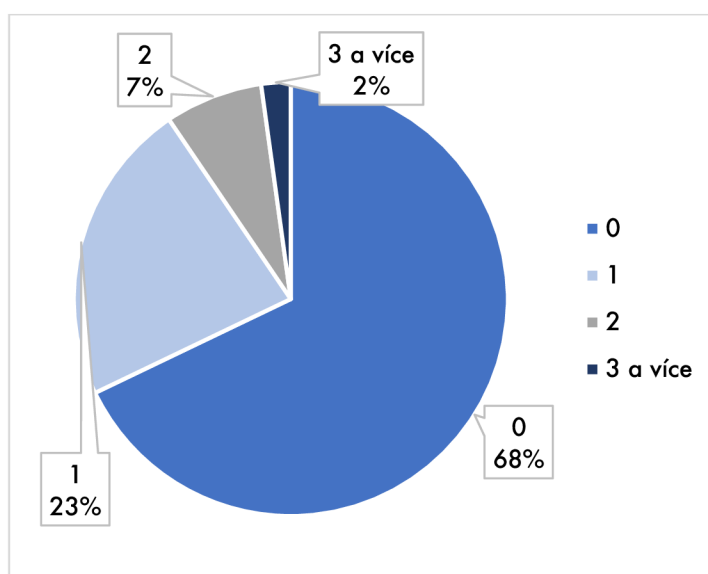
Podíl v %	
Do 12 000 Kč	12%
12 000 - 25 000 Kč	23%
25 000 - 40 000 Kč	24%
40 000 - 60 000 Kč	26%
60 000 - 100 000 Kč	10%
100 000 Kč a více	4%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

Otázka č. 25: Jaký je Váš počet vyživovaných osob?

Poslední otázkou dotazníkového šetření je otázka na počet vyživovaných osob. Jak lze vidět v grafu číslo 26, tak 68 % respondentů zvolilo odpověď 0. Je to opět velmi úzce spjata převážně s věkem respondentů, kde mladší osoby většinou tyto povinnosti nemají. Z hlediska investování je rozdíl primárně v tom, že osoby, které nemají další finanční povinnosti, mohou větší část prostředků investovat. Jednu vyživovanou osobu zvolilo 23 % respondentů. Dvě vyživované osoby zvolilo 7 % respondentů a tři a více pouze 2 % respondentů.

Graf č. 26: Počet vyživovaných osob

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření, 2023

4.3 Strukturované rozhovory s odborníky na investice

Strukturované rozhovory s lidmi z praxe probíhaly v únoru roku 2023 a zúčastnili se jich celkově čtyři respondenti, kteří mají v oboru investic letitou praxi. Prvním dotazovaným je Jindřich Holčák, který je uznávaným investičním makléřem v Patria Finance, která spadá pod banku ČSOB. Druhým respondentem je Jan Příhoda, který pracuje pátým rokem na pozici bankéře se zaměřením na investice pro prémiové klienty v Raiffeisenbank. Třetím respondentem je Ondřej Venhoda, který stejně jako pan Příhoda pracuje v Raiffesenbank ovšem na pozici, která je ještě více specializovaná na investice, jelikož pracuje jako investiční ředitel. Posledním respondentem je Matěj Zdobinský, který pracuje jako investiční zprostředkovatel pro společnost Global financial solution. Téma investice je velmi široké, a proto byli zvoleni respondenti z různých pozic, kteří mají v popisu práce velmi věci podobných, ale také mnoho odlišných. Jako příklad lze uvést rozdíl u pana Příhody a pana Zdobinského, kdy pan Příhoda na pozici bankéře je limitovaný pouze produkty Raiffeisenbank či Raiffeisenbank investiční společnosti, zatímco pan Zdobinský může zprostředkovávat obchody přes více společností.

4.3.1 Strukturovaný rozhovor s Jindřichem Holčákem

Ve strukturovaném rozhovoru uvedl k položeným otázkám Holčák (2023) následující odpovědi:

1) Jak dlouho působíte v oblasti investičního poradenství?

„15 let.“

2) Co je dle Vašeho názoru hlavní příčinou současné inflace v České republice a ve světě?

„Narušení dodavatelských řetězců během let 2020–2021, hlad domácností po spotřebě v roce 2021, snaha centrálních bank zvrátit negativní dopady COVIDu a „tisk“ peněz ve snaze znovu nastartovat ochromené hospodářství, nezodpovědná politika vlád z let 2020-21, energetická krize, válka na Ukrajině a růst cen komodit.“

3) Jaká jsou základní kritéria, podle kterých by se měla fyzická osoba rozhodovat kam investovat?

„Postoj k riziku, investiční horizont, dosavadní zkušenosti a znalosti.“

4) Jakých chyb se investoři (fyzické osoby) často dopouští a jaké riziko (případně ztrátu) jim to způsobuje?

„Absence jakékoliv investiční strategie, zbrklé prodeje, nakupování na vrcholu nebo na vysokých valuacích, nákupy produktů bez jejich znalosti fungování, kopírování investičních nápadů, přemíra důvěry v investiční doporučení zaznamenaných v médiích sociální sítích (příklad Venator), nevyužívání stop lossů.“

5) Jaké jsou podle Vás v současné době nejvhodnější investiční nástroje pro fyzické osoby v boji proti inflaci?

„Akcie a ETF produkty, nemovitostní investice.“

6) Je u investičních produktů, které jsou u Vás dostupné, nutnost minimální výše úspor neboli základního vkladu?

„Ne.“

7) Jak se liší investiční možnosti Vašeho klienta v závislosti na toleranci k riziku a délce investičního horizontu?

„Každý investor si může v produktové nabídce Patria Finance vybrat své požadované typy produktů. Od relativně konzervativních státních dluhopisů přes dividendové akcie, hodnotové či růstové akcie, přes ETF až po velmi rizikové pákové produkty (knock out produkty, warranty).“

8) Který produkt či produkty by byli dle Vašeho názoru vhodné pro člověka, který má úspory ve výši do 500 000 Kč a měsíčně mu zůstane z příjmu po odečtení nákladů okolo 5 000 Kč, které by byl ochoten investovat? Jeho investiční horizont by byl 5 a více let a tolerance k riziku střední.

„Pravidelné investování do nízkonákladových fondů ETF, primárně hlavní akciové indexy (S&P500 atd.)“

9) Jaké jsou Vaše očekávání ohledně investičního trhu v současném roce?

„Do 3. kvartálu spíše stagnace nebo mírný pokles, objevující se dopady hospodářské recese a dopady vysokých úrokových sazeb, mírný růst koncem roku.“

4.3.2 Strukturovaný rozhovor s Janem Příhodou

Ve strukturovaném rozhovoru uvedl k položeným otázkám Příhoda (2023) následující odpovědi:

1) Jak dlouho působíte v oblasti investičního poradenství?

„5 let.“

2) Co je dle Vašeho názoru hlavní příčinou současné inflace v České republice a ve světě?

„Dlouhé období obecně nízkých úrokových sazeb. Velké úspory domácností z dob covidových restrikcí, které začínají utrácet/již utrácení. Válka na Ukrajině a s tím velký růst cen energií/surovin. Ještě částečně neobnovené dodavatelské řetězce právě kvůli covid karanténám převážně v Číně.“

3) Jaká jsou základní kritéria, podle kterých by se měla fyzická osoba rozhodovat kam investovat?

„Tolerance k riziku, očekávaný výnos, časový horizont, možnost likvidity (odprodeje).“

4) Jakých chyb se investoři (fyzické osoby) často dopouští a jaké riziko (případně ztrátu) jim to způsobuje?

„Podcenění rizika a nevědomění si volatility instrumentu, takže při větším poklesu následuje panický odprodej.“

5) Jaké jsou podle Vás v současné době nejvhodnější investiční nástroje pro fyzické osoby v boji proti inflaci?

„Na konci roku 2021 když byla emise protiinflačních dluhopisů ČR. Nyní pravidelné a dlouhodobé investice do akcií s větší alokací na USA.“

6) Je u investičních produktů, které jsou u Vás dostupné, nutnost minimální výše úspor neboli základního vkladu?

„Ne, respektive 100kč.“

7) Jak se liší investiční možnosti Vašeho klienta v závislosti na toleranci k riziku a délce investičního horizontu?

„S delším horizontem a větší tolerancí k riziku má klient možnost většího zastoupení akciových titulů v portfoliu.“

8) Který produkt či produkty by byli dle Vašeho názoru vhodné pro člověka, který má úspory ve výši do 500 000 Kč a měsíčně mu zůstane z příjmu po odečtení nákladů okolo 5 000 Kč, které by byl ochoten investovat? Jeho investiční horizont by byl 5 a více let a tolerance k riziku střední.

„Úspory nechat převážně na spů, případně menší část vložit do českých státních dluhopisů, respektive fondu složeného z nich. Zvláště kvůli vykrytí období, kdy sazby budou klesat a s tím i marže na depozitních produktech. Z volných měsíčních úspor pravidelné nákupy převážně akciových fondů s alokací v USA, menší část EU.“

9) Jaké jsou Vaše očekávání ohledně investičního trhu v současném roce?

„Stále zvýšená volatilita vyvolaná nejistotou ohledně války na Ukrajině a s tím spojená rizika s možnými výkyvy cen energií. Riziko dalšího zvyšování úrokových sazeb ECB a FED, kvůli vysoké inflaci. Další problémy v dodavatelských řetězcích kvůli možným covid uzávěrám převážně v Asii. Obecně tedy rostoucí výnosy dluhopisů, stagnující ceny akcií a možná hrozící globální recese.“

4.3.3 Strukturovaný rozhovor s Ondřejem Venhodou

Ve strukturovaném rozhovoru uvedl k položeným otázkám Venhoda (2023) následující odpovědi:

1) Jak dlouho působíte v oblasti investičního poradenství?

„14 let.“

2) Co je dle Vašeho názoru hlavní příčinou současné inflace v České republice a ve světě?

„Inflace je peněžní jev vyvolaný nadměrnou emisí peněz, takže primární příčinou je měnová politika centrálních bank (expanzivní politika a léta nízkých nominálních či většinou i záporných reálných úrokových sazeb, sekundární fiskální politika vlády, která rozpočtovými schodky inflaci odhadovanou CPI) dofukuje.“

3) Jaká jsou základní kritéria, podle kterých by se měla fyzická osoba rozhodovat kam investovat?

„Investiční horizont, tolerance k riziku, očekávaný výnos a CF, plánované velké výdaje v budoucnu, dostatečná (ale nikoli přehnaná) diverzifikace tříd aktiv.“

4) Jakých chyb se investoři (fyzické osoby) často dopouští a jaké riziko (případně ztrátu) jim to způsobuje?

„Nedostatečná diverzifikace, prodávají pod tlakem novinových titulků a laických komentářů ve ztrátě, aniž by byl dosažen investiční horizont, naopak kupují v růstové době, kdy se o daném aktivu píše i ve Vlastě a na tn.cz. Největším rizikem (mimo ztráty peněz) je ztráta důvěry v investování, která přináší ztráty neinvestováním v budoucnosti. Nedokáží odhalit rizika instrumentu (např. u korporátních dluhopisů, kde jsou omámeni vysokým výnosem).“

5) Jaké jsou podle Vás v současné době nejvhodnější investiční nástroje pro fyzické osoby v boji proti inflaci?

„Záleží na investičním horizontu, kdo má krátký, většinou prohraje, pouze s dlouhodobým horizontem a investováním do dynamičtějších struktur lze inflaci porážet.“

6) Je u investičních produktů, které jsou u Vás dostupné, nutnost minimální výše úspor neboli základního vkladu?

„Ano, ale u některých typů (např. podílové fondy) je min. výše 100 Kč, není to tedy překážkou investování.“

7) Jak se liší investiční možnosti Vašeho klienta v závislosti na toleranci k riziku a délce investičního horizontu?

„Nepřímo úměrně u investičního horizontu a mnohdy přímo úměrně s tolerancí k riziku (klient drží po odečtení plánovaných větších výdajů jen nezbytné rezervy a zbytek investuje).“

8) Který produkt či produkty by byli dle Vašeho názoru vhodné pro člověka, který má úspory ve výši do 500 000 Kč a měsíčně mu zůstane z příjmu po odečtení nákladů okolo 5 000 Kč, které by byl ochoten investovat? Jeho investiční horizont by byl 5 a více let a tolerance k riziku střední.

„S ohledem na očekávaný vývoj sazeb ČNB je dnes pro jednorázovou investici ve velmi komfortní situaci na dluhopisových instrumentech s krátkou či střední durací (pozor ale na jednotlivé korporátní dluhopisy), pro pravidelné investování je vhodný dynamičtější fond či ETF s převahou akciové složky.“

9) Jaké jsou Vaše očekávání ohledně investičního trhu v současném roce?

„Komfortní situace na dluhopisech (ČR), negativní u dluhopisů na trzích, kde úrokové sazby nejsou na očekávaném vrcholu, negativní pro akciové pozice, které budou trpět hospodářskou situací (recese, tlaky na růst nezaměstnanosti) a v kontextu minulých let vysokými nominálními úrokovými sazbami.“

4.3.4 Strukturovaný rozhovor s Matějem Zdobinským

Ve strukturovaném rozhovoru uvedl k položeným otázkám Zdobinský (2023) následující odpovědi:

1) Jak dlouho působíte v oblasti investičního poradenství?

„Pátým rokem.“

2) Co je dle Vašeho názoru hlavní příčinou současné inflace v České republice a ve světě?

„Kombinace více faktorů. Určitě doznívající covidová krize. Válka na Ukrajině spojená s růstem cen energií a paliv, které se promítají do konečných cen.“

3) Jaká jsou základní kritéria, podle kterých by se měla fyzická osoba rozhodovat kam investovat?

„První věcí, kterou by měli investoři pochopit je investiční trojúhelník výnosu, rizika a likvidity. Dále jaký je cíl investice. Investuji jen tak nebo přímo za nějakým účelem? Řeším pravidelné odkládání peněz od investic nebo jednorázové? Do jakých instrumentů investuji? A v neposlední řadě zkušenosti. Většinou zkušenosti investoři vědí, jak svět investic funguje a mají návyky, které lidé bez zkušeností nemají.“

4) Jakých chyb se investoři (fyzické osoby) často dopouští a jaké riziko (případně ztrátu) jim to způsobuje?

„Často se setkávám s tím, že klienti slyšeli o nějaké „nejlepší“ investici, která vynáší 15 % a víc ročně. Krásný příklad posledních let je veleznámý index S&P 500. Tento index kopírují některé fondy. V různých podcastech jsem slyšel, jak je to nejlepší investice a že jen hlupáci tam ještě nejsou. Problém je, že např. tento druh investice musí mít dlouhodobý horizont (10 let ideálně), abychom mohli mluvit o vyšším než nadprůměrném výnosu na kapitálovém trhu. Lidé, kteří bezhlavě investovali jednorázově peníze to do těchto fondů se za poslední rok rozhodně neradovali. Dle dat je index za poslední rok -7,79 %. S tím asi investoři, kteří chtěli „nejlepší“ investici asi úplně nepočítali. Druhou věcí, se kterou se setkávám čím dál tím víc jsou různé krypto tradingy a krypto boti. V drtivé většině nelicencované společnosti nabízí výnosy i přes 20 %, samozřejmě negarantované (dle trhu). Kryptoměny jsou s námi oproti jiným možným investičním instrumentům velmi krátkou dobu a za poslední rok rozhodně neslavili úspěch. Ztráty mohou být v tomto případě desítky procent.“

5) Jaké jsou podle Vás v současné době nevhodnější investiční nástroje pro fyzické osoby v boji proti inflaci?

„Velké množství lidí se mě na tuto otázku ptá. První, co bych rád zmínil je, že kromě protiinflačních dluhopisů neexistuje investiční nástroj, který by s naší inflací dokázal bojovat a porážet jí. Jde o to co nejvíce inflaci zmírnit. Pokud se bavíme o krátkodobých investicích mimo spořicí účty a termínované vklady, tak určitě zajímavou možností jsou repofondy, které se v ČR rozjely. Největší chybou je peníze nechat ležet na běžném účtu bez jakéhokoliv zhodnocení. To by měla široká veřejnost vědět a jednat dle toho.“

6) Je u investičních produktů, které jsou u Vás dostupné, nutnost minimální výše úspor neboli základního vkladu?

„Záleží čistě na společnosti. Máme společnosti od 1 Kč a také společnosti od 1 000 000 Kč a výše.“

7) Jak se liší investiční možnosti Vašeho klienta v závislosti na toleranci k riziku a délce investičního horizontu?

„Velmi. Na první schůzce s klientem procházím jeho zkušenosti a investiční profil. Následně mohu klientovi ukázat možnosti, které spadají do jeho možností dle profilu.“

8) Který produkt či produkty by byli dle Vašeho názoru vhodné pro člověka, který má úspory ve výši do 500 000 Kč a měsíčně mu zůstane z příjmu po odečtení nákladů okolo 5 000 Kč, které by byl ochoten investovat? Jeho investiční horizont by byl 5 a více let a tolerance k riziku střední.

„Tak tam bych určitě mohl ukázat nějaký nemovitostní fond nebo vyvážený fond. Těch 500 000 by šlo využít i na nákup dluhopisů dle rizikovosti klienta. Pokud by to byly jediné úspory klienta tak by byla vhodná diverzifikace mezi více instrumentů jak z pohledu rizika, tak likvidity. Je to opravdu velmi individuální a zadání je velmi široké.“

9) Jaké jsou Vaše očekávání ohledně investičního trhu v současném roce?

„Pevně doufám v obrácení trendu posledního roku. Inflace by měla začít dle ČNB tento rok klesat, a tak očekávám lepší zítřky. Následné snižování úrokových sazeb by mělo mít pozitivní vliv na růst cen investičních instrumentů. Tak budu držet palce, aby se to povedlo.“

5 Výsledky a diskuse

5.1 Výsledky analýzy vybraných investic

Pro analýzu vybraných investic z historického hlediska bylo vybráno pět možných druhů investic, a to cenné kovy, konkrétně zlato, stříbro a platina. Dále pak nemovitosti v ČR, kde autor práce analyzoval primárně byty z důvodu nedostatku dat u ostatních nemovitostí. Pět akciových indexů, mezi které patří americké indexy S&P 500 a Dow Jones Industrial Average. Japonský Nikkei 225, pražský index PX a evropský index Euro Stoxx 50. Indexy byly vybrány z důvodu lepšího obrazu o celkovém vývoji, jelikož akcie jednotlivých firem mohou mít velmi specifické vývoje, jak bylo vysvětleno například na akciích firmy Apple a Nokia. Investor, který by investoval 100 tis. Kč do akcií firmy Nokia v roce 2002 by při prodeji v roce 2022 dostal necelých 30 tis. Kč. Pokud by ovšem stejnou částku investoval v roce 2002 do firmy Apple, tak by v roce 2022 mohl tyto akcie prodat za přibližně 50 mil. Kč. Akciové indexy jsou počítány z akcií mnoha firem, například S&P 500 je počítán z 500 největších amerických firem, a proto vývoj tohoto indexu je výrazně stabilnější, jelikož některé firmy rostou a některé naopak klesají a dochází k určitému průměrování. Další sledované byly kryptoměny, ovšem pouze za kratší období z důvodu jejich krátké historie. Sledovány byly tři, které se dají považovat za nejznámější, a to Bitcoin, Ethereum a Litecoin. Poslední sledované byly spořicí účty, a to primárně z důvodu jejich vysoké oblíbenosti v současné době, kdy na těchto účtech klienti dostávají od bank úrok ve výši 5 a více procent s téměř nulovým rizikem a perfektní likviditou.

Každá z těchto investic se v průběhu minulých let vyvíjela jinak. Cenné kovy, a to především zlato a stříbro rostlo v dobách určité nestability a nervozity na trzích. V roce 2008, když začala finanční krize, ceny zlata a stříbra šly až do roku 2011 strmě nahoru. Zlato o více jak 27 % ročně a stříbro v průměru o 43 % ročně. Naopak indexy jako S&P 500, DJIA a také pražský index PX poklesly v roce 2008 o více jak 30 %. Dalším rokem, který byl významný pro cenné kovy, byl rok 2020, kdy začala pandemie COVID. V tomto roce došlo k cenovému nárůstu u zlata o 24,4 % a u stříbra dokonce o 47,5 %. Akciové indexy na pandemii nejprve zareagovaly převážně propady cen v první půlce roku 2020, nicméně tyto ztráty byly vykompenzovány následným růstem. Například S&P 500 po propuknutí pandemie COVID propadl o více jak 25 %, ovšem na konci roku byl v plusu 16,3 %. Na tomto příkladu i lze vysvětlit, proč je nutné akcie držet delší dobu z důvodu jejich cenové volatility. Investoři, kteří po propuknutí pandemie v první půlce roku 2020 prodávali investice v obavách, co se

bude dít, mohli dosáhnout výrazných ztrát, zatímco investoři, kteří vydrželi být v klidu a neprodávali, mohli mít na konci roku 2020 vysoké zisky. U průměrných cen bytů v ČR došlo po roce 2008 k určité stagnaci až do roku 2014, nicméně od té doby šly ceny bytů meziročně strmě nahoru až do roku 2022. Kryptoměny jsou nové a velmi specifické investice, které určitě patří mezi jednu z nejrizikovějších investic, což dokazuje i fakt, že v roce 2022 všechny vybrané kryptoměny poklesly o více jak 50 % vzhledem k nervozitě na trhu a nejistému ekonomickému výhledu. Spořicí účty jsou dle předpokladu z vybraných variant nejstabilnější. Úrok na spořicí účtech se v minulých letech pohyboval převážně pod hodnotou inflace, což způsobuje to, že SPÚ z dlouhodobého hlediska určitě není vhodný nástroj na ochranu prostředků proti inflaci.

Za sledované období nejlépe vyšlo zlato a stříbro, kde v modelovém příkladu, kdy by investor v roce 2002 koupil tyto cenné kovy za 100 tis. Kč a rozhodl se je prodat v roce 2022, zlato by mělo reálnou hodnotu přibližně 294 tis. Kč a stříbro 270 tis. Kč. Byt by měl reálnou hodnotu v roce 2021 přibližně 280 tis. Kč. Akciové indexy by inflaci také převážně porazily s výjimkou indexu Euro stoxx 50, který je složen z 50 nejhodnotnějších společností eurozóny. Kryptoměny byly sledovány od roku 2016 a inflaci by bez problému porazily za předpokladu, že by investor kryptoměny nakoupil právě v roce 2016. U kryptoměn vzhledem k jejich nízké tržní kapitalizaci bylo možné dosáhnout velkého procentního zhodnocení, čehož důkazem může být například kryptoměna Ethereum, která během vybraných let vyrostla o tisíce procent. Nicméně se jedná stále o velmi novou variantu na investičním trhu a jejich cenový vývoj je velmi nepředvídatelný, a proto tuto cestu autor práce nedoporučuje. Závěrem k této kapitole nutno dodat, že veškeré varianty vyšly mnohem lépe než držení peněz v hotovosti. Jelikož pokud by investor držel daných 100 tis. Kč na běžném bankovním účtu nebo jinou formou v hotovosti, tak by mu z této částky zůstalo 56 825 Kč. Respektive to, co by si v roce 2022 domácnost nakoupila za 100 tis. Kč by v roce 2002 pořídila za právě zmíněných 56 825 Kč.

5.2 Výsledky strukturovaných dotazníků

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 137 respondentů z České republiky, kteří byli dotazováni na základní otázky týkající se investic a celkově práce s finančními prostředky. Cílem bylo zjistit, jak se občané ČR brání proti dopadům inflace či zda se vůbec brání. Zároveň byla součástí také kontrolní otázka toho, jak respondenti pojmu inflace rozumí. Dále také řada otázek zkoumající investiční profil vybraných respondentů a jejich celkovou finanční situaci.

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že většina investorů (82 %) nějakým z možných způsobů své finanční prostředky zhodnocuje. Celkem 72 % respondentů využívá na ochranu proti inflaci spořicí účet, na kterém zároveň 39 % respondentů drží i nejvyšší část svých finančních prostředků. Na druhém a třetím místě skončily akcie a v České republice velmi populární stavební spoření, kde spořitelny v současné době nabízí úrok přes 6 %, ovšem pouze u částky do 20 tis. Kč ročně, jelikož je v tomto procentu započítána i státní podpora, která je 10 % z ročního vkladu, ovšem maximálně 2 000 Kč. Čtvrtou nejoblíbenější variantou jsou podílové fondy, které využívá 34 % respondentů. Zhodnocení svých prostředků provádí 75 % respondentů prostřednictvím tuzemských bank, zbylých 25 % využívá brokerských společností jako jsou Etoro, XTB, Patria či Degiro. Jedna čtvrtina respondentů začala se zhodnocováním svých prostředků až v roce 2022 či po něm a z toho 69 % respondentů začalo právě z důvodu vysoké inflace, která v roce 2022 dosáhla meziroční hodnoty 15,1 %. Kontrolní otázku na inflaci zodpovědělo špatně 17 % respondentů i přes fakt, že nadpoloviční většina respondentů má vysokoškolské vzdělání. Dalo by se tedy usoudit, že ačkoliv je inflace velmi probíraným tématem, tak poměrně velká část obyvatel tomuto pojmu příliš nerozumí. Co se týče otázky na zajímavé roční zhodnocení, tak nejvíce odpovědí (47 %) získala možnost 4 a 9 %, za kterou skončila těsně varianta 10 až 20 %, která získala celkem 43 % odpovědí. Respondenti, kteří zvolili možnost 10 % a více, pravděpodobně drží prostředky v instrumentech, jako jsou akcie, podílové fondy a jiné varianty, které mají potenciál takového ročního výnosu dosáhnout. Otázky týkající se finančního zázemí, tolerance k riziku a investičního horizontu jsou základními otázkami, které by měl každý investiční poradce s klientem v první řadě projít, jelikož se od nich odvíjí možnosti, kam by daný investor mohl případně investovat. Investiční horizont zvolila více jak polovina respondentů 5 let a déle, což otvírá možnosti pro akcie a podobné dynamičtější produkty, tolerance k riziku je u respondentů okolo nějaké střední cesty, za kterou lze považovat například smíšený fond složený z dynamické, ale i konzervativní

složky. Mohlo by se jednat o akcie a nějaké bezpečnější dluhopisy. Co se týče finančního zázemí, tak 38 % respondentů je schopno vložit měsíčně do investic do 10 % ze svých měsíčních příjmů, 46 % respondentů dokonce částku do 25 % svých měsíčních příjmů. Tyto výsledky podporují jednu z velmi oblíbených a odborníky doporučovanou variantu investování, kterou je pravidelné investování. Pravidelné investování umožňuje měsíčně odkládat či investovat část svých finančních prostředků například do nějakého z vybraných podílových fondů, který může být složen například z akcií. Výhodou je to, že si investor defacto průměruje cenu, pokud například podílové listy nakupuje měsíčně. Riziko je zde tedy nižší, jelikož by se nemělo stát, že investor nakoupí danou investici ve špatný okamžik za vysokou částku. Co se týče úspor, tak velmi malé procento by dle očekávání dosáhlo na nákup konkrétních nemovitostí i za předpokladu použití hypotečního úvěru. Nicméně v současné době je velkou výhodou, že je možné investovat do nemovitostí, zlata a podobných instrumentů už od velmi malých částek, jako může být 100 Kč, a to právě díky například podílovým fondům. Závěrem k dotazníkovému šetření nutno dodat, že dle výsledků mají respondenti spíše konzervativnější povahu, což dokazuje množství držených prostředků na bezpečnějších produktech jako jsou spořicí účet, stavební spoření či termínovaný vklad. Tyto výsledky jsou do značné míry ovlivněny i aktuální situací, kdy dynamičtější produkty jako jsou akciové indexy v roce 2022 měly značné ztráty a tento trend pokračuje i v roce 2023 vzhledem k ekonomickým prognózám, které nejsou moc příznivé. Zároveň také tyto produkty nabízí na první pohled velmi zajímavé zhodnocení, které ovšem z dlouhodobého hlediska proti inflaci nemá šanci uspět, jak bylo možné vidět v kapitole, kde byl průměrný spořicí účet porovnán s inflací ČR za vybrané období.

5.3 Výsledky strukturovaných rozhovorů

V rámci strukturovaných rozhovorů byli dotazováni celkem čtyři respondenti, kteří se problematikou investic již řadu let zabývají. Úvodní otázka zjišťuje, jaké jsou dle respondentů hlavní příčiny inflace v České republice a ve světě. Pan Holčák, pan Příhoda a pan Zdobinský se shodují na tom, že jednou z příčin je válka na Ukrajině a s ní spojený růst cen energií. Dle pana Příhody a pana Holčáka jsou dalším důvodem také narušené dodavatelské řetězce a dále velké úspory domácností z doby, kdy probíhala pandemie COVID a které domácnosti nyní utrácejí.

Dále dle pana Venhody a pana Příhody dlouhá léta nízkých úrokových sazeb a nezodpovědné chování vlád inflaci taktéž posílilo. Všichni respondenti se shodují na tom, že je inflace způsobena více faktory, které zazněly výše. Další otázka zjišťuje, jaké jsou základní kritéria, podle kterých by se fyzická osoba měla rozhodovat kam investovat. Všichni respondenti se shodují na tom, že základním kritériem je postoj k riziku a časový horizont. Pan Venhoda, pan Příhoda a pan Zdobinský dále doplňují, že je důležité, jaký výnos investor očekává. Pan Holčák zmiňuje, že důležitým kritériem je také to, jaké má investor dosavadní zkušenosti a znalosti. Dle pana Venhody by měl investor také dbát na to, aby měl investice alespoň částečně diverzifikované. Třetí otázka je zaměřena na chyby, kterých se investoři nejčastěji dopouštějí. Všichni respondenti se shodují na tom, že si investoři častokrát plně neuvědomují volatilitu daného investičního instrumentu a při výrazném poklesu hned prodávají, aniž by dbali na investiční horizont. Dle pana Holčáka a pana Venhody je další chybou také absence investiční strategie a celkově přehnaná důvěra v novinové články, podle kterých se rozhodují, jakou investici zvolit a nakupují častokrát na vrcholu. Dle pana Holčáka dále nevyužívání „stop lossů“ je dalším důvodem, proč investoři častokrát zvyšují svoji ztrátu. „Stop loss“ je možnost, jak se chránit proti příliš velkému propadu cen, tak že se určí limitní cena, za kterou se akcie případně automaticky prodá. Dle pana Zdobinského je další chybou investorů to, že se nechají nalákat na reklamy inzerující vysoké zisky, ale plně si neuvědomují veškerá rizika s tím spojená.

Další otázka je zaměřena naopak na to, jakou cestou by se investor měl v současné době vydat, aby ochránil své finanční prostředky proti inflaci. Dle pana Příhody byla perfektní příležitostí koupě protiinflačních dluhopisů ČR na konci roku 2021. Dále se shoduje s panem Holčákem na tom, že další možností z dlouhodobého hlediska jsou akcie. Dle pana Holčáka jsou dále vhodné ETF a nemovitosti. Dle slov pana Venhody je zásadní investiční horizont, který musí být delší, aby bylo inflaci možné porazit.

Následující otázka zkoumá, jestli je nutná nějaká základní výše finančních prostředků, aby bylo možné si u společností, kde respondenti pracují, nějaký investiční produkt pořídit. Všichni respondenti kromě pana Zdobinského uvedli, že není potřeba určité výše základního vkladu. Pan Zdobinský odpověděl, že záleží na společnosti, přes kterou by se investovalo, jelikož u některých společností stačí 1 Kč a u některých 1 mil. Kč. Další otázka zkoumá, jak se liší investiční možnosti pro klienty na základě jejich tolerance k riziku a investičnímu horizontu. Všichni respondenti se shodují na tom, že se jedná o zásadní otázky, které určují, jaké produkty jsou vhodné pro vybrané investory. Pan Příhoda také dodal, že s delším

časovým horizontem a vyšší tolerancí k riziku je možné vyšší zastoupení akcií v portfoliu. Pan Holčák, pan Příhoda a pan Venhoda se shodují u předposlední otázky na tom, že v současné době jednou z nejvhodnějších investičních variant pro fyzickou osobu, která má úspory do 500 tis. Kč měsíčně a měsíčně jí po odečtení veškerých nákladů zůstane 5 tis. Kč, jsou pravidelné investice do akciových titulů. Dle pana Holčáka tato varianta může být například ETF zaměřené na akciový index S&P 500. U krátkodobého investování se pan Venhoda a pan Příhoda shodují na státních dluhopisech, které profitují z aktuální výše úrokových sazeb. Dále pan Příhoda zmiňuje, že v současné době by nechal úspory na spořicí účet. Poslední otázka dotazuje respondenty na jejich očekávání ohledně vývoje investičního trhu v současném roce. Pan Holčák očekává, že dojde k určité stagnaci či poklesu ekonomiky do 3. kvartálu současného roku vlivem vysokých úrokových sazeb a ve 4. kvartálu očekává obrat a mírný růst. Pan Příhoda očekává taktéž určitou stagnaci či propad, z kterého by měly těžit dluhopisy a akcie spíše stagnovat. Pan Venhoda se s panem Příhodou shodují na tom, že vzhledem k očekávané recesi nebudou příliš úspěšné akcie. Pan Zdobinský vychází z prognózy ČNB, která počítá se snižováním inflace a následným snížením úrokových sazeb, které by mělo investičním produktům pomoci k růstu. Odpovědi jednotlivých respondentů se ve vybraných otázkách mírně či více liší, což je způsobeno jednak tím, jak jsou investice obsáhlé téma, ale také tím, že autor práce záměrně vybral respondenty, kteří nedělají totožnou práci. Například pan Holčák je zaměřený primárně na akcie jednotlivých firem, naopak pan Příhoda se v Raiffesenbank zaměřuje hlavně na podílové fondy, které bývají složené z akcií desítek různých firem. Závěrem nutno dodat, že vybrat konkrétní investiční instrument je velmi individuální a záleží na mnoha aspektech. Základními aspekty, podle kterých by se daný investor měl rozhodovat, jsou tolerance k riziku, investiční horizont a očekávaný výnos.

5.4 Výsledná doporučení

Na základě výsledků jednotlivých kapitol autor poskytne základní doporučení, pomocí kterých by se fyzická osoba mohla lépe bránit proti dopadům inflace. V první řadě nutno uvést, že investování je velmi individuální a investor by si nejprve měl zodpovědět základní otázky, jakými jsou očekávaný výnos, časový horizont a tolerance k riziku.

Dále je také potřeba zmínit základní chyby, kterých se fyzické osoby dle odborníků nejčastěji dopouštějí, a bylo by tedy dobré se jim vyhnout. Mezi tyto chyby patří například

neuvědomění si volatility investičního instrumentu, které vede k prodeji dané investice při výraznějším propadu, a způsobuje tak investorům ztrátu, jelikož nedodrží doporučený investiční horizont. Za další chyby lze dle odborníků považovat absenci investiční strategie nebo příliš velkou důvěru v novinové články, která může způsobit například nákup akcií na vrcholu a následnou ztrátu.

Historický vývoj nezaručuje v žádném případě podobný vývoj v budoucnu. Nicméně v kapitole, která se historickým vývojem zabývala, bylo možné vidět, že cenné kovy, nemovitosti a akciové indexy v delším časovém horizontu inflaci převážně porazily. Naopak velmi populární produkt současné doby, kterým je spořicí účet, inflaci porazit nedokáže, ale alespoň její dopady může zmírnit.

Základním doporučením je držet minimální množství finančních prostředků na běžném účtu nebo jiným způsobem v hotovosti, jelikož zde prostředky podléhají inflaci nejvíce a nejsou nijak chráněny. Pokud je investiční horizont kratší a tolerance k riziku nízká, autor práce doporučuje určitě využít spořicí účet, jelikož zde banky aktuálně nabízí úrok 5 % a více s téměř nulovým rizikem a perfektní likviditou, dále o něco výnosnější termínované vklady, kde ovšem peníze budou po určitou dobu fixovány a fyzická osoba by měla pečlivě zvážit či je nebude potřebovat, aby nemusela platit nějaké sankční poplatky při dřívějším výběru.

U osob s delším časovým horizontem se autor práce shoduje s odborníky a doporučil by produkty jako jsou akciové indexy a nemovitosti, do kterých lze investovat buď jednorázově či pravidelně. Výhodou dnešní doby je to, že i například do nemovitostí, zlata a akcií je možné investovat už od minimálních částek jako je 100 Kč díky produktům jako jsou podílové fondy či ETF. Naopak kryptoměnám se autor práce doporučuje vyhnout z důvodu jejich vysoké volatility, kterou bylo možné vidět například v roce 2022, kdy vybrané kryptoměny poklesly o více jak 50 %. Jedná se o produkty, které jsou na investičním trhu velmi krátce a jejich budoucnost je dle autora jen velmi těžko předvídatelná.

Závěrečným doporučením je tedy držet minimální množství finančních prostředků v hotovosti, a to hlavně v delším časovém horizontu a aktivně se zajímat o možnosti investování, jelikož to v průběhu let může způsobit výrazný rozdíl v množství finančních prostředků, a to jak z hlediska jejich nominální hodnoty, tak i hodnoty reálné.

6 Závěr

Diplomová práce byla rozdělena na dvě části, a to část teoretickou a část praktickou. V teoretické části se mohl čtenář nejprve seznámit se základními pojmy, které je nezbytné znát pro lepší pochopení praktické části.

V teoretické části nejprve byly vysvětleny investice obecně, jak se dělí a jaké jsou jejich druhy. Akcie, podílové fondy, nemovitosti, cenné kovy, dluhopisy, kryptoměny a vybrané bankovní produkty byly vysvětleny podrobněji z důvodu jejich důležitosti v praktické části. Dále bylo v práci popsáno, jaké jsou subjekty na trhu investic.

Další kapitola byla zaměřena na inflaci, autor práce zde vysvětlil, co pojem inflace znamená, jaké jsou příčiny a důsledky inflace, a také to, jak se inflace měří. Další kapitolou v teoretické části byl tzv. magický trojúhelník, který je řadou investorů a investičních poradců považován za základní pomůcku při investování. U magického trojúhelníku došlo k vysvětlení základních pojmů jako je výnos, riziko a likvidita. Na tuto část navazuje kapitola zabývající se faktory, které investice ovlivňují, a to primárně ekonomická situace, úrokové sazby, politické faktory a globální události. V poslední kapitole teoretické části autor práce popsal pojem investiční portfolio a jaké mohou být jeho druhy.

V praktické části byla v úvodní kapitole provedena analýza vybraných investičních možností z historického hlediska v porovnání s inflací v České republice. Jako první byly analyzovány cenné kovy za období 20 let. Z výsledků vyplývá, že cenné kovy jako je zlato či stříbro výrazně rostou na ceně v dobách určité ekonomické či politické nestability, což bylo možné sledovat například od roku 2008, kdy začala finanční krize nebo v roce 2020, kdy začala pandemie COVID. Z dlouhodobého hlediska si cenné kovy vedou velmi dobře a inflaci by porazily.

Dále byly analyzovány nemovitosti v ČR, a to primárně byty, které ve zvoleném časovém horizontu 20 let inflaci porazily stejně jako cenné kovy. Akciové indexy byly použity pro analýzu z důvodu jejich menší kolísavosti v porovnání s jednotlivými akciemi, u kterých lze sledovat velmi rozdílné cenový vývoje, což autor práce vysvětlil v kapitole výsledků na příkladu společnosti Nokia a Apple. Zvolené akciové indexy by za vybrané období inflaci převážně porazily s výjimkou evropského akciové indexu Euro Stoxx 50. Nicméně i tento index by si v porovnání například se spořicí účet vedl velmi dobře a dopady inflace by výrazně zmírnil. Předposlední investiční variantou, která byla analyzována, byly kryptoměny. Kryptoměny byly sledovány pouze od roku 2016 do konce roku 2022 vzhledem

k tomu, že se jedná o produkt, který je na trhu zatím velmi krátkou dobu a nebylo by ho tedy možné analyzovat za delší dobu. Pokud by investor nakoupil kryptoměny právě ve zmíněném roce 2016, tak by inflaci bez problému porazil, ale za cenu velmi vysokého rizika, jelikož například v roce 2022 bylo možné sledovat propad cen u všech tří sledovaných kryptoměn o více jak 50 %.

Poslední částí této kapitoly bylo porovnání průměrného úroku na spořicí účet pěti tuzemských bank za období 13 let. Dle předpokladu z vybraných možností dopadly spořicí účty v porovnání s inflací nejhůře. Spořicí účet je produkt vhodný pro lidi, kteří mají investiční horizont například do jednoho roku, jelikož je zde nízké riziko, perfektní likvidita a v současné době i zajímavý výnos přes 5 %. Pokud je ovšem cílem porazit inflaci, a ne pouze zmírnit její dopady, tak tento produkt vhodný není.

Jednotlivé investiční varianty byly poměřovány s inflací pomocí modelového příkladu, kdy by investor na začátku zvoleného období koupil vybranou investici za částku 100 000 Kč a na konci zvoleného období by danou investici prodal za její aktuální tržní hodnotu. Tato nominální hodnota byla následně upravena dle procentního znehodnocení vlivem inflace a výsledkem byl reálný výnos. Za období 20 let dopadly cenné kovy, nemovitosti a akciové indexy velmi dobře a proti dopadům inflace by bez větších problémů investory ochránily. Naopak spořicí účet proti dopadům inflace ochránit nedokázal, ale alespoň její dopady částečně zmírnil. Nicméně nejhorší možnou variantou by bylo peníze držet v hotovosti. Pokud by fyzická osoba peníze nijak neinvestovala a částku 100 tis. Kč držela pouze v hotovosti od roku 2002, tak by její reálná hodnota v roce 2022 byla přibližně 57 tis. Kč. To znamená, že zboží, které bylo možné v roce 2002 koupit za 57 tis. Kč by stálo v roce 2022 právě již zmíněných 100 tis. Kč.

Druhou kapitolou v praktické části byla analýza toho, jestli se občané České republiky brání proti dopadům inflace pomocí investic a jakým způsobem. Výsledkem dotazníkového šetření je, že 82 % respondentů nějakým způsobem své finanční prostředky zhodnocuje. Nejvíce využívaným produktem mezi respondenty je spořicí účet, který využívají tři čtvrtiny. Zároveň zde 39 % respondentů drží i nejvyšší část svých finančních prostředků. Dalšími z nejpopulárnějších investičních variant mezi respondenty jsou podílové fondy, akcie a stavební spoření.

Další otázky byly zaměřené na zjištění investičního profilu respondentů, od kterého se pak odvíjí možnosti investic a také jejich vhodnost. Nadpoloviční většina má horizont 5 let a déle, což otvírá možnost investovat například do akcií, kde se doporučuje delší časový

horizont z důvodu jejich volatility. Tolerance k riziku by se dala celkově vyhodnotit jako střední a u požadované výnosnosti těsně zvítězila varianta 4 až 9 %. Druhá nejvíce volená varianta s celkovými 43 % byla výnosnost 10 až 20 %. Požadovaná výnosnost byla zcela určitě do jisté míry ovlivněna i aktuální situací, kdy nejvíce konzervativní produkty jako je spořicí účet, nabízejí úrok 5 % a více s téměř nulovým rizikem.

Poslední otázky zkoumaly finanční situaci respondentů z hlediska měsíčních příjmů a celkových úspor. Z výsledků vyplývá, že většina respondentů by mohla určitou část svých měsíčních příjmů nějakým způsobem investovat. Tato skutečnost je velmi pozitivní a otvírá jednu z nejpobulárnějších investičních možností současné doby, kterou je pravidelné investování po menších částkách.

Z hlediska úspor dopadly výsledky dle očekávání, konkrétní investiční nemovitost, jakou může být například byt, by si mohla pořídit jen velmi malá část respondentů. Výhodou současné doby je to, že vzhledem k investičním produktům jako jsou podílové fondy, jde do nemovitostí investovat již od velmi malých částek. Závěrem k výsledkům dotazníkového šetření nutno dodat, že investiční profil respondentů je celkově spíše konzervativní, což není nejvhodnější variantou z dlouhodobého hlediska, jelikož produkty jako je spořicí účet, termínovaný vklad ad. nedokáží proti inflaci ochránit. Tato skutečnost je do jisté míry ovlivněna aktuální situací, kdy většina akciových indexů a dokonce i nemovitostí, na cenách klesají. Naopak bezpečné produkty, jako může být již zmiňovaný spořicí účet, nabízejí zhodnocení 5 a více procent s téměř nulovým rizikem.

Poslední částí byly strukturované rozhovory se čtyřmi odborníky z praxe, kteří se již řadu let problematice investic věnují. Nejprve byli respondenti dotazováni otázkou, která byla zaměřena na příčiny inflace v České republice a ve světě. Hlavními příčinami dle respondentů jsou válka na Ukrajině, růst cen energií, množství úspor z dob covidových restrikcí, které jsou nyní utráceny, dlouhodobě nízké úrokové sazby a nezodpovědné chování vlády.

Dále byli respondenti dotazováni na základní kritéria, podle kterých by se měli investoři rozhodovat. Základní kritéria jsou časový horizont, tolerance k riziku a očekávaná výnosnost. Jednou z nejdůležitějších otázek této práce, která byla taktéž mířena na specialisty, se zabývá tím, jaké jsou v současné době nejvhodnější investiční možnosti, jak se bránit proti inflaci. Respondenti se shodují, že jsou investice velmi individuální a u každého investora je nutné zvažovat základní kritéria, jako jsou časový horizont, tolerance k riziku a očekávaný výnos. Nicméně dle doporučení respondentů jsou v současné době

vhodnější konzervativnější produkty, kterými může být spořicí účet či například státní dluhopisy z důvodu nejistoty ohledně ekonomického vývoje. Z dlouhodobého hlediska je dle respondentů vhodné pravidelné investování do akcií například pomocí ETF či investice do nemovitostí.

Z výsledků diplomové práce lze usoudit, že investice jsou velmi individuální záležitostí a každý investor by si nejprve měl položit zásadní otázky jako je očekávaný výnos, tolerance k riziku, časový horizont. Tuto informaci již bylo možné vyčíst v teoretické části, kde byl vysvětlen magický trojúhelník a odborníci z praxe toto tvrzení potvrdili. Pokud investor chce inflaci porazit, tak musí využívat dynamičtější produkty jako jsou akcie, cenné kovy, nemovitosti či například i kryptoměny. Tyto investice z historického hlediska inflaci porazily a mají velký potenciál inflaci porazit i v budoucnu. Nicméně nutno ještě dodat, že historický vývoj v žádném případě nezaručuje podobný vývoj v budoucnosti, ačkoliv může alespoň částečně napovědět.

Závěrečným doporučením autora na základě získaných dat a rozhovorů s odborníky je držet minimální část prostředků na běžném účtu či jiným způsobem v hotovosti, jelikož zde prostředky podléhají inflaci nejvíce a nejsou nijak chráněny. U prostředků, které budou potřeba například do 2 let, by bylo vhodné využít konzervativní produkty jako dluhopisy, termínovaný vklad či spořicí účet. V tomto případě jsou produkty jako cenné kovy či akcie nevhodné z důvodu jejich volatility, kdy dle slov odborníků dochází k častým chybám u investorů, jelikož si plně neuvědomují kolísavost produktu a při výraznějším poklesu pod tlakem prodávají a vytváří si tak ztrátu, jelikož nedodrží investiční horizont. Pokud by investor měl delší časový horizont, tak by autor práce doporučil produkty, které inflaci již historicky porazily a mají tento potenciál i do budoucna. Těmito produkty jsou cenné kovy jako jsou zlato a stříbro, akciové indexy a nemovitosti. Kryptoměnám autor práce doporučuje se vyhnout z důvodu jejich velmi nejasné budoucnosti a výrazné cenové kolísavosti, která mohla být viděna v roce 2022, kdy vybrané tři kryptoměny poklesly o více jak 50 %.

7 Seznam použitých zdrojů

- ADOL Monitor. *Magický trojúhelník a investování do nemovitostí*. [online]. 2023 [cit. 10.01.2023]. Dostupné z: <https://www.adol.cz/blog-magicky-trojuhelnik-a-investovani-do-nemovitosti/>
- AuPortal. *Nejlepší způsoby, jak investovat do zlata*. [online]. 2023 [cit. 01.01.2023]. Dostupné z: <https://www.auportal.cz/clanek/76/nejlepsi-zpusoby-jak-investovat-do-zlata/>
- BRČÁK, J., a kol. 2014. *Makroekonomie - teorie a praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-492-3.
- BUREŠ, Michal, 2018. Finance.cz: Jak funguje stavební spoření?. *Finance.cz* [online]. [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/508484-jak-funguje-stavebni-sporeni/>
- Česká národní banka. *Dopad změn sazeb ČNB do ekonomiky* [online]. 2023 [cit. 17.02.2023]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/vzdelavani/05-dopad-zmen-sazeb-cnb-do-ekonomiky/>
- Český statistický úřad. *Inflace: Inflace, míra inflace - Metodika*. [online]. 2022 [cit. 27.02.2022]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/kdyz_se_rekne_inflace_resp_mira_inflace#4
- Český statistický úřad. *Spotřební koš pro výpočet indexu spotřebitelských cen od ledna 2023*. [online]. 2023 [cit. 27.02.2023]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/23195394/spot_kos2023.pdf/0955a34e-52b0-4d4c-abb7-cf10f031410b?version=1.1
- Evropská centrální banka. *Ecb.europa.eu. Co je to inflace?*. [online]. 2022 [cit. 06.12.2022]. Dostupné z: https://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/explainers/tell-me-more/html/what_is_inflation.cs.html
- Eppi.cz. *Proč investovat do drahých*. [online]. 2011 [cit. 20.01.2023]. Dostupné z: <https://www.eppi.cz/blog/vse-o-spercich/investice-do-uslechtilych-kovu>
- Finanční vzdělávání. *Jak funguje investování a finanční trhy?* [online]. 2022 [cit. 09.03.2023]. Dostupné z: <https://www.financnivzdelavani.cz/svet-financi/investovani-a-financni-trhy/jak-funguje-investovani-a-financni-trhy>
- Finex.cz. *Investice do nemovitostí – Komplexní průvodce pro začátečníky*. [online]. [cit. 06.12.2022]. Dostupné z: <https://finex.cz/rubrika/investice/nemovitosti/>
- Finex.cz. *Spořicí účet – Jaký je nejlepší a jak fungují? Aktuální srovnání spořicích účtů*. [online], 2022. [cit. 06.12.2022]. Dostupné z: <https://finex.cz/rubrika/sporici-ucty/>

- Finex.cz. *Velké srovnání brokerů* [online]. 2014 [cit. 10.03.2023]. Dostupné z: <https://finex.cz/rubrika/brokeri/>
- HÁJKOVÁ, G. Mesec.cz: *Moje inflace není tvoje inflace: Jak na nás opravdu dopadá růst cen?* [online]. 2022 [cit. 05.12.2022]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/moje-inflace-neni-tvoje-inflace-jak-na-nas-opravdu-dopada-rust-cen-vypocty/>
- HARTMAN, O., 2018. *Začínáme na burze: jak uspět při obchodování na finančních trzích: akcie, komodity, forex a kryptoměny*. Nové rozšířené vydání. Brno: BizBooks. ISBN 978-80-265-0780-2.
- Hyponamiru.cz. *Slovník pojmů*. [online]. 2020 [cit. 06.12.2022]. Dostupné z: <https://www.hyponamiru.cz/slovník-pojmu/nemovitost/>
- Investice.cz. *Co je podílový fond?* [online]. 2020 [cit. 06.12.2022]. Dostupné z: <https://www.investice.cz/co-je-podilovy-fond/>
- Investujme.cz. *Subjekty kapitálového trhu*. [online]. 2022 [cit. 09.11.2022] Dostupné z: <https://investice.finance.cz/zacinajici-investor/principy-obchodovani/subjekty-kapitaloveho-trhu/>
- Investujme.cz. *Výnos, riziko, likvidita*. [online]. 2023 [cit. 10.01.2023] Dostupné z: <https://investice.finance.cz/zacinajici-investor/vyber-investice/vynos/>
- IŠTVAN, L. *Investice do indexů v 2023 - kompletní manuál pro investory*. [online]. 2023 [cit. 09.03.2023]. Dostupné z: <https://uspesnynaburze.cz/investice-do-indexu/#co-je-akciovy-index>
- JANDA, Jiří. Krach bank přehledně. *Denik.cz* [online]. 14.3.2023 [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/ekonomika/krachy-bank-20230314.html>
- KAIN, P. *Škobrtnutí, které změnilo svět. Finanční krize měla za následek to, že chudí zchudli a bohatí zbohatli*. lidovky.cz [online]. 2018 [cit. 26.01.2023] Dostupné z: https://www.lidovky.cz/byznys/skobrtnuti-ktere-zmenilo-svet-financni-krize-mela-za-nasledek-to-ze-chudi-zchudli-a-bohati-zbohatli.A180913_091304_firmy-trhy_ele
- KLB LEGAL. *Q&A: Kryptoměny vs. Regulace*. [online]. 2023 [cit. 02.03.2023]. Dostupné z: <https://www.klblegal.cz/cz/qa-kryptomeny-vs-regulace>
- Komerční banka. *Co je termínovaný účet*. [online]. 2022 [cit. 12.11.2022]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/clanky/ucty/co-je-terminovany-ucet>
- KOVANDA, Lukáš. Deutsche bank. *Kurzy.cz* [online]. 24.3.2022 [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/704742-deutsche-bank-je-dalsi-na-odstrel-po-credit-suisse-akcie-nejvetsi-nemecke-banky-dnes-prudce/>

- KUDLÁČEK, P. *Diverzifikace: Nezbytná součást strategie pro investora* [online]. 2022 [cit. 17.01.2023]. Dostupné z: <https://finex.cz/diverzifikace-portfolia/>
- KOHOUT, Pavel a Martin HLUŠEK, 2002. *Peníze, výnosy a rizika: příručka investiční strategie*. 2. rozš. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 80-861-1948-3.
- MEČÍŘOVÁ, L. Finance.cz - daně, banky, kalkulačky, spoření, kurzy měn [online]. 2020 [cit. 24.01.2023]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/530435-spotrebni-dan-tabak-alkohol-zdaneni-vyher/>
- Ministerstvo financí ČR. *Kapitálový trh - proč se finančně vzdělávat? Ministerstvo financí ČR - proč se finančně vzdělávat?* [online]. 2013 [cit. 09.02.2023]. Dostupné z: <https://financnigramotnost.mfcr.cz/cs/investice/kapitalovy-trh>
- Ministerstvo financí ČR. *Popis finančního trhu*. [online]. 2017 [cit. 10.03.2023]. Dostupné z: <https://financnigramotnost.mfcr.cz/cs/popis-financniho-trhu/struktura>
- Ministerstvo financí ČR. *Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v České republice*. Mfcr.cz [online] 2022 [cit. 05.12.2022]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/stavebni-sporeni/vyvoj-stavebniho-sporeni/2022/zakladni-ukazatele-vyvoje-stavebniho-spo-49464/>
- MLÝNEK, J. *EURO STOXX 50 - Evropský akciový index - detailní informace*. [online]. 2023. [cit. 08.03.2023]. Dostupné z: <https://www.lynxbroker.cz/investovani/burzovni-trhy/burzovni-indexy/obchodovani-index/euro-stoxx-50/>
- Moneta.cz. *Jaká je státní podpora u stavebního spoření 2022?* [online]. 2022. [cit. 04.01.2023]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/caste-dotazy/odpoved/jaka-je-statni-podpora-u-stavebniho-sporeni-2021>
- Nejčastější typy investic [online]. 2022 [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.efekta.cz/blog/nejcastejsi-typy-investic-ktere-vybrat#>
- Nominální a reálné úrokové sazby. *Česká národní banka* [online]. 2023 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Co-to-jsou-nominalni-a-realne-urokove-sazby/>
- Patria.cz. *Úvod do investování* [online]. 2019 [cit. 14.01.2023]. Dostupné z: <https://www.patria.cz/akademie/uvod-do-investovani-jak-investovat.html>
- PECH, V. *Studená válka 2.0? Co konflikt na Ukrajině znamená pro investory*. e15.cz. [online]. 2022 [cit. 08.01.2023]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/finexpert/investujeme/studena-valka-2-0-co-konflikt-na-ukrajine-znamena-pro-investory-1388090>

- POKORNÝ, M. *Vliv zvyšování sazeb na ekonomiku a akciový trh. Jak se zachovat?* Portu.cz [online]. 2022 [cit. 30.12.2022]. Dostupné z: <https://www.portu.cz/blog/vliv-zvysovani-sazeb-na-ekonomiku-a-akciovvy-trh-jak-se-zachovat/>
- POLÁCH, Jiří, 2012. *Reálné a finanční investice*. V Praze: C.H. Beck. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-436-0.
- PONCAROVÁ, J. *Zlato, stříbro, nebo platina? Do jakého drahého kovu investovat?* e15.cz. [online]. 2020 [cit. 12.11.2022]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/finexpert/investujeme/zlato-strebro-nebo-platina-do-jakeho-draheho-kovu-investovat-1371954>
- SPĚVÁK, P. *Výnos přes 15 procent? Protiinflační dluhopisy pouštějí státu žilou miliardy*. Deník.cz. [online]. 2022 [cit. 09.03.2023]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/ekonomika/protiinflacni-dluhopisy-20221117.html>
- STRANÍK, T. *S&P 500 index: Jak investovat do Standard & Poor's 500?* [online]. 2023. [cit. 10.03.2023]. Dostupné z: <https://www.lynxbroker.cz/investovani/burzovni-trhy/burzovni-indexy/obchodovani-index/sp-500-index/>
- ŠKARDA, J. *Investiční trojúhelník: Jednoduchá, leč magická formulka každé investice*. B.I.G. Capital [online]. Copyright © 2023 B Invest Group [cit. 10.03.2023]. Dostupné z: <https://www.bigcapital.cz/blog/investicni-trojuhelnik/>
- TUPÝ, J. *Jak využít ekonomického cyklu u akcií?* [online]. 2022 [cit. 12.11.2022]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/663151-jak-vyuzit-ekonomickeho-cyklu-u-akcii/>
- YCharts. *Financial Research and Proposal Platform* [online]. 2023 [cit. 28.02.2023]. Dostupné z: https://ycharts.com/indicators/bitcoin_market_cap

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Magický trojúhelník.....	28
--	----

8.2 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Přehled základních investičních rizik	29
Tabulka č. 2: Výnosnost sledovaných cenných kovů v letech 2002 až 2022 v Kč.....	37
Tabulka č. 3: Reálný výnos bytů v ČR v Kč.....	39
Tabulka č. 4: Zhodnocení vybraných akciových indexů v Kč.....	41
Tabulka č. 5: Zhodnocení vybraných kryptoměn v Kč.....	43
Tabulka č. 6: Zhodnocení na průměrném SPÚ v Kč.....	44
Tabulka č. 7: Způsoby zhodnocení finančních prostředků.....	47
Tabulka č. 8: Nejvyšší částka v investičním instrumentu.....	47
Tabulka č. 9: Výběr brokera.....	48
Tabulka č. 10: Výpočet inflace.....	50
Tabulka č. 11: Tolerance k riziku.....	54
Tabulka č. 12: Bydliště.....	58
Tabulka č. 13: Čistý měsíční příjem.....	60

8.3 Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj inflace v ČR od roku 2000 do roku 2022 v %.....	27
Graf č. 2: Vliv inflace na držení peněz v hotovosti.....	36
Graf č. 3: Vývoj cen sledovaných cenných kovů od roku 2002 do roku 2022 v %.....	37
Graf č. 4: Vývoj cen nemovitostí v letech 2002 až 2018 v %.....	38
Graf č. 5: Vývoj cen bytů v letech 2002 až 2021 v %.....	39
Graf č. 6: Vývoj vybraných akciových indexů od roku 2002 do roku 2022 v %.....	41
Graf č. 7: Vývoj vybraných kryptoměn od roku 2016 do roku 2022 v %.....	42
Graf č. 8: Vývoj spořicíh účtů od roku 2010 do roku 2022 v %.....	44
Graf č. 9: Volné finanční prostředky.....	45
Graf č. 10: Zhodnocení finančních prostředků.....	46
Graf č. 11: Začátek s investováním.....	49
Graf č. 12: Vliv inflace na rozhodnutí investovat.....	49

Graf č. 13: Doba zhodnocování finančních prostředků.....	50
Graf č. 14: Vliv inflace na držení peněz v hotovosti.....	51
Graf č. 15: Množství držných peněz na bankovních účtech.....	51
Graf č. 16: Roční zhodnocení.....	52
Graf č. 17: Investiční horizont.....	53
Graf č. 18: Množství volných prostředků.....	53
Graf č. 19: Věk.....	54
Graf č. 20: Finanční závazky.....	55
Graf č. 21: Výše finančních závazků.....	56
Graf č. 22: Dosažené vzdělání.....	56
Graf č. 23: Rodinný stav.....	57
Graf č. 24: Pohlaví.....	58
Graf č. 25: Výše úspor včetně investic.....	59
Graf č. 26: Počet vyživovaných osob.....	60

8.4 Seznam použitých zkratk

ČEZ – České energetické závody

ČNB – Česká národní banka

ČR – Česká republika

DJIA – Dow Jones Industrial Average

ETF – exchange traded fund

HDP – hrubý domácí produkt

RD – rodinný dům

S&P 500 - Standard & Poor's 500

SPÚ – spořicí účet

TV – termínovaný vklad

USA – Spojené státy americké

USD – americký dolar

Přílohy

Dotazník – otázky

Otázka č. 1: Zbývají Vám měsíčně nějaké volné finanční prostředky, když od Vašich příjmů odečtete veškeré nezbytné náklady?

Odpověď č. 1: Ano

Odpověď č. 2: Ne

Otázka č. 2: Zhodnocujete nějakým způsobem Vaše finanční prostředky? (např. spořicí účet, akcie, termínovaný vklad atd.)

Odpověď č. 1: Ano

Odpověď č. 2: Ne

Otázka č. 3: Jakými způsoby své finanční prostředky zhodnocujete? (je možné vybrat více možností)

Odpověď č. 1: Spořicí účet

Odpověď č. 2: Stavební spoření

Odpověď č. 3: Termínovaný vklad

Odpověď č. 4: Podílové fondy

Odpověď č. 5: Akcie

Odpověď č. 6: Kryptoměny

Odpověď č. 7: Nemovitosti

Odpověď č. 8: Dluhopisy

Odpověď č. 9: Jiné

Otázka č. 4: V jakém instrumentu, který využíváte za cílem zhodnocení prostředků, držíte nejvyšší částku?

Odpověď č. 1: Spořicí účet

Odpověď č. 2: Stavební spoření

Odpověď č. 3: Termínovaný vklad

Odpověď č. 4: Podílové fondy

Odpověď č. 5: Akcie

Odpověď č. 6: Kryptoměny

Odpověď č. 7: Nemovitosti

Odpověď č. 8: Dluhopisy

Odpověď č. 9: Jiné

Otázka č. 5: Přes jakého brokera zhodnocujete Vaše finanční prostředky?

Odpověď č. 1: Tuzemské banky

Odpověď č. 2: Etoro

Odpověď č. 3: XTB

Odpověď č. 4: Degiro

Odpověď č. 5: PATRIA

Odpověď č. 6: Zahraniční broker

Odpověď č. 7: Jiné

Otázka č. 6: Kdy jste začal se zhodnocováním Vašich finančních prostředků?

Odpověď č. 1: Před rokem 2022

Odpověď č. 2: V roce 2022 či po něm

Otázka č. 7: Rozhodl/a jste se zhodnocovat Vaše finanční prostředky z důvodu výše inflace, která v roce 2022 dosáhla meziročně hodnoty 15,1 %?

Odpověď č. 1: Ano

Odpověď č. 2: Ne

Otázka č. 8: Jak dlouho již zhodnocujete Vaše finanční prostředky?

Odpověď č. 1: do 3 let

Odpověď č. 2: do 5 let

Odpověď č. 3: do 10 let

Odpověď č. 4: 10–20 let

Odpověď č. 5: 20 let a déle

Otázka č. 9: Pokud by inflace následující 2 roky dosahovala meziroční hodnoty 10 %, za kolik byste si koupil/a zboží, které dnes lze pořídit za 10 000 Kč?

Odpověď č. 1: 11 600 Kč

Odpověď č. 2: 12 100 Kč

Odpověď č. 3: 14 500 Kč

Odpověď č. 4: 15 200 Kč

Otázka č. 10: Změnila inflace, která dosáhla v roce 2022 meziroční hodnoty 15,1 %, Váš názor na držení peněz v hotovosti? (např. peníze na bankovním účtu, bankovky v peněžence, ad.)

Odpověď č. 1: Ano

Odpověď č. 2: Ne

Otázka č. 11: Kolik procent finančních prostředků držíte na bankovních účtech v poměru k hotovosti? (Hotovostí myslíme v tomto případě peníze, které máme fyzicky v peněžence či kdekoliv jinde schované.)

Odpověď č. 1: 95 % a více na bankovních účtech

Odpověď č. 2: 80 % a více na bankovních účtech

Odpověď č. 3: 50 % a více na bankovních účtech

Odpověď č. 4: méně než 50 % na bankovních účtech

Otázka č. 12: Co je pro Vás zajímavé roční zhodnocení, kterého byste chtěl dosáhnout?

Odpověď č. 1: 0–3 %

Odpověď č. 2: 4–9 %

Odpověď č. 3: 10–20 %

Odpověď č. 4: 21 % a více

Otázka č. 13: Jaký je Váš průměrný investiční horizont?

Odpověď č. 1: méně než 1 rok

Odpověď č. 2: do 3 let

Odpověď č. 3: do 5 let

Odpověď č. 4: více jak 5 let

Otázka č. 14: Kolik procent z Vašeho měsíčního příjmu jste schopný vložit do investic?

Odpověď č. 1: do 10 %

Odpověď č. 2: do 25 %

Odpověď č. 3: do 50 %

Odpověď č. 4: 51 % a více

Otázka č. 15: Jaká je Vaše tolerance k riziku ztráty? (Uveďte na stupnici 1 až 10, kde 1 se rovná minimálnímu riziku a 10 maximálnímu riziku. Příklad varianty 1 je spořicí účet, kde jsou vklady zákonně pojištěny. Příklad varianty 10 je spekulativní akcie, u které je potenciální výnos přes 100 %, ale zároveň výrazné riziko, že investor o všechny prostředky přijde.)

Odpověď č. 1: 1

Odpověď č. 2: 2

Odpověď č. 3: 3

Odpověď č. 4: 4

Odpověď č. 5: 5

Odpověď č. 6: 6

Odpověď č. 7: 7

Odpověď č. 8: 8

Odpověď č. 9: 9

Odpověď č. 10: 10

Otázka č. 16: Jaký je Váš věk?

Odpověď č. 1: do 18 let

Odpověď č. 2: 19–26 let

Odpověď č. 3: 27–40 let

Odpověď č. 4: 41–60 let

Odpověď č. 5: 61 let a více

Otázka č. 17: Máte nějaké finanční závazky? (např. hypoteční úvěr, spotřebitelský úvěr atd.)

Odpověď č. 1: Ano

Odpověď č. 2: Ne

Otázka č. 18: Kolik procent z Vašich měsíčních příjmů tvoří Vaše závazky?

Odpověď č. 1: do 10 %

Odpověď č. 2: do 25 %

Odpověď č. 3: do 50 %

Odpověď č. 4: více než 50 %

Otázka č. 19: Jaké je Vaše dosažené vzdělání?

Odpověď č. 1: Základní

Odpověď č. 2: Středoškolské bez maturity

Odpověď č. 3: Středoškolské s maturitou

Odpověď č. 4: Vysokoškolské (Bc.)

Odpověď č. 5: Vysokoškolské (Mgr., Ing. a vyšší)

Otázka č. 20: Jaký je Váš rodinný stav?

Odpověď č. 1: Svobodný/á

Odpověď č. 2: Ženatý/vdaná

Odpověď č. 3: Rozvedený/á

Odpověď č. 4: Vdovec/vdova

Otázka č. 21: Kde se aktuálně nachází Vaše bydliště?

Odpověď č. 1: Praha

Odpověď č. 2: Středočeský kraj

Odpověď č. 3: Jihočeský kraj

Odpověď č. 4: Plzeňský kraj

Odpověď č. 5: Karlovarský kraj

Odpověď č. 6: Ústecký kraj

Odpověď č. 7: Liberecký kraj

Odpověď č. 8: Královéhradecký kraj

Odpověď č. 9: Pardubický kraj

Odpověď č. 10: Kraj Vysočina

Odpověď č. 11: Jihomoravský kraj

Odpověď č. 12: Olomoucký kraj

Odpověď č. 13: Moravskoslezský kraj

Odpověď č. 14: Zlínský kraj

Odpověď č. 15: Mimo ČR

Otázka č. 22: Jaké je Vaše pohlaví?

Odpověď č. 1: Žena

Odpověď č. 2: Muž

Otázka č. 23: Jaká je zhruba výše Vašich úspor včetně investic? (Zde můžete zahrnout běžné účty, spořicí účty, cenné papíry aj.)

Odpověď č. 1: do 100 000 Kč

Odpověď č. 2: do 500 000 Kč

Odpověď č. 3: do 1 000 000 Kč

Odpověď č. 4: 1 mil. – 10 mil. Kč

Odpověď č. 5: 10 mil. Kč a víc

Otázka č. 24: Jaký je Váš čistý měsíční příjem?

Odpověď č. 1: do 12 000 Kč

Odpověď č. 2: 12 000 – 25 000 Kč

Odpověď č. 3: 25 000 – 40 000 Kč

Odpověď č. 4: 40 000 – 60 000 Kč

Odpověď č. 5: 60 000 – 100 000 Kč

Odpověď č. 6: 100 000 Kč a více

Otázka č. 25: Jaký je Váš počet vyživovaných osob?

Odpověď č. 1: 0

Odpověď č. 2: 1

Odpověď č. 3: 2

Odpověď č. 4: 3 a více

Rozhovor – otázky

Otázka č. 1: Jak dlouho působíte v oblasti investičního poradenství?

Otázka č. 2: Co je dle Vašeho názoru hlavní příčinou současné inflace v České republice a ve světě?

Otázka č. 3: Jaká jsou základní kritéria, podle kterých by se měla fyzická osoba rozhodovat kam investovat?

Otázka č. 4: Jakých chyb se investoři (fyzické osoby) často dopouští a jaké riziko (případně ztrátu) jim to způsobuje?

Otázka č. 5: Jaké jsou podle Vás v současné době nejvhodnější investiční nástroje pro fyzické osoby v boji proti inflaci?

Otázka č. 6: Je u investičních produktů, které jsou u Vás dostupné, nutnost minimální výše úspor neboli základního vkladu?

Otázka č. 7: Jak se liší investiční možnosti Vašeho klienta v závislosti na toleranci k riziku a délce investičního horizontu?

Otázka č. 8: Který produkt či produkty by byli dle Vašeho názoru vhodné pro člověka, který má úspory ve výši do 500 000 Kč a měsíčně mu zůstane z příjmu po odečtení nákladů okolo 5 000 Kč, které by byl ochoten investovat? Jeho investiční horizont by byl 5 a více let a tolerance k riziku střední.

Otázka č. 9: Jaké jsou Vaše očekávání ohledně investičního trhu v současném roce?